HACIYATMAZ

KURT VONNEGUT

HACIYATMAZ

KURT VONNEGUT

HACIYATMAZ

KURT VONNEGUT

Türkçesi: Ekin UŞŞAKLI

Yayın No: **092**

1. Baskı: **Ağustos, 2012**

ISBN: **978-975-6006-94-8**

Yayın Yönetmeni
K. Egemen İPEK

Editör
Cihat TAŞÇIOĞLU

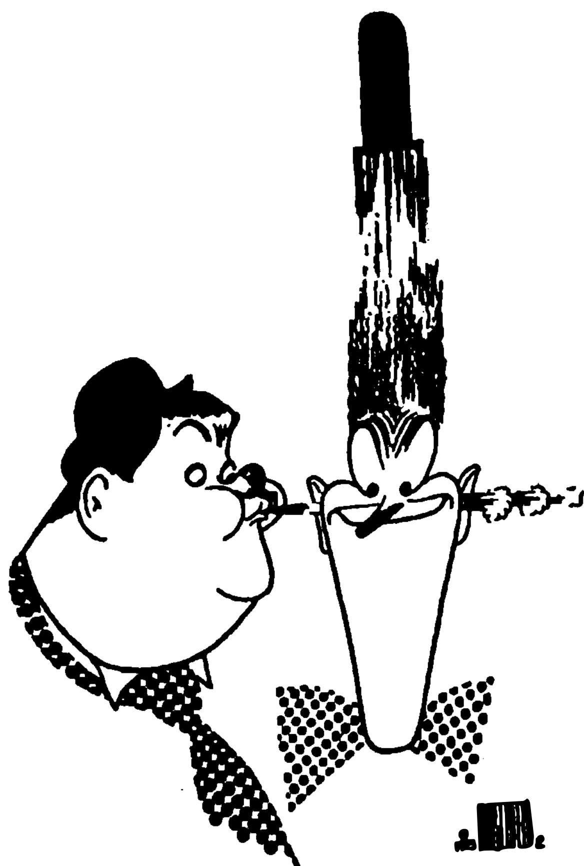
Son Okuma ve Dizgi
Özlem BAŞPEHLİVAN

Türkçesi
Ekin UŞŞAKLI

Kapak Tasarım
Çağdaş ÇITIR
Kutan URAL

Baskı
Ayrıntı Basım Yayım ve Matbaacılık Hiz. San. Tic. Ltd. Şti.
Tlf.: (312) 394 55 90 Faks: (312) 394 55 94
Sertifika no: 13987

Yayın
A.P.R.I.L Yayıncılık
Tarık Zafer Tunaya Sokak
21/3 Gümüşsuyu-Beyoğlu-İSTANBUL
Tel: (00 90) 212 252 94 38
Faks: (00 90) 212 252 94 39
www.aprilyayincilik.com
bilgi@aprilyayincilik.com

Arthur Stanley ve Norvel Hardy'e,
zamanımın iki meleğine…

"Bana yalnızca aşk diye seslen ve ben vaftiz olayım…"

ROMEO

GİRİŞ

Bir otobiyografi yazmaya en fazla yaklaştığım durum budur. Kitaba 'Hacıyatmaz' adını verdim, çünkü tıpkı düşmeli kalkmalı komediler, özellikle de Laurel ile Hardy'nin şu eski filmleri gibi grotesk, durumsal bir şiir.

Hayatın bana nasıl *göründüğüne* dair.

Sınırlı beceri ve zekâma yönelik tüm sınamalar var içinde. Tekrarlanıp duruyorlar.

Bana öyle geliyor ki Laurel ile Hardy'ye dair temel şaka, karşılaştıkları her sınamada ellerinden gelenin en iyisini yapmış olmaları.

Onlar kaderleriyle dürüstçe ve hüsn-ü niyetle pazarlık etmekten asla geri durmadı ve bu bakımdan çığlıklar eşliğinde tapılası ve komik oldu.

• • •

Filmlerinde sevgi pek az sahne alır. Genellikle evliliğe dair durumsal şiir halleri vardır ki bu başka bir konudur. Herkesin dürüstçe ve hüsn-ü niyetle boyun eğerek teslim olmasını sağlayacak eğlentili olasılıklar sunan bir diğer sınamadır evlilik.

Aşk asla mevzu olmadı filmlerine. Ve muhtemelen Büyük Buhran yıllarına denk düşen çocukluğumda sürekli

Laurel ve Hardy'ye maruz kaldığım için, ben de hayatı aşktan, sevgiden hiç bahsetmemeden tartışmayı doğal bulurum.

Bana pek önemli gelmezler.

Benim için önemli olan nedir? Kaderle dürüstçe ve hüsn-ü niyetle pazarlık etmek.

• • •

Aşka dair bazı tecrübelerim oldu ya da olduğunu sandım ama her ne halse, bunların arasında en sevdiklerim bile ancak 'karşılıklı edep' olarak tanımlanabilir. Birine bir süreliğine, hatta belki uzunca bir süre iyi davrandım ve o kişi de karşılığında bana iyi davrandı. Bunun aşkla, sevgiyle alakalı olması gerekmiyor.

Ve ayrıca: İnsanlara duyduğum sevgiyle köpeklere duyduğum sevgiyi birbirinden ayırt edemem.

Çocukken ve komedyenleri filmlerde seyretmediğim ya da radyoda dinlemediğim zamanlarda, vaktimin çoğunu evimizdeki karşılıksız sevmeyi bilen köpeklerle halının üstünde yuvarlanarak geçirirdim.

Ve hâlâ sık sık yapıyorum bunu. Köpekler benden epey önce yoruluyor, şaşkınlaşıyor ve utanıyor. Bense sonsuza dek sürdürebilirim.

Bak hele.

• • •

Evlatlık üç oğlumdan biri, Amazon Yağmur Ormanları'nda çalışan Barış Gönüllüleri'ne katılmaya hazırlanan oğlum, yirmi birinci yaş gününde bana şöyle dedi: "Bana hiç sarılmadın, biliyor musun?"

Sarıldım. Birbirimize sarıldık. Hoştu. Zamanında beslediğimiz Danua ile halıda yuvarlanışımız gibiydi.

•••

Sevgi, onu bulduğunuz yerdedir. Çıkıp aramayı aptalca bulurum ve bunun ölümcül olabileceğini düşünürüm.

Birbirini geleneksel olduğu için sevme durumundaki insanların kavga ederken şöyle diyebilmesini isterdim: "Biraz daha az sevgi ve biraz daha fazla karşılıklı edep rica ediyorum."

•••

Karşılıklı edeple olan en uzun süreli tecrübemi ağabeyimle, Albany'deki New York Devlet Üniversitesi'nde atmosfer bilimcisi olan yegâne ağabeyim Bernard ile yaşadım elbette.

İki oğlunu tek başına büyüten bir duldur ağabeyim. İyi üstesinden geldi bunun. Ayrıca üç de yetişkin oğlu var.

Doğuştan çok farklı türden akıllar bahşedilmiş bize. Bernard asla yazar olamazdı. Ben de bilim adamı olamazdım. Ve ikimiz de hayatımızı aklımızla kazandığımız için bunu bir araç, bilincimizden ve özümüzden farklı bir şey olarak görme eğilimindeyiz.

•••

Birbirimize belki üç ya da dört kez sarılmışızdır; muhtemelen doğum günlerinde ve gayet beceriksizce. Kederli anlarda hiç sarılmadık.

•••

Bize bahşedilmiş olan akıllar, aynı tür şakalardan hoşlanıyor: Her tür Mark Twain ve Laurel ile Hardy malzemesi.

Eşit düzeyde başıbozukça şeyler.

Ağabeyime dair bir anekdot var ki ufak tefek farklılıklarla bana dair de olabilir:

Bernard bir süre New York, Shenectady'deki Umum Elektrik Araştırma Laboratuvarı'nda çalıştı ve gümüş iyodürün kimi türden kar ve yağmur bulutlarını yoğunlaştırabileceğini keşfetti. Laboratuvarı, tökezleyen sakar bir yabancının düştüğü yere göre bin bir farklı şekilde ölebileceği kadar olağanüstü bir dağınıklıktaydı.

Şirketin bu her an patlamaya hazır tuzaklardan oluşan hengâmeyi ilk gördüğünde bayılmanın eşiğine gelen bir güvenlik sorumlusu vardı. Ağabeyime çıkıştı.

Ağabeyim parmak uçlarıyla alnına vurarak şöyle dedi ona: "Eğer burasının kötü olduğunu düşünüyorsan asıl şurayı görmelisin."

Falan filan.

• • •

Bir seferinde ağabeyime ne zaman evde tamirat yapsam, işi bitiremeden bütün alet edevatı kaybettiğimi söyledim.

"Şanslısın," dedi. "Ben üstünde çalıştığım şeyi kaybediyorum."

Güldük.

• • •

Ama bize doğumda bahşedilen akıl yüzünden ve bu kadar dağınık olmalarına rağmen Bernard ve ben, dünyanın her yerinde akrabalarımız olduğunu söylememizi mümkün kılacak şekilde yapay genişletilmeye uğramış bir aileden geliyoruz.

O, dünyanın herhangi bir yerindeki herhangi bir bilim adamının kardeşi. Ben de dünyanın herhangi bir yerindeki herhangi bir yazarın kardeşiyim.

Bu ikimiz için de eğlenceli ve rahatlatıcı bir durum. Hoş.

Aynı zamanda talihli bir durum, çünkü insanların sahip olabilecekleri tüm akrabalara ve -illa sevgi için değil, karşılıklı edep için- olabildiğince çok vericiye ve alıcıya ihtiyacı vardır.

•••

Indianapolis'te çocukken, hakiki akrabalardan oluşmuş geniş bir ailemiz olacak gibi gelirdi bize. Her şeyden önce ebeveynlerimiz ve onların ebeveynleri, bir sürü kardeş, kuzen, amca, dayı, hala ve teyzeyle birlikte orada büyümüştü. Evet, onların akrabalarının tamamı kültürlü ve kibar ve zengindi ve mükemmelen Almanca ve İngilizce konuşurdu.

•••

Bu arada, hepsi dine kuşkucu yaklaşırdı.

•••

Gençliklerinde dünyayı fırdolayı dolaşıp harika maceralar yaşamışlardı. Ama hepsine eninde sonunda Indianapolis'e dönüp kendilerine bir hayat kurmaları gerektiği hatırlatılmıştı. Hepsi de buna itaat etmişti, çünkü orada bir sürü akrabaları vardı.

Varisi olunacak güzel şeyler de vardı tabii: sağlam işler, rahat evler, sadık hizmetkârlar, Çin porselenleri, kristaller, gümüş takımlar, düzgün ticari itibar, doğu kıyısında zamanında ailemin yazlıklarından oluşan bir köyün bulunduğu Maxinkuckee Gölü'nde mülkler.

• • •

Ne var ki ailenin kendi içinde bulduğu mutluluk, benim doğumumdan beş yıl kadar falan önce, ülkenin I. Dünya Savaşı'na girmesiyle birlikte Amerikalıların Alman olan her şeye nefret duymasıyla yok oldu.

Ailemizdeki çocuklara artık Almanca öğretilmiyordu. Alman müziği ya da edebiyatına ya da sanatına ve bilimine hayranlık duymaya da teşvik edilmiyorlardı. Ağabeyim ve ablam ve ben, Almanya bize Paraguay kadar yabancı bir ülkeymiş gibi yetiştirildik.

Okulda öğrendiklerimiz hariç Avrupa'dan mahrum bırakıldık.

Oldukça kısa sürede önce binlerce yıl kaybettik, ardından da binlerce Amerikan dolarını ve yazlıkları ve diğer şeyleri.

Bu yüzden Büyük Buhran ve II. Dünya Savaşı sona erdiğinde Indianapolis'ten uzaklaşmak, ağabeyim ve ablam ve benim için kolay oldu.

Ve geride bıraktığımız tüm o akrabaların teki bile eve dönmemiz için geçerli neden bulamadı.

Artık belli bir yere ait değildik. Amerikan makinesinin birbirinin yerini alabilir aksamlarıydık.

• • •

Ve evet, Indianapolis, bir zamanlar tamamen kendine özgü İngilizceye sahip ve kendi şakalarını ve efsanelerini üretmiş ve kendi şairlerini ve kabadayılarını ve kahramanlarını yetiştirmiş ve kendi sanatçıları için galeriler açmış olan o yer de Amerikan makinesinin birbirinin yerini alabilen aksamlarından birine dönüşmüştü.

Arabaların yaşadığı, senfoni orkestrası olan herhangi bir yerdi artık. Ve bir de yarış pisti.

Bak hele.

• • •

Ağabeyim ve ben elbette cenazelere gidiyoruz. Geçen Temmuz'da amcamız, rahmetli babamızın erkek kardeşi, Tanrı'dan korkmayan ve Avrupalı ruha sahip eski kafa Amerikan yerlisi vatanseverler akrabalarımızın neredeyse sonuncusu olan Alex Vonnegut'un cenazesine gittik.

Seksen yedi yaşındaydı. Çocuğu yoktu. Harvard mezunuydu. Emekli sigorta pazarlamacısıydı. Anonim Alkolikler Derneği'nin Indianapolis şubesinin kurucularındandı.

• • •

Indianapolis Star'daki ölüm ilanında onun bir alkolik olmadığı yazıyordu.

Bu inkâr, sanırım kısmen naif bir itibar koruma eğiliminden kaynaklanıyordu. Her ne kadar alkol işlerine ciddi şekilde engel olmasa ya da onu saldırganlaştırmasa da içerdi, biliyorum. Ve A.A. toplantılarında bütün üyelerin yapmak zorunda olduğu gibi, ismini söyledikten sonra kendini cesur bir itirafla tanıtmış olmalıydı: "Ben bir alkoliğim."

Evet, gazetenin amcamın alkolle hiç sorun yaşamadığına yönelik nazik inkârı, onunla aynı soyadı taşıyan bizleri lekelenmekten korumak için yapılmış eski tarz bir incelikti.

Zamanında ayyaş olan ya da annem ve oğlum gibi geçici delilikler yaşayan akrabalarımız olduğu bilinseydi, hepimiz iyi Indianapolis evlilikleri yapmakta ya da iyi Indianapolis işleri bulmakta zorlanırdık.

Anneannemin kanserden öldüğü bile sırdı.

Düşünün artık.

• • •

Her ne halse, ateist Alex Amca öldükten sonra kendini Işıltılı Cennet'in kapısının önünde ve Aziz Petrus'un karşısında dikilir halde bulduysa, eminim kendini şöyle tanıtmıştır:

"Adım Alex Vonnegut. Ben bir alkoliğim."

Aferin ona.

• • •

Onu A.A.'ya yönelten şeyin alkolle zehirlenme korkusu kadar yalnızlık da olduğunu tahmin ediyorum. Akrabaları öldüğünden ya da uzaklara gittiğinden ya da yalnızca Amerikan makinesinin birbirinin yerini alabilen aksamlarına dönüştüğünden, kendine yeni ağabeyler ve ablalar ve yeğenler ve kuzenler ve amcalar ve teyzeler aramıştı ki onları A.A.'da buldu.

• • •

Çocukken bana ne okumam gerektiğini söyler, sonra da okuyup okumadığımı kontrol ederdi. Beni sahip olduğumu bilmediğim akrabaları ziyarete götürmekten keyif alırdı.

Bir keresinde, I. Dünya Savaşı'nda Baltimore'daki Alman-Amerikalılarla ahbaplık kuran bir Amerikan casusu olduğunu söylemişti. Görevi düşman ajanlarını tespit etmekti. Hiçbir şey tespit edemedi çünkü tespit edilecek şey yoktu.

Bana bir süre, ebeveynleri eve dönüp kendine bir hayat kurma vakti geldiğini söylemeden önce New York'da

yolsuzlukları araştıran bir tür müfettiş olarak çalıştığını da söylemişti. General Grant'ın pek de bakım gerektirmeyen mozolesi için büyük miktarda masraf yapıldığına dair bir skandalı ortaya çıkartmıştı.

Bak hele.

• • •

Ölüm haberini Manhattan'ın 'Kaplumbağa Koyu' olarak bilinen bir bölgesinde, beyaz ve tuşlu bir telefondan almıştım. Yanımda bir devetabanı vardı.

Oraya nasıl gittiğimi hâlâ tam olarak bilmiyorum. Kaplumbağa yok. Koy da yok.

Belki de sırtındaki evle her yerde, hatta kısa sürelerle sualtında bile yaşayabilen o kaplumbağa benim.

• • •

Amcamızın ölüm haberini alınca Albany'deki ağabeyimi aradım. Altmışına merdiven dayamıştı. Ben elli ikiydim.

Yumurtadan dün çıkmamıştık yani.

Ama Bernard hâlâ büyük ağabey rolü oynuyordu. Bize Trans World Havayolları'ndan bilet alan ve Indianapolis havaalanında kiralık arabayı ve Ramada Inn'de çift yataklı odaları ayarlayan o oldu.

Cenaze, ebeveynlerimizin ve diğer pek çok akrabamızınki gibi manasız denecek derecede laik, Tanrı ya da ahret ve hatta Indianapolis'e bile alabildiğine yabancıydı; tıpkı konakladığımız Ramada Inn gibi.

• • •

Ve böylece ağabeyim ve ben, New York'tan Indianapolis'e giden jette kemerlerimizi bağladık. Ben koridor tarafına oturdum. Bernard cam kenarındaki koltuğu aldı,

çünkü o bir atmosfer bilimcisiydi ve çünkü bulutlar ona çok daha fazla şey ifade ediyordu.

İkimizin de boyu bir seksenin üzerindeydi. İkimizin de kahverengi saçlarının hemen hepsi hâlâ kafamızdaydı. İkimizin de bıyıkları aynıydı; merhum babamızınkiler gibi.

Zararsız görünüyorduk. Bir çift iyi huylu Andy Gump.

Aramızdaki boş koltuk ürkütücü bir şiir gibi duruyordu. Yaşı benimkiyle Bernard'ın arasında olan kız kardeşimiz Alice'in koltuğu olabilirdi bu. Alice o koltukta sevgili Alex Amca'nın cenazesine gitmiyordu, çünkü kırk bir yaşında New Jersey'de, yabancıların arasında kanserden ölmüştü.

"Pembe dizi..." demişti ağabeyime ve bana, yaklaşan ölümünden bahsederken. Ardında annesiz dört delikanlı bırakacaktı.

"Düşmeli kalkmalı bir komedi," demişti.

Bak hele.

•••

Hayatının son günlerini hastanede geçirdi. Doktorlar ve hemşireler istediği kadar sigara ve içki içtiğini ve istediği her şeyi yediğini söyledi.

Ağabeyim ve ben onu ziyaret ettik. Zor nefes alıyordu. Bir zamanlar bizim kadar uzun boyluydu ki kadın olduğundan bu onun için utanç vericiydi. Bu utanç nedeniyle görüntüsü hep kötü olmuştu. Şimdiyse duruşu soru işaretini andırıyordu.

Öksürdü. Güldü. Şu anda hatırlayamadığım bir iki espri yaptı.

Sonra da bizi gönderdi. "Arkanıza bakmayın," dedi.

Bakmadık.

Günün Alex Amca'nın öldüğüne yakın bir saatinde, güneş battıktan birkaç saat sonra öldü.

Ve ölümü, bir ayrıntı hariç istatistiksel açıdan sıradan kabul edilebilirdi ki o ayrıntı da şudur: Gayet sağlıklı biri olan ve Wall Street'deki küçük bir odada brokerler için ticari gazete çıkaran kocası James Carmalt Adams, 'Brokerlere Özel' namıyla anılan ve Amerikan demiryolları tarihinde kendini bir tali köprüden aşağıya atmayı başaran tek trenin iki gün önce yol açtığı kazada ölmüştü.

Düşünün işte.

...

Bu dediğim gerçekten oldu.

...

Bernard ve ben, onun ölümünden sonra çocukların tüm sorumluluğunu üstlenecek olan kocasına olanları Alice'e anlatmadık ama o öğrendi. Ayakta tedavi gören bir kadın ona New York *Daily News*'un bir kopyasını verdi. Gazetenin manşeti tren kazası hakkındaydı. Ve evet, ölenlerle kayıpların bir listesi de vardı.

Alice dini eğitim almadığından ve günahtan uzak bir hayat sürdüğünden, kötü talihini kalabalık yerlerde yaşanan kazalardan başka şeye yormadı.

Aferin ona.

...

Yılgınlık ve ciddi maddi sıkıntılar, sona doğru hayat konusunda pek de başarılı olmadığını düşünmesine neden oldu.

Ancak Laurel ile Hardy de hayat konusunda pek başarılı değildi.

• • •

Ağabeyim ve ben evini çekip çevirmeyi çoktan üstlenmiştik. Onun ölümünden sonra sekiz ve on dört yaşları arasındaki üç büyük oğlu yetişkinlerin katılmadığı bir toplantı yaptı. Sonra dışarı çıktılar ve tek taleplerine saygı göstermemizi istediler: Bir arada kalmak ve iki köpeklerinden ayrılmamak. Sadece bir yaşında olan en küçükleri toplantıya katılmamıştı.

O andan sonra üç büyük kardeş, ben ve eşim Jane Vonnegut tarafından kendi üç çocuğumuzla birlikte Cape Cod'da yetiştirildi. Bir süre bizimle yaşayan bebekse babalarının birinci dereceden kuzenlerinden biri tarafından evlat edinildi ve şimdi Birmingham, Alabama'da yargıçlık yapıyor.

Öyle oldu.

Üç büyük kardeş köpeklerinden ayrılmadı.

• • •

İki köpekle birlikte arabayla New Jersey'den Cape Cod'a giderken ablamın ben ve babam gibi 'Kurt' adını taşıyan oğlunun bana sorduğu soruyu hatırlıyorum. Sekiz yaşında falandı.

Güneyden kuzeye doğru yol alıyorduk, yani gittiğimiz yer onun için 'yukarısı' idi. Arabada sadece ikimiz vardık. Ağabeyleri önden gitmişti.

"Yukarıdaki çocuklar iyi mi?" dedi.

"İyiler," diye cevap verdim.

Şimdi sivil havacılık pilotu.

Artık hepsi çocuk olmaktan çok uzak.

...

Biri Jamaika'daki bir dağın tepesinde keçi yetiştiriyor. Ablamızın hayallerinden birini gerçekleştirdi: Çıldırtıcı kentlerden uzakta, sadece dost hayvanlarla birlikte yaşamak. Telefonu da elektriği de yok.

Hayatı yağmurlara çaresizce bağlı. Yağmur yağmazsa işi bitik.

• • •

İki köpek yaşlılıktan öldü. Onlar tükenene dek saatlerce halının üstünde yuvarlanırdık.

• • •

Ve evet, ablamın çocukları şimdi onları her zaman endişelendirmiş olan ürpertici bir konuyu açık yüreklilikle ifade ediyor: Annelerini ve babalarını hatıralarında bulamıyorlar. Hiçbir yerde.

Keçi yetiştiricisi James Carmalt Adams Jr., parmak uçlarıyla alnına vurarak söyledi bunu bana: "Bu olması gerektiği gibi bir müze değil."

Çocukların zihnindeki müzeler, sanırım korku anlarında onları ebedi acıdan korumak için otomatik olarak kendini boşaltıyor.

• • •

Öte yandan bana gelirsek: Ablamı unutsam, bu bir felaket olurdu. Asla kendisine söylemedim ama hep onun için yazdım. Ulaşabildiğim sanatsal bütünlüğün sırrıydı o. Tekniğimin sırrıydı. Bütünlüğü ve ahengi olan her eser, aklında tek bir izleyici olan bir sanatçı ya da yaratıcı tarafından ortaya konulmuştur bence.

Ve evet, ablam ya da Doğa, onun varlığını ölümünden sonraki yıllarda da hissetmeme olanak tanıyacak, onun için yazmama izin verecek kadar cömert davrandı bana. Ama ardından, belki başka bir yerde yapılacak daha önemli işleri olduğundan silikleşmeye başladı.

Her ne hal ise, Alex Amca öldüğünde izleyicim konumundan tamamen silinmişti.

İşte bu yüzden uçakta ağabeyim ve benim aramdaki koltuk bana özellikle boş görünüyordu. Koltuğu *New York Times*'ın o günkü sayısıyla elimden geldiğince doldurdum.

• • •

Uçağın Indianapolis'e gitmek üzere kalkmasını beklerken, ağabeyim bana Mark Twain'in İtalya'da izlediği bir operaya dair esprisini armağan etti. Twain, "...yetimhane kül olup gittiğinden beri," öyle bir şey duymadığını söylemişti

Güldük.

• • •

Bana işlerimin nasıl gittiğini sordu nezaketle. Sanırım saygı duyuyor ama işim onu sersemletiyor.

Beni hasta ettiğini, zaten her zaman hasta etmiş olduğunu söyledim. Yazmaktan nefret eden yazar Renata Adler'e atfedildiğini duyduğum bir sözü aktararak, bir yazarın yazmaktan nefret eden kişi olduğunu söyledim.

Ona menajerim Max Wilkinson'un ne denli kötü bir işe sahip olduğumdan yakındığımda verdiği cevabı da söyledim. Şöyleydi: "Sevgili Kurt, örsüne âşık bir nalbantla hiç tanışmadım."

Yine güldük ama sanırım ağabeyim espriyi kaçırmıştı. Onun hayatı, örsüyle çıktığı ve hiç bitmeyen bir balayı gibi geçmişti.

• • •

Ona yakın zamanda operaya gittiğimi ve *Tosca*'nın ilk sahnesinin dekorunun bana Indianapolis'teki Union İstasyonu'nun içini hatırlattığını anlattım. "Opera devam ederken orkestraya çanlarla düdük sesleri ekledim, dekorun kemerlerine peron numaraları yerleştirdim ve Indianapolis hakkında Demir At Çağı'nda geçen bir opera sahnelediğimi hayal ettim," dedim.

"Büyükbabalarımızın babalarının zamanının insanları bizim gençliğimizdeki insanlara ve arada kalmış tüm kuşaklara karışırdı böylece," dedim. "Giden ve gelen yolcular anons edilirdi. Alex Amca, Baltimore'daki casusluk işine başlamak için yola çıkardı. Sen de IMT'deki ilk yılının ardından eve gelirdin."

"Bir sürü akraba olurdu, yolcuların gelip gidişlerini seyreden," dedim, "ve siyahi adamların bavul taşıyışı ile ayakkabı boyayışını."

• • •

"Zaman zaman operalarımda sahne üniformalarla çamur rengine bulanır," dedim. "Bu savaştır."

"Ve ardından tekrar temizlenir."

• • •

Uçak kalktıktan sonra ağabeyim bana yanında getirdiği bir cihazı gösterdi. Küçük bir kayıt makinesine bağlı bir fotoelektrik hücreydi bu. Elektronik gözü bulutlara çevirdi. Parlak gün ışığında göremediğimiz şimşekleri algılıyordu alet.

Gizli parlamalar kayıt aleti tarafından tıkırtılar olarak kaydediliyordu. Tıkırtıları küçük bir kulaklıktan duyabiliyorduk.

"Orada sıcak bir tane var," dedi ağabeyim. Uzakta kremşantiden yapılma bir dağ gibi duran bulutu gösterdi.

Bana tıkırtıları dinletti. İki hızlı tıkırtı, sonra biraz sessizlik, ardından üç hızlı tıkırtı, sonra yine sessizlik oldu.

"O bulut ne uzaklıkta?" diye sordum.

"Eh, herhalde yüz elli kilometre kadar," dedi.

Ağabeyimin o kadar uzaktan sırları tespit edebilmesinin güzel olduğunu düşündüm.

• • •

Bir sigara yaktım.

Bernard artık içmiyor, çünkü bir süre daha yaşamak onun için çok önemli. Yetiştirecek iki küçük oğlu var.

• • •

Ve evet, ağabeyim bulutlarla ilgili derin düşüncelere dalmışken, *bana* bahşedilmiş olan akıl da bu kitaptaki hikâyenin hayalini kuruyordu. Hikâye, viran kentler ve ruhani yamyamlık ve ensest ve yalnızlık ve sevgisizlik ve ölüm ve bunun gibi şeyler hakkında. Beni ve güzel ablamı birer canavar olarak betimliyor. Falan filan.

Hikâyeyi bir cenazeye giderken hayal ettiğime göre kitabın böyle olması gayet doğal.

• • •

Manhattan harabelerinde -anladınız işte- neredeyse herkesin 'Yeşil Ölüm' adındaki gizemli illetten öldüğü yerde yaşayan korkunç derecede yaşlı adama dair.

Orada cahil, sıska, hamile torunu Melody ile oturur. Kimdir gerçekte? Galiba yaşlılık deneyimini yaşayan benim o adam.

Melody kim? Bir zaman onun ablama dair hatıralarımdan geri kalanlar olduğunu düşündüm. Şimdiyse yaşlılık deneyimini yaşarken olduğumu hissettiğim kişi, iyimser hayal gücümden ve yaratıcılığımdan arta kalan ne varsa o olduğuna inanıyorum.

Bak hele.

• • •

Yaşlı adam otobiyografisini yazıyor. Otobiyografisine, zamanında merhum Alex Amca'mın dine kuşkuyla yaklaşanların akşam dualarında prelüt niyetine kullanması gerektiğini söylediği kelamla başlıyor.

Kelam şu: 'İlgili makama.'

1

İlgili Makama:

Bahar aylarındayız. Akşamüstü.

Ölüm Adası'ndaki Empire State Binası'nın lobisinin mozaik kaplı zemininde yanan ocağın dumanı, şimdi bir aylandız ağacı cengeline dönüşmüş olan 34. Sokak'ın üzerinde asılı halde.

Cengelin zemini, oradan buradan çıkıntılar yapmış don kabartıları ve ağaç kökleriyle patlak çatlak.

Cengelin içinde küçük bir açıklık var. Mavi gözlü, uzun çeneli, iki metre boyunda ve yüz yaşında yaşlı bir adam, vaktiyle taksi olan bir şeyin arka koltuğuna yerleşmiş halde o açıklıkta oturuyor.

O adam benim.

Adım Dr. Wilbur Nergis-11 Swain.

• • •

Ayaklarım çıplak. Americana Hotel'in yıkıntıları arasından toplanmış kumaşlardan yapılma mor bir harmani var üstümde.

Amerika Birleşik Devletleri'nin eski başkanıyım. En son Başkan, en uzun boylu Başkan, Beyaz Saray'da ikamet ederken boşanan tek Başkan.

Empire State Binası'nın giriş katında, on altı yaşındaki torunum Melody Sarıasma-2 von Peterswald ve sevgilisi Isadore Ahududu-19 Cohen ile birlikte yaşıyorum. Tüm bina üçümüze ait.

En yakın komşumuz bir buçuk kilometre uzakta yaşıyor.

Az önce horozlarından birinin öttüğünü duydum.

• • •

En yakın komşumuz Vera Çizgilisincap-5 Zappa, hayatı seviyor ve bu konuda tanıdığım herkesten daha başarılı. Altmışlarının başında, güçlü ve sıcak kalpli ve çalışkan bir kadın. Bir yangın vanası gibi yapılı. Çok iyi muamele ettiği köleleri var. O ve köleleri, Doğu Nehri kıyısında inek ve domuz ve tavuk ve keçi ve mısır ve buğday ve sebze ve meyve ve üzüm yetiştiriyor.

Buğday öğütmek için bir değirmen ve bir brendi imbiği ve bir tütsü kulübesi ve daha bir sürü şey yapmışlar.

"Vera..." dedim bir gün ona, "bize yeni bir Bağımsızlık Bildirgesi yazsaydın modern zamanların Thomas Jefferson'u olurdun."

• • •

Bu kitabı, Melody ve Isadore'un evimizin 64. katındaki bir dolabın içinde bulduğu Continental Sürücü Kursu başlıklı üç kutu kâğıda yazıyorum. Bir grosa tükenmez kalem de buldular.

• • •

Anakaradan gelen ziyaretçilerin sayısı az. Köprüler yıkık. Tüneller çöktü. Ve tekneler de yakınımıza gelmiyor, çünkü 'Yeşil Ölüm' adı verilen bu adaya özgü vebadan korkuyorlar.

Manhattan'a 'Ölüm Adası' lakabını kazandıran da bu veba oldu.

Bak hele.

• • •

Bugünlerde sık sık tekrarlıyorum bunu: 'Bak hele'. Bir tür bunak hıçkırığı gibi. Çok uzun yaşadım.

Bak hele.

• • •

Bugün yerçekimi çok az. Bunun sonucunda erekte oldum. Bütün erkekler böyle günlerde erekte oluyor. Ağırlıksızlığın doğal bir sonucu bu. Çoğu zaman erotizmle alakası yok ve benim yaşımda bir adam için hayatla da ilgisi yok. Hidrolik deneyimler bunlar; tesisattaki karışıklığın sonuçları ve bunun biraz ötesi.

Bak hele.

• • •

Bugün yerçekimi öyle az ki kendimi Empire State Binası'nın tepesine elimde döküm bir rögar kapağıyla koşarak tırmanabilir ve onu New Jersey'e kadar fırlatabilirmiş gibi hissediyorum.

Bu George Washington'un Rappahannock'a bir gümüş dolar atmasını bir adım öteye taşırdı. Ve kimi insanlar ilerleme diye bir şey olmadığı konusunda hâlâ ısrarcı.

• • •

Bana bazen 'Şamdanların Kralı' diyorlar, çünkü binin üzerinde şamdanım var.

Ama ben göbek adıma düşkünüm: Nergis-11. Göbek adıma ve elbette hayata dair şu şiiri yazdım:

Ben şu tohumlardım,
Ben şu etim,
Bu et acıdan nefret eder,
Bu et yemeli.
Bu et uyumalı,
Bu et rüya görmeli,
Bu et gülmeli,
Bu et çığlık atmalı,
Ama et olarak,
Doyduğunda,
Lütfen onu ekin toprağa
Bir Nergis olarak.

Peki, tüm bunları kim okuyacak? Tanrı bilir. Melody ile Isadore değil elbette. Adadaki diğer gençler gibi onların da okuması yazması yok.

İnsanın geçmişine merakları yok, anakaradaki hayatın nasıl bir şey olabileceğine de.

Onlara kalırsa, bu adada aşırı yoğuşarak yaşayanların en büyük başarısı ölmek olur ki her yer bize kalsın.

Geçen gece onlara insanlık tarihinin en önemli üç ismini sordum. Sorunun kendilerine hiçbir şey ifade etmediğini söylediler.

Yine de düşünmelerini ve bana bir cevap vermelerini istedim, onlar da öyle yaptı. Bu alıştırma onlar için oldukça can sıkıcıydı. Acı vericiydi.

Sonunda bir cevap buldular. Daha fazla konuşan Melody'dir ve bütün ciddiyetiyle şöyle dedi: "Sen, İsa ve Noel Baba."

Bak hele.

• • •

Onlara soru sormazsam birer istiridye gibi mutlu yaşar giderler.

• • •

Günün birinde Vera Çizgilisincap-5 Zappa'nın kölesi olmayı umut ediyorlar. Bana uyar.

2

Sürekli 'Bak hele' yazmayı kesmeye çalışacağım.

Bak hele.

• • •

Burada, New York'ta doğdum. O zamanlar bir *Nergis* değildim. Wilbur *Rockefeller* Swain olarak vaftiz edilmiştim.

Dahası yalnız değildim. Ayrı yumurta ikizim, bir kız kardeşim vardı. Eliza Mellon Swain adı verilmişti.

Kilisede değil de bir hastanede vaftiz edilmiştik ve etrafımızda akrabalarımızla ebeveynlerimiz yoktu. Mesele şu: Eliza ve ben o kadar çirkindik ki ebeveynlerimiz bizden utanıyordu.

Canavardık biz ve fazla uzun yaşamamız beklenmiyordu. Küçük ellerimizde ve küçük ayacıklarımızda altışar parmak vardı. Mübalağa sayıda da meme ucumuz vardı: Her bölgede ikişer tane.

Tipik mongollara özgü kalın telli siyah saçlarımız olmasına rağmen mongol değildik. Yeni bir şeydik. *Neandertalimsi* idik biz. Bebekken bile yetişkin, fosil insanların hatlarına sahiptik: masif kaşlar, çıkık alınlar ve istimli kazı makinesi gibi çeneler.

• • •

Normal zekâya falan sahip olmayacaktık ve on dördümüze gelmeden ölecektik.

Ama hâlâ hayattayım ve üzerinize afiyet, tepmeye devam ediyorum. Ve eminim ki elli yaşında, Mars'daki Çin kolonisinin eteklerinde kopan bir çığda ölmese, Eliza da aynı durumda olurdu.

Bak hele.

• • •

Anne babamız aptal ve güzel ve oldukça genç iki insandı: Caleb Mellon Swain ve Letitia Vanderbilt Swain, kızlık soyadıyla Rockefeller. Müthiş derecede varlıklı tuzukurulardandı ikisi de ve gezegeni Idiot's Delight filminden fırlamış gibi bir edayla enkaza dönüştüren Amerikalıların soyundan geliyordu; takıntılı bir şekilde parayı güce ve ardından gücü yeniden paraya, sonra parayı yine güce dönüştürerek yaşayanlardandı yani.

Ama Caleb ile Letitia zararsızdı. Bizim peder tavlada oldukça iyiydi ve renkli fotoğrafta da fena sayılmazmış. Valide ise Ulusal Renkli Irkları Geliştirme Derneği'nin aktif bir üyesiydi. İkisi de çalışmıyordu. İkisi de denemiş olmasına rağmen üniversite mezunu değildi.

Güzel yazar ve güzel konuşurlardı. Birbirlerine taparlardı. Okuldaki başarısızlıklarından mahcubiyet duyarlardı. Kibar insanlardı.

Ve iki canavara hayat vermekten ötürü kapıldıkları dehşet için onları suçlayamam. Eliza ve bana hayat vermek kimi olsa dehşete düşürürdü.

• • •

Ve genç Caleb ile Letitia, sıram geldiğinde anlaşılacağı üzere, ebeveynlikte en az benim kadar iyiydi. Ben, her açıdan

gayet normal olmalarına rağmen çocuklarıma karşı tamamıyla kayıtsızdım.

Belki de çocuklarım Eliza ve ben gibi birer canavar olsa daha fazla eğlenirdim.

Bak hele.

• • •

Genç Caleb ile Letitia'ya, Eliza ile beni Manhattan'ın Kaplumbağa Koyu'nda büyüterek kalplerinin ve eşyalarının kırılması riskini almaması öğütlenmişti. Danışmanları, bizimle olan akrabalıklarının birer yavru timsahla kuracaklarından öte olmadığını söylemişti.

Caleb ile Letitia'nın buna yanıtı insaniydi. Aynı zamanda pahalı ve aşırı derecede Gotik'ti. Ebeveynlerimiz bizi özel bir hastanede saklamàdı; bunun yerine kendilerine miras kalan, Vermont'un Galen mezrası yakınlarındaki bir dağın tepesinde ve sekiz yüz dönümlük elma bahçelerinin ortasında yer alan ürkütücü bir malikâneye kapattı.

Otuz yıldır kimse yaşamıyordu orada.

• • •

Malikâneyi Eliza ve benim için bir tür cennete dönüştürmekle görevli marangozlar, elektrikçiler ve tesisatçılar bulunmuştu. Düşersek kendimizi incitmeyelim diye duvardan duvara kaplı halıların altına kalın plastik bir dolgu döşenmişti. Yemek salonumuzun tabanı fayanstı ve zeminde gider delikleri vardı, böylece hem biz hem de oda her yemekten sonra hortumla yıkanabilecekti.

Belki daha da önemlisi, araziye çekilen iki sıra tel örgüydü. Tepelerinde dikenli teller vardı. İlki meyve bahçesini çevreliyordu. İkincisiyse malikâneyi zaman zaman

elma ağaçlarına bakmak için ilk tel örgüden geçmesine izin verilen işçilerin meraklı gözlerinden koruyordu.

Bak hele.

• • •

Civardan müstahdem tutulmuştu. Bir aşçı vardı. İki temizlikçi kadın ve bir temizlikçi adam vardı. Bizi besleyen ve giydiren ve soyduran ve yıkayan iki bakıcı vardı. En iyi hatırladığım kişiyse, bekçi, şoför ve hademe olan Withers Witherspoon idi.

Annesi bir Withers idi. Babası Witherspoon.

• • •

Ve evet, bunlar Vermont'tan hiç ayrılmamış sıradan taşra insanlarıydı, eskiden asker olan Withers Witherspoon hariç. Galen'in on beş kilometre dışına çıkmaya cüret etmemişlerdi ve hepsi birbiriyle akrabaydı; Eskimolar kadar soy içi üreyen insanlardı yani.

Elbette uzaktan Elize ve benimle de akrabaydılar, çünkü Vermontlu atalarımız da zamanında -tabiri caizse- aynı küçük genetik havuzda alabildiğine köpekleme yüzmekten hoşnut kalmıştı.

Ama o zamanların Amerika'sında o insanların ailemizle akrabalık bağları, ancak sazan balıklarının kartallarla olan akrabalığıyla kıyaslanabilirdi; ne de olsa bizimkiler evrimleşerek dünya gezginlerine ve multimilyonerlere dönüşmüştü.

Bak hele.

• • •

Ve evet, ebeveynlerimiz için aile geçmişinden gelen bu yaşayan fosillerin sadakatini satın almak kolaydı. Mütevazı maaşları onlara muazzam geliyordu, çünkü beyinlerindeki para yapma lobları oldukça ilkeldi.

Onlara malikânede hoş daireler ve renkli televizyonlar verilmişti. İmparatorlar gibi yemeye, ebeveynlerimize istedikleri her şeyi aldırmaya alıştırılmışlardı. Yapılacak pek az işleri vardı.

Daha da iyisi, kafalarını fazla yormaları gerekmiyordu. Köyde yaşayan genç bir pratisyen doktor olan ve her gün bize kısa bir ziyarette bulunan Dr. Stewart Rawlings Mott'un emrinde çalışıyorlardı.

Dr. Mott bir Teksaslıydı ama bir yandan da melankolik ve özel bir gençti. Onu insanlarından ve doğduğu yerden bu kadar uzağa, Vermont'taki bir Eskimo yerleşkesinde tıp okumaya itenin ne olduğunu hâlâ öğrenmiş değilim.

Tarihe ilginç ve muhtemelen anlamsız bir dipnot düşeyim: Dr. Mott'un torunu, benim ikinci dönem Amerika Birleşik Devletleri Başkanlığı yaptığım dönemde Michigan Kralı oldu.

Yine hıçkırmam gerekiyor: Bak hele.

• • •

Yemin ediyorum: Eğer bu otobiyografiyi tamamlayacak kadar yaşarsam, üstünden tekrar geçip bütün 'bak hele'leri sileceğim.

Bak hele.

• • •

Ve evet, malikânede bir otomatik sulama sistemi ve buna ilaveten pencereler ve kapılar ve açılır tavan aydınlatmalarında da hırsız alarmları vardı.

Büyüyüp çirkinleştikçe ve kolumuzu kırıp, kafalarımızı yarar hale geldiğimizde mutfağa büyük bir gong yerleştirildi.

Bu gong her odaya koyulmuş ve her koridora muntazam aralıkla dizilmiş vişneçürüğü rengi düğmelere bağlıydı. Düğmeler karanlıkta parlardı.

Eliza ya da ben oyun olsun diye cinayete kalkışırsak bir düğmeye basılacaktı.

Bak hele.

3

Bizim peder, Eliza ve benim malikânemizin tadilatını denetlemek ve hizmetlilerle Dr. Mott'u işe almak için beraberinde bir avukat, bir doktor ve mimarla Galen'e gitti. Valideyse burada, Manhattan'daki Kaplumbağa Koyu'nda bulunan konakta kaldı.

Laf açılmışken söyleyeyim, Kaplumbağa Koyu'na adını veren çok miktarda kaplumbağa da bu arada geri döndü.

Vera Çizgilisincap-5 Zappa'nın köleleri çorba yapmak için onları yakalamayı seviyor.

Bak hele.

• • •

Pederin ölüm hariç annemden birkaç günden fazla ayrı kaldığı ender durumlardan biriydi o yolculuk. Ve peder, Vermont'tan valideye ölümünden sonra komodininde bulacağım zarif bir mektup gönderdi.

Tek mektup yazışmaları olmalı bu.

'Sevgili Tish...' diye başlamıştı:

'Çocuklarımız burada çok mutlu olacak. Gurur duyabiliriz. Mimarımız da gurur duyabilir. İşçiler gurur duyabilir.

Ömürleri ne kadar kısa olursa olsun, çocuklarımıza haysiyet ve mutluluk sağlamış olacağız.

Onlar için hoş bir küçük gezegen yarattık: elma ağaçlarıyla çevrili, içinde tek malikâne olan güzel bir astroid.'

• • •

Ardından kendi astroidi Kaplumbağa Koyu'na döndü. O ve valide, o günden sonra -yine doktorların tavsiyesiyle- bizi yılda bir kez ve daima doğum günümüzde ziyaret etti.

Onların kumtaşından yapılma evi hâlâ ayakta ve hâlâ rahat ve sıcak. En yakın komşumuz Vera Çizgilisincap-5 Zappa kölelerini orada tutuyor.

• • •

Babamızın mektubu devam ediyor:

'Ve Eliza ile Wilbur nihayetinde ölüp Cennet'e gittiğinde, onları Swain atalarının yanında istirahat etmek üzere elma ağaçlarının altındaki özel aile mezarlığına teslim edebiliriz.'

Bak hele.

• • •

Malikâneden tel örgüyle ayrılan o mezarlıkta zaten yatmakta olanlara gelince: Çoğu Vermontlu elma üreticileriyle onların eşleri ve çocukları, yani hiçbir ayrıcalığı olmayan insanlardı. Ve yine çoğu hiç şüphesiz en az Melody ve Isadore kadar cahil ve kültürsüzdü.

Şunu demek istiyorum: Kötülük yapma olanakları sınırlı, masum iri insansılardı ki yaşlı, oldukça yaşlı bir adam olarak insanoğlunun zaten öyle olması gerektiğine inanıyorum.

• • •

Mezarlıktaki mezar taşlarının çoğu artık görünmez hale gelmişti ya da devrilmişti. Hâlâ ayakta olanlarının yazıtlarını da hava koşulları silmişti.

Ama bir tane muazzam anıt vardı ki kalın granit duvarları, arduaz çatısı ve muhteşem kapılarıyla Kıyamet Günü'ne dek ayakta duracaktı. Aile servetinin kurucusu ve malikânemizin yaratıcısı Profesör Elihu Roosevelt Swain'in mozolesiydi bu.

• • •

Profesör Swain'in bilinen atalarımızın -Rockefellerlar, Du Pontlar, Melonlar, Vanderbiltler, Dogelar ve diğer hepsinin- açık ara en zekisi olduğunu söyleyebilirim. On sekiz yaşında MIT'den mezun olmuştu ve yirmi ikisinde Cornell Üniversitesi'nde İnşaat Mühendisliği bölümünü kurmuştu. O zamana gelinene dek pek çok önemli demiryolu köprüsü ve güvenlik aracına dair patenti almıştı ki tek başına bu bile onu milyoner yapmaya yeterdi.

Ama mutlu değildi. Bu yüzden bütün gezegendeki demiryolu köprülerinin yarısını tasarlayan ve inşaatını denetleyen Swain Köprü Şirketi'ni kurdu.

• • •

Bir dünya vatandaşıydı. Birçok dil konuşuyordu ve pek çok devlet başkanının kişisel dostuydu. Ama iş kendine bir saray yapmaya gelince, o şeyi cahil atalarının elma ağaçlarının arasına kondurmuştu.

Ve Eliza ile ben gelene dek o kaba yapıyı tek seven kendisi olmuştu. Orada çok mutluyduk!

• • •

Ve Eliza ile benim her ne kadar o yarım yüzyıl önce ölmüş olsa bile Profesör Swain ile paylaştığımız bir sırrımız vardı. Hizmetliler bunu bilmiyordu. Ebeveynlerimiz bilmiyordu. Ve binanın tadilatını yapan işçiler de o şaşırtıcı

mekânlara tüm boruları ve kabloları ve ısıtma kanallarını döşemiş olmalarına rağmen şüphelenmemişti anlaşılan.

Sır şuydu: Malikânenin içine gizlenmiş bir malikâne vardı. Zemindeki gizli kapılar ve kayar panellerle girilebiliyordu buraya. Gizli merdivenleri ve gözetleme delikleri olan dinleme noktaları ve gizli geçitlerden oluşuyordu. Ayrıca tüneller de vardı.

Örneğin Eliza ve benim için en kuzeydeki kulenin üstündeki balo salonunda bulunan devasa büyükbaba saatinin içinde yok olup bir kilometre uzakta ortaya çıkmak mümkündü; Profesör Elihu Roosevelt Swain'in mozolesinin zeminindeki gizli kapıdan geçerek elbette.

•••

Profesörle paylaştığımız bir sır daha vardı ve bunu malikânedeki bazı belgeleri karıştırırken öğrenmiştik. Göbek adı aslında *Roosevelt* değildi. MIT'ye kaydolurken daha soylu görünmek için kendine o adı almıştı.

Vaftiz sertifikasındaki adı Elihu Witherspoon Swain idi.

Sanırım Eliza ile bu örnekten yola çıkarak herkese göbek adı takmaya başlamıştık.

4

Profesör Swain öldüğünde o kadar şişmandı ki o gizli geçitlerden herhangi birine sığmış olabileceğini düşünemiyorum. Geçitler çok dardı. Ama Eliza ve ben -boyumuz iki metreye ulaştığında bile- sığıyorduk, çünkü tavanlar çok yüksekti ve...

Ve evet, Profesör Swain, Samuel Langhorne Clemens ve Thomas Alva Edison onuruna malikânesinde verdiği bir akşam yemeğinde şişmanlığı nedeniyle öldü.

Ne günlerdi ama.

Eliza ile o akşamın menüsünü bulduk. Kaplumbağa çorbasıyla başlıyordu.

• • •

Hizmetkârlarımız arada sırada birbirine evin perili olduğunu anlatırdı. Duvarlarda hapşırmalar ve kıkırtılar, merdiven olmayan yerlerde basamak gıcırtıları ve kapı olmayan yerlerde kapı açılıp kapanma sesleri duyarlardı.

Bak hele.

• • •

Manhattan'ın yıkıntıları arasında yaşayan yarı delirmiş yaşlı bir adam olarak, Eliza ile benim o ürkütücü eski evde zikredilemeyecek acımasızlıkta davranışlara maruz kaldığımızı haykırmak ilginç olurdu. Ama ikimiz de bir olasılıkla tarihin gördüğü en mutlu iki çocuktuk.

Bu heyecan on beşinci yılımıza kadar yok olmayacaktı.

Düşünün artık.

Ve evet, bir pediatr olduğumda, yetiştirildiğim evde çevresel üzerinde tıp çalışırken o ya da bu hastayı düşünürken çocukluğumu hatırlayarak kendi kendime sık sık şunu söylerdim: "Bu kişi bu gezegene henüz gelmiş ve buraya dair hiçbir şey bilmiyor, hiçbir yargı ölçütü yok. Bu kişi bu gezegenin ne olacağını umursamıyor. Bu gezegen, olması beklenen herhangi bir şey olmaya mutlak şekilde istekli."

İşte bu ifade, Eliza ve benim küçükken içinde bulunduğumuz ruh halini tanımlıyor. Ve üstünde yaşadığımız gezegen hakkında edindiğimiz tüm bilgi de aptal dediğimiz insanın dönüşülebilecek gayet tatlı şey olduğunu gösteriyordu.

Böylece biz de aptallığı besledik.

İnsanların yanında anlaşılır şekilde konuşmayı reddettik. "Buh," ve "Duh," dedik. Ağzımızdan tükürükler saçtık ve gözlerimizi devirdik. Yellendik ve güldük. Kitap tozu yuttuk.

Bak hele.

•••

Düşünün: Bakımımızla yükümlü insanların hayatının merkezindeydik. Çaresiz ve berbat bir durumda kalsak hepsi kendi gözlerinde birer Hıristiyan kahramanına dönüşebilirdi. Ama becerikli ve özgüvenli olursak, onlar da bizim sıkıcı ve önemsiz yardımcılarımız olarak kalırdı. Dünya yüzüne çıkabilecek hale gelsek dairelerini, renkli televizyonlarını, bir tür doktor veya hemşire oldukları hayalini ve kabarık ücretli işlerini kaybederlerdi.

Bu yüzden eminim ki, en başından itibaren ve ne yaptıklarını bilmeden çaresiz ve berbat durumda kalmamız için günde bin kez bize yalvarıyorlardı.

İnsanoğlunun başarı merdiveninde çıkmamızı arzuladıkları yalnızca küçük bir basamak vardı: Tuvalet eğitimimizi tamamlamamızı yürekten umuyorlardı.

Tekrarlıyoruz: Uyumlu davranmaktan memnunduk.

• • •

Ama dört yaşımıza geldiğimizde gizlice İngilizce okuyup yazmaya başlamıştık. Yedi yaşımıza geldiğimizde Fransızca, Almanca, İtalyanca ve eski Yunanca okuyup yazabiliyorduk ve cebir hesabı yapabiliyorduk.

Evde binlerce kitap vardı. On yaşımıza geldiğimizde, öğle uykusu zamanlarında ya da uyku saati gelip geçtikten sonra, gizli geçitlerde ya da genellikle Elihu Roosevelt Swain'in mozolesinde hepsini mum ışığında okumuştuk.

• • •

Yine de etrafımızda yetişkinler varken ağzımızdan tükürükler saçmaya ve gevelemeye ve öteki şeyleri yapmaya devam ettik. Eğlenceliydi.

Zekâmızı insanların önünde sergilemek için kaşınmıyorduk. Zaten zekânın faydalı ya da cazip olduğunu da düşünmüyorduk. O şeyi fazladan meme uçlarımız ve el ve ayak parmaklarımız gibi tuhaflığımızın basit örneklerinden biri olarak değerlendiriyorduk.

Ve bunda belki de haklıydık. Anladınız mı?

Bak hele.

5

Ve bu arada, tuhaf genç Dr. Dtewart Rawlings Mott bizi tartıp ölçüyor ve ağızlarımızın içine bakıyor ve idrar örneklerimizi alıyordu. Her gün.

"Bugün herkes nasıl bakalım?" derdi.

Biz de ona "Buh," ve "Duh," derdik ve öyle sürüp giderdi. Ona 'Flocka Kıç' adını takmıştık.

Ve her günü bir öncekinin aynısı kılmak için kendi hesabımıza elimizden geleni yapıyorduk. Flocka Kıç ne zaman iyi iştahımız ve düzenli bağırsak hareketlerimiz için bizi tebrik edecek olsa, örneğin ben başparmaklarımı kulaklarıma tıkayıp diğer parmaklarımı havada çırpardım ve Eliza da eteğini sıyırır ve külotunun bel lastiğini şaklatırdı.

O zamanlar benim şimdi bile inandığım bir şeye inanırdık: Birkaç düzine ritüel öylesine, sonsuza dek tekrarlandığında etkin huzur sağlanabiliyorsa, hayat acısız olabilir.

Bence ideal haliyle hayat, Menuet ya da Virginia Reel ya da Hindi Kovalama dansları gibi olmalı; bir dans okulunda kolaylıkla uzmanlaşılacak bir şey yani.

• • •

Şimdi bile Dr. Mott'un bizi sevdiği ve ne kadar akıllı olduğumuzu bildiği ve dış dünyanın acımasızlığından korumayı

arzuladığı düşüncesiyle onun komada olduğu düşüncesi arasında gidip geliyorum.

Valide öldükten sonra yatağının ayakucunda duran çarşaf sandığının Dr. Mott'un iki haftada bir bize dair yazdığı raporların paketleriyle dolu olduğunu keşfettim. Giderek artan yemek tüketimi ve boşaltım miktarlarını anlatıyordu. Ayrıca yüzümüzden silinmeyen mutluluğu ve yaygın çocuk hastalıklarına karşı doğal direncimizi de anlatıyordu.

Aslında raporunu verdiği şeyler, bir marangozun oğlunun bile tespit etmekte hiç de zorlanmayacağı türdendi; dokuz yaşındayken iki metreden uzun olduğumuz gibi.

Eliza ve ben ne kadar büyürsek büyüyelim doktorun raporlarında sabit kalan bir şey vardı: Zekâ yaşımız iki ila üç arasındaydı.

Bak hele.

• • •

Flocka Kıç, sonraki hayatta kız kardeşim dışında görmeye can attığım birkaç kişiden biridir elbette.

Ona çocukken bizim hakkımızda gerçekten ne düşündüğünü sormak için ölüyorum; ne oranda şüphelenmişti, ne kadarını biliyordu.

• • •

Eliza ve ben zekâmıza dair ona binlerce ipucu vermiş olmalıyız. Dünyanın en zeki düzenbazları değildik. Ne de olsa çocuktuk.

Bana öyle geliyor ki, onun önünde bir şeyler gevelediğimizde tanıyabileceği yabancı dillerin birinden kelimeler kullanıyorduk. Hizmetkârların hiç ilgisini çekmeyen malikâne kütüphanesine girip karıştırılmış kitapları bulmuş olabilirdi.

Kazara gizli geçitleri keşfetmiş olabilirdi. Bizimle işi bittikten sonra evin içinde epey uzun süre dolandığını biliyorum; hizmetkârlara babasının mimar olduğunu anlatırdı. Gizli geçitlere gerçekten girmiş ve yerlerdeki mum kalıntılarını görmüş olabilirdi.

Kim bilir?

Ben aslında onun gizli kederinin ne olduğunu bilmek isterdim. Eliza ile gençken birbirimizle o kadar iç içeydik ki bir başkasının duygusal durumunu pek farketmiyorduk. Ama Dr. Mott'un hüznü bizi etkilemişti. Derin bir hüzün olmalıydı öyleyse.

• • •

Bir keresinde torunu olan Michigan Kralı, Stewart Sarıasma-2 Mott'a Dr. Mott'un hayatı neden o kadar ciddiye aldığına dair bir fikri olup olmadığını sormuştum. "Yerçekimi henüz hafiflememişti," dedim. "Gökyüzü bir daha asla mavi olmamak üzere sarıya dönmemişti. Gezegenin doğal kaynakları henüz tükenmemişti. Ülke nüfusu henüz daha Arnavut Gribi ve Yeşil Ölüm'den kırılmamıştı."

"Dedenin güzel, küçük bir arabası ve güzel, küçük bir evi ve güzel, küçük bir işi ve güzel, küçük bir karısı ve güzel, küçük bir çocuğu vardı," demiştim Kral'a. "Yine de o kadar *üzgündü* ki!"

Lafı açılmışken, Kral ile konuşmam Kuzey Indiana'daki Maxinkuckee Gölü'ndeki sarayında, bir zamanlar Culver Askeri Akademisi'nin olduğu yerde gerçekleşmişti. Ben hâlâ sözde Amerika Birleşik Devletleri Başkanı idim ama tüm kontrolünü kaybetmiştim. Artık ne bir Kongre vardı, ne mahkemeler, ne de Savunma Bütçesi veya bunların benzeri şeyler.

Bütün Washington'da muhtemelen yalnızca sekiz yüz kişi kalmıştı. Kral'a hürmetlerimi sunmaya gittiğimde benim yanımda da sadece bir memur vardı.

Bak hele.

• • •

Bana kendisini düşmanı olarak mı gördüğümü sordu ve ben de şöyle dedim: "Tanrı esirgesin, ekselansları; sizin çapınızda birinin Ortabatı'ya adalet ve düzen getirmiş olması beni son derece memnun ediyor."

• • •

Dedesi Dr. Mott hakkında daha fazla şey anlatması için ısrar ettiğimde usanır gibi oldu benden.

"İsa aşkına!" dedi, "hangi Amerikalı ataları hakkında bir şey biliyor ki?"

• • •

O günlerde sıska ve çevik ve çilekeş bir asker-azizdi. Torunum Melody onu iğrenç bir şehvet düşkünü, değerli taşlarla süslü elbiseler giyen şişman, yaşlı bir adam olduğu günlerde tanıyacaktı.

• • •

Ben onunla tanıştığımda rütbesi işareti olmayan basit bir asker tuniği giyiyordu.

Benim kıyafetime gelince, gereğine uygun şekilde komikti: silindir şapka, frak ve çizgili pantolon, tozluklarla uyumlu inci rengi yelek, lekeli beyaz gömlek ve kravat. Pantolonumun belinde de dedemin Standard Oil'in kurucusu olan babası John D. Rockefeller'a ait bir altın köstek vardı.

Köstegin ucunda Harvard'daki Phi Beta Kappa kulübünün anahtarı ve minyatür bir plastik nergis sallanıyordu. O zaman göbek adım resmen *Rockefeller*'dan *Nergis-11*'e çevrilmişti.

"Dr. Mott'un ailesinde cinayet ya da yolsuzluk ya da intihar ya da alkol ya da uyuşturucu problemleri yoktu," diye devam etti Kral, "bildiğim kadarıyla yani."

Otuz yaşındaydı. Ben yetmiş dokuzdum.

"Belki de dedem şu *doğuştan* mutsuzlardan biriydi," dedi. "Bu gelmiş miydi aklınıza?"

6

Belki bazı insanlar gerçekten doğuştan mutsuzdur. Kalpten umarım ki değillerdir.

Kız kardeşim ve bana gelecek olursak: Biz her zaman son derece mutlu olma kapasitesi ve kararlılığıyla doğmuştuk.

Belki de bu konuda bile birer ucubeydik.

Bak hele.

• • •

Mutluluk nedir?

Eliza ve benim durumumda mutluluk, birbirinin yanında olmak, bir sürü hizmetçisi ve iyi yemekleri olmak, elma ağaçlarıyla kaplı bir asteroitin üstündeki huzurlu, kitaplarla dolu bir malikânede yaşamak ve tek bir beynin uzmanlaşmış yarıları gibi büyümekti.

Her ne kadar sık sık birbirimizi okşasak ve kucaklaşsak da niyetimiz safi entelektüeldi. Doğru, Eliza yedi yaşında cinsel açıdan olgunlaşmıştı. Bense Harvard Tıp Fakültesi'ndeki son yılıma, yani yirmi üç yaşıma kadar ergenliğe girmeyecektim. Eliza ile yalnızca beyinlerimizin yakınlığını artırmak için beden teması kurardık.

Böylece biz ayrı kaldığımız anda ölen, bir araya geldiğimiz anda da yeniden doğan bir dâhinin dünyaya gelmesini sağladık.

• • •

Hayatımızdaki en önemli birey olan ama asla isim takmadığımız o dâhinin birer yarısı olma konusunda sakatlayıcı denecek derecede uzmanlaşmıştık.

Örneğin okuma yazmayı öğrendiğimizde, aslında okuyan ve yazan bendim. Eliza ölene dek ümmi kaldı.

Ama her ikimiz için de büyük sezgisel atılımı gerçekleştiren Eliza oldu. Konuşmamanın ama tuvalet eğitimini almanın çıkarımıza olacağını tahmin eden Eliza'ydı. Kitapların ne olduğunu ve sayfalardaki küçük işaretlerin ne anlama gelebileceğini tahmin eden Eliza'ydı.

Malikânenin bazı odalarıyla koridorlarının boyutlarında çetrefilli durumlar olduğunu sezen de Eliza'ydı. Gerçek ölçüleri almak ve sonra ardındaki evrene açılan kapıları bulmak için tornavidalar ve mutfak bıçaklarıyla lambrileri ve parkeleri sökmek gibi yöntemsel işleri yapansa bendim.

Bak hele.

• • •

Evet, bütün okumaları ben yaptım. Ve şimdi bana öyle geliyor ki, I. Dünya Savaşı'ndan önce bir Hint-Avrupa dilinde yayımlanmış olup da, benim yüksek sesle okumadığım tek bir kitap yoktur.

Ama ezber yapan ve bir sonra ne öğrenmemiz gerektiğini söyleyen Eliza'ydı. Ve görünürde birbiriyle alakası olmayan fikirleri yeni bir fikir üretmek için bir araya getiren de Eliza'ydı. *Karşılaştırılmak ve kullanılmak üzere* sıralayan Eliza'ydı.

• • •

1912'den sonra malikâneye pek fazla yeni kitap getirilmediğinden, edindiğimiz bilgilerin çoğunun miyadı umutsuz

şekilde dolmuştu elbette. Getirilenlerin çoğu da güncel değildi. Ve yine çoğu, tıpkı öğrendiğimiz danslar gibi hepten şapşalcaydı.

İstesem burada, New York harabelerinin ortasında, tarantellanın tarihsel açıdan çok düzgün ve oldukça saygın bir versiyonunu icra edebilirim.

• • •

Eliza ile ben gerçekten de olduğumuzu düşündüğümüz gibi bir dahi miydik?

Söylemek zorundayım ki evet; özellikle de hiçbir zaman öğretmenimiz olmadığı göz önünde bulundurulacak olunursa. Ve ben bununla böbürlenmiyorum, çünkü o aklın yalnızca yarısıyım.

Hatırlıyorum da, Darwin'in Evrim Teorisi'ni, canlıların kendilerini geliştirmeye, örneğin kanatlar ya da zırhlar geliştirmeye çalışırken son derece savunmasız olacakları zemininde eleştirmiştik. Onlar muhteşem yeni özellikleri rafineleşmeden daha pratik yaklaşımlı hayvanlar tarafından yenirdi.

Şimdi bile düşündüğümde beni hayrete düşüren en az bir tane ölümcül kesinlikte öngörüde bulunmuştuk.

Dinleyin: Eski insanların Mısır ve Meksika'daki piramitleri ve Stonehenge'deki taşları modern güç kaynakları ve araçlar olmadan nasıl diktiklerinin gizemiyle başladık.

Eski zamanlarda da düşük yerçekimi günleri olduğu, insanların büyük taş bloklarıyla disk atma oynayabildiği sonucuna vardık.

Dünya üzerinde yerçekiminin uzun süre sabit kalmasının tuhaf olabileceğini bile varsaydık. Yerçekiminin de

herhangi bir anda rüzgârlar ve soğuk, tipi ve sağanak gibi kaprisli olabileceğini öngördük.

• • •

Ve evet, Eliza ile Amerika Birleşik Devletleri Anayasası'nın büyümüş de küçülmüş bir eleştirisini yazdık. Onun da diğerleri gibi bir sefalet projesi olduğunu, çünkü insanların makul düzeydeki mutluluk ve gururlarını başka insanların sorumluluğuna bırakırken, onları seçilmiş temsilcilerine karşı koymaya yetecek kadar güçlü kılacak herhangi bir pratik mekanizma tanımlamadığını öne sürüyorduk.

Anayasa'nın çerçevesini oluşturanların büyük refah sahibi olmayan ya da varlıklı ya da mevki sahibi dostları bulunmayan ama her şeye rağmen otantik bir güce sahip olan kişilerin güzelliğini göremeyecek kadar kör olduğunu söyledik.

Bu çerçeveyi çizenlerin, olağanüstü ve zorlayıcı durumlarla karşı karşıya kalan insanların kendilerini yeni aileler oluşturur konumda görmesi gerektiğinin doğal ve aynı şekilde kaçınılmaz olduğu gerçeğinin farkına varamadığı kanısındaydık. İnsanın dünyanın her yerinde aynı ve henüz dün uygarlaşmış olması nedeniyle bu durumun demokrasilerde de tiranlıklarda olduğundan az yaşanmadığına dikkat çekiyorduk.

Bu nedenle seçilmiş temsilcilerin de 'ünlü ve güçlü seçilmiş temsilciler ailesinin' birer üyesi olması beklenebilirdi ve bu da kaçınılmaz doğallıkla onların insanoğlunun alt türlerini yine kaçınılmaz doğallıkla oluşturan ailesel başkalaşımlara ahlaki yönden gayet titiz ve saygı yönünden kılı kırk yarar şekilde yaklaşmasını sağlardı.

Eliza ve ben, bir dahinin iki yarısı olarak düşünerek Anayasa'nın ne denli aciz ya da deli ya da yetersiz ve

deforme olursa olsun her bir vatandaşa kendi kamu görevlilerinin oluşturduğu kadar yabancı düşmanı ve düzenbaz davranan bir ailenin üyeliğini sağlayacak şekilde değiştirilmesini önerdik.

Aferin Eliza ve bana!

• • •

Bak hele.

7

Eliza ve ben, özellikle de kız olduğu için Eliza, çirkin ördek yavrusu olsaydık ve zamanla güzelleşseydik ne kadar iyi olurdu. Ama her geçen gün daha da abes bir hal alıyorduk.

İki metre boyunda bir erkek olmanın bazı avantajları vardı. Her ne kadar omuzlarım çok dar olsa ve sesim bir pikolanınki gibi çıksa ve sakala ya da kasık tüyüne dair tek bir belirti göstermesem de hazırlık okulunda ve üniversitede basketbol oyuncusu olarak saygı gördüm. Ve evet, daha sonraları sesim kalınlaştığında ve Vermont'tan senatör adayı olduğumda bilboardlardan şöyle diyebildim: 'Büyük İşler Büyük Adam Gerektirir!'

Ama tam olarak benimle aynı boyda olan Eliza herhangi bir yerde hoş karşılanmayı bekleyemezdi. On iki el ve on iki ayak parmağıyla dört memesi olan, tartıya vuruldu mu bir kental çeken iki metre boyundaki yarı dahi bir Neandertal kadını için biçilmiş geleneksel bir rol yoktu.

•••

Küçük birer çocukken bile asla bir güzellik yarışmasını kazanamayacağımızı biliyorduk.

Eliza bu konuda kehanet kabilinden bir laf etti. En fazla sekiz yaşındaydı. Belki Mars'ta düzenlenecek bir güzellik yarışmasını kazanabileceğini söyledi.

Ve yazgısı Mars'ta *ölmekti*.

Eliza'nın oradaki güzellik ödülü 'Aptalların Altını' olarak tanınan bir demir piriti heyelanı olacaktı.

Bak hele.

• • •

Aslında çocukluğumuzda güzel olmadığımız için kendimizi *şanslı* kabul ettiğimiz bir dönem de oldu. Cırtlak sesimle okuduğum bütün romantik romanlardan güzel insanların mahremiyetinin tutkulu yabacılar tarafından yok edildiğini öğrenmiştik.

Bunun bizim başımıza da gelmesini istemiyorduk, çünkü ikimiz tek başımıza yalnızca tek bir akıl oluşturmakla kalmıyorduk, aynı zamanda oldukça kalabalık bir Evren de yaratıyorduk.

• • •

Görüntümüz hakkında en azından şu kadarını söylemeliyim: Kıyafetlerimiz paranın satın alabileceği en kaliteli giysilerdi. Aydan aya büyük değişiklikler gösteren şaşırtıcı ölçülerimiz, ebeveynlerimizin talimatıyla dünyanın en iyi terzilerine ve ayakkabıcılarına ve elbise ve gömlek terzilerine ve tuhafiyecilerine düzenli olarak postalanırdı.

Giydirilmemizden sorumlu olan bakıcılar hiçbir yere gitmesek de bizi milyonerler için düzenlenen hayali sosyal etkinlikler -çay partileri, at yarışları, kayak tatilleri, pahalı okulların tanıtım günleri, Manhattan'daki bir tiyatronun açılış gecesi ve ardından bir sürü şampanya tüketilen bir akşam yemeği- için giydirip kuşatmaktan çocuksu bir haz alıyordu.

Falan filan işte...

Bak hele.

• • •

Tüm bu komedinin farkındaydık. Ama kafa kafaya verdiğimizde o kadar zeki olan biz, on beş yaşına gelene kadar aynı zamanda bir trajedinin de içinde olduğumuzu farkedemedik. Çirkinliğin dışarıdaki dünyanın insanları için sadece eğlenceli olduğunu sanıyorduk. Bizi beklemedikleri bir anda karşılarında bulan yabancıların midesini bulandırabileceğimizi anlamamıştık.

İyi görünmenin önemi konusunda o kadar masumduk ki, bir gün Profesör Elihu Roosvelt Swain'in mozolesinde Eliza'ya yüksek sesle okuduğum 'Çirkin Ördek Yavrusu' masalının ana fikrini anlayamadık.

Masal, gayet iyi bilindiği gibi, onun gördükleri en komik görünüşlü ördek olduğunu düşünen ördekler tarafından büyütülen bir yavru kuş hakkındaydı. Sonra büyüyünce kuğu olduğu çıkıyordu ortaya.

Eliza'nın küçük kuş paytak paytak yürüyerek kıyıya çıksa ve bir gergedana dönüşse hikâyenin çok daha iyi olacağını söylediğini hatırlıyorum.

Bak hele.

8

On beşinci yaş günümüze kadar gizli geçitlerden kulak misafiri olduğumuz konuşmalarda hakkımızda kötü şeyler söylendiğini duymamıştık.

Hizmetçiler bize öyle alışmıştı ki en özel anlarda bile neredeyse hiç bahsetmiyordu bizden. Dr. Mott da iştahımız ve boşaltma sistemimiz dışında pek bir şeyden söz etmiyordu. Ve ebeveynlerimiz de bizden öylesine tiksiniyordu ki asteroitimize yaptıkları yıllık ziyaretlerinde dilleri tutuluyordu. Hatırlıyorum da, peder kayıtsızmış gibi davranarak valideye dergilerde okuduğu dünya olaylarını anlatırdı.

Bize F.A.O. Schwarz'dan alınma, üç yaşındaki çocuklar için eğitici olduğu garanti edilen oyuncaklar getirirlerdi.

Bak hele.

•••

Ve evet, şimdi genç Melody ve Isadore'dan sırf onların akıl sağlığı için sakladığım insanlığa dair tüm o sırları, yani insanlığın sonunun iyi olmadığı falan türünden gerçekleri düşünüyorum da…

Ve ardından Eliza ile benden çok uzun süre saklanan anıtsal büyüklükteki sır karşısında bir kez daha ürküntüyle

karışık bir huşuya kapılıyorum: Kendi ebeveynlerimiz elimizi çabuk tutup ölmemizi istiyordu.

• • •

Alabildiğine miskinliğimizle, on beşinci doğum günümüzün de diğerleri gibi olacağını düşünüyorduk. Her zamanki gibi gösterimizi hazırlamıştık. Annemizle babamız yemek vakti, yani akşamüstü dörtte geldi. Ertesi gün de hediyelerimizi alacaktık.

Zemini fayans kaplı yemek salonumuzda birbirimize yiyecekler fırlattık. Eliza'yı bir avokadoyla vurdum. O da beni bir fileminyonla. Hizmetçinin üzerinden Parker House çörekleri fırlattık. Annemizle babamızın geldiğini, kapıdaki bir çatlaktan bizi izlediğini bilmiyormuş gibi yaptık.

Ve evet, onlarla yüz yüze selamlaşmadan yıkandık ve pudralandık ve pijamalarımızla sabahlıklarımızı ve yatak odası terliklerimizi giydik. Eliza ve ben günde on altı saat uyuyor numarası yaptığımızdan yatma vakti saat beşti.

Bakıcılarımız, Oveta Cooper ile Mary Selwyn Kirk, bizi kütüphanede bekleyen muhteşem bir sürpriz olduğunu söyledi.

Sürprizin ne olduğuna dair hiçbir fikrimiz yokmuş gibi yaptık.

Gelişimini çoktan tamamlamış birer devdik artık.

Elimde bizimkilerin en sevdiğim oyuncak olduğunu sandığı plastik bir römorkör vardı. Eliza'nın kömür siyahı saçları topuz yapılıp kırmızı kadife bir kurdeleyle bağlanmıştı.

• • •

İçeriye alındığımızda, her zaman olduğu gibi Eliza ve ben ile anne ve baba arasında geniş bir sehpa vardı. Ebeveynlerimiz her zaman olduğu gibi brendilerini yudumluyordu. Şöminede her zaman olduğu gibi fışırdayan ve çıtırdayan çam odunu ve elma kütükleri vardı. Ritüel sahnesine her zaman olduğu gibi Profesör Elihu Roosevelt Swain'in yağlıboya portresi hâkimdi.

Ebeveynlerimiz her zaman olduğu gibi ayaktaydı. Bize henüz tanımlayamadığımız acı-tatlı bir korkuyla gülümsüyorlardı.

Her zaman olduğu gibi onları tapılası kabul eder ama sanki ilk anda tanıyamamış gibi yaptık.

• • •

Her zaman olduğu gibi konuşmayı peder yaptı.

"Nasılsınız, Eliza ve Wilbur?" dedi. "Çok iyi görünüyorsunuz. Sizi gördüğümüze çok sevindik. Bizi hatırlıyor musunuz?"

Eliza ve ben tedirgin tavırlarla, salyalarımız akarak ve eski Yunanca bir şeyler mırıldanarak birbirimize baktık. Eliza'nın bana o kadar güzel bebeklerle akraba olduğumuza inanamadığını Yunanca söylediğini hatırlıyorum.

Peder bize yardımcı oldu. Yıllar önce ona takmış olduğumuz ismi söyledi. "Ben Bluth-luh'um," dedi.

Eliza ve ben şaşırmış gibi yaptık. "Bluth-luh!" dedik birbirimize. O kadar talihli olduğumuza inanamıyorduk. "Bluth-luh! Bluth-luh!" diye bağırdık.

"Ve bu da..." dedi peder, valideyi göstererek: "Mub-lub."

Bu Eliza ve benim için daha da heyecan verici bir haberdi.

"Mub-lub, Mub-lub!" diye bağırdık.

Ve Eliza ve ben, her zaman olduğu gibi büyük bir entelektüel atılım yaptık. Eğer anne ve babamız evdeyse, doğum günümüzün yakın olduğu sonucuna kimse ipucu vermeden vardık. Doğum günü için kullandığımız ebleh sözcüğünü mırıldandık: "Fuff-bay."

Her zaman olduğu gibi, fazlasıyla heyecanlanmış gibi yaptık. Zıplayıp durduk. Artık o kadar büyüktük ki döşeme de bir trambolin gibi yukarı aşağı hareket etmeye başladı.

Ama sonra, her zaman olduğu gibi, kaldırabileceğimizden öte bir mutlulukla katatoniye düşmüş gibi ansızın durduk.

Gösterinin sonu hep öyle olurdu. Sonrasında odadan çıkartılırdık.

Bak hele.

9

Ayrı ama bitişik odalardaki özel yapım beşiklere konulmuştuk. Odalar duvardaki gizli bir panelle birbirine bağlanıyordu. Beşikler birer yük vagonu büyüklüğündeydi. Kenarları kaldırıldığında korkunç bir gıcırtı çıkıyordu.

O gece Eliza ve ben hemen uykuya dalmış gibi yaptık. Ama yarım saat sonra Eliza'nın odasında buluştuk. Hizmetçiler bizi asla kontrol etmezdi. Her şeyden önce sağlığımız mükemmeldi ve onların tabiriyle, 'yatak vakti gerçekten altın gibi çocuklar' olarak itibar yapmıştık.

Ve evet, Eliza'nın beşiğinin altındaki bir gizli kapıdan geçtik ve kısa süre sonra Profesör Elihu Roosvelt Swain'in portresinin üst köşesinden açtığımız küçük bir delikten kütüphanedeki ebeveynlerimizi izlemeye koyulduk.

• • •

Peder, valideye önceki gün bir haber dergisinde okuduğu şeyden bahsediyordu. Görünüşe göre Çin Halk Cumhuriyeti'ndeki bilim adamları insanları küçültmek için deneyler yapıyorlardı ki o kadar çok yemek zorunda kalmasınlar ve o kadar büyük kıyafetler giymesinler.

Valide şömineye bakıyordu. Peder ona Çin'le ilgili söylentiyi iki kez anlatmak zorunda kalmıştı. İkinci anlatışında annem ona Çinlilerin akıllarına koydukları her şeyi yapabileceğini söyledi.

Çinliler daha bir ay önce Mars'a iki yüz kâşif göndermişti, üstelik bunu uzay aracı kullanmadan yapmışlardı. Batı dünyasındaki hiçbir bilim adamı bunu nasıl başardıklarını tahmin edemiyordu. Çinliler de ipucu vermiyordu.

• • •

Valide Amerikalılar bir şey keşfetmeyeli çok uzun zaman geçtiğini söyledi. "Bir anda..." dedi, "her şey Çinliler tarafından keşfedilmeye başlandı."

• • •

"Eskiden her şeyi biz keşfederdik," dedi.

• • •

Uyuşuk bir sohbetti. Canlılık düzeyi o kadar azdı ki Manhattanlı güzel genç anne babamız boğazına kadar bala batmış olabilirdi. Eliza ve bana her zaman göründükleri gibilerdi, sanki onları hiç de ilgilendirmeyen konulardan konuşma lanetine uğramışlardı.

Ve aslında gerçekten lanetlenmişlerdi. Ama Eliza ve ben bunun doğasını tahmin edemiyorduk: Kendi çocuklarının ölmesi arzusuyla boğulmuş ve felç olmuşlardı.

Ve her ne kadar sahip olduğum tek kanıt iliklerimdeki bir his olsa da bir konuda yemin edebilirim: İkisi de birbirine bizim ölmemizi istediğini ima etmemişti.

Bak hele.

• • •

Sonra şöminede bir *patlama* oldu. Buhar, nemli kütükte hapis kaldığı yerden çıkmak zorundaydı.

Evet, valide de diğer bütün canlılar gibi bir kimyasal tepkimeler senfonisi olduğundan, korkunç bir çığlık attı.

Kimyasalları patlamaya çığlıkla tepki vermesi için ısrar ediyordu.

Kimyasallar ona bunu yaptırttıktan sonra daha da fazlasını talep etti. Artık Eliza ve benim hakkımda gerçekten ne düşündüğünü söylemesinin vakti geldiğini düşünmüş olmalılar ki öyle yaptı. Söylediğinde diğer her şey kontrolden çıktı. Elleri katılarak kenetlendi. Omurgası çarpıldı ve yüzü onu yaşlı bir cadıya dönüştürecek şekilde buruştu.

"Onlardan nefret ediyorum, nefret ediyorum, nefret ediyorum," dedi.

• • •

Ve validenin kimden nefret ettiğini açıkça söylemesi için fazla saniye geçmesi gerekmedi.

"Wilbur Rockefeller Swain ve Eliza Mellon Swain'den nefret ediyorum," dedi.

10

Valide o gece geçici olarak delirmişti.

Sonraki yıllarda onu iyi tanıdım. Ve her ne kadar asla onu ya da kimseyi sevmeyi öğrenemediysem de insanlara gösterdiği nezakete hayranlık duydum. O hakaretlerin hanımı değildi. İster insanlar içinde olsun, ister özel bir konuşma yapsın bu yöndeki itibarını sarsmazdı.

Yani on beşinci doğum günümüzün arifesinde Eliza ile beni kast ederek, "Kont Drakula ile onun ahmak karısını nasıl sevebilirim ki?" diyen gerçekten bizim annemiz değildi.

Babamıza, "Nasıl olur da tükürük saçan bir çift totem doğurdum?" diye soran gerçekten bizim annemiz değildi.

Falan filan işte...

• • •

Babama gelince: Onu kollarına aldı. Sevgi ve merhametle ağlıyordu.

"Caleb, ah Caleb..." dedi valide onun kollarında, "bu ben değilim."

"Elbette değilsin," dedi.

"Özür dilerim," dedi.

"Tanrı beni affedecek mi?" dedi.

"Affetti bile," dedi.

"Sanki bir anda içime şeytan girdi," dedi.

"Öyle oldu, Tish," dedi.

Deliliği dinmeğe başlamıştı artık. "Ah, Caleb..." dedi.

...

Bırakın sempati aranıyor olayım, bırakın o günlerde Eliza ve benim duygusal açıdan New Hampshire'daki Büyük Kaya Surat kadar kırılgan olduğumuzu söyleyeyim.

Tabiri caizse, bir balık bisiklete ne kadar ihtiyaç duyarsa biz de bir anneyle bir babanın sevgisine o kadar ihtiyaç duyuyorduk.

Yani annemiz hakkımızda kötü şeyler söylediğinde, hatta ölmemizi dilediğinde bile tepkimiz analitikti. Problem çözmeyi seviyorduk. Belki validedeninki de çözebileceğimiz bir problemdi, intihar işe karışmadığı sürece elbette.

Sonunda kendine geldi. Eğer Tanrı onu o şekilde sınamak istiyorsa, Eliza ve benimle yüz doğum günü daha kutlamak için güç toplayacaktı. Ama bunu yapmadan önce şöyle dedi:

"İkizlerden birinin gözünde en ufak bir zekâ pırıltısı, bir parçacık insanlık belirtisi görmek için her şeyimi verirdim, Caleb."

...

Bu kolaylıkla ayarlandı.

Bak hele.

...

Eliza ve ben Eliza'nın odasına döndük ve çarşafın üstüne kocaman bir yazı yazdık. Ebeveynlerimiz derin bir

uykuya daldıktan sonra bir dolabın içinden geçerek onların odasına girdik. Yazıyı uyandıklarında gördükleri ilk şey olacak şekilde duvarlarına astık.

Şöyle yazıyordu:

SEVGİLİ ANNE VE BABA: ASLA GÜZEL OLAMAYACAĞIZ AMA DÜNYANIN BİZDEN OLMAMIZI İSTEDİĞİ ÖLÇÜDE ZEKİ YA DA APTAL OLABİLİRİZ.

SADIK HİZMETKÂRLARINIZ,

ELIZA MELLON SWAIN

WILBUR ROCKEFELLER SWAIN

•••

Bak hele.

11

Eliza ve Ben Cennetimiz'i, iki kişilik ulusumuzu işte böyle yok ettik.

• • •

Ertesi sabah annemizle babamız uyanmadan, hizmetçiler bizi giydirmek için gelmeden önce kalktık. Tehlikeyi kesinlikle sezmemiştik. Giyinirken kendimizi hâlâ Cennet'te sanıyorduk.

Hatırlıyorum, ben mavi, çizgili, üç parçalı ciddi bir takım giymiştim. Eliza ise kaşmir süveter, tüvit etek ve inciler seçmişti.

İlk konuşmacının Eliza olmasına karar vermiştik, çünkü yüksek bir alto sesi vardı. Benim sesim dünyanın tepe taklak olduğunu sakin ama ikna edici bir şekilde ilan edecek otorite tınısına sahip değildi.

Lütfen hatırlayın, insanların o güne dek bizden duydukları tek şey, "Buh..." ve "Duh..." ve bunun gibi şeylerdi.

Bakıcımız Oveta Cooper'la sütunlu yeşil mermer fuayede karşılaştık. Bizi giyinik görünce çok şaşırdı.

Ama o bir şey söyleyemeden, Eliza ve ben başlarımızı kulak hizasında birbirine yasladık. Böylece oluşturduğumuz dahi Eliza'nın bir viyola kadar güzel sesinden Oveta'yla konuştu.

Ses şöyle dedi:

"Günaydın, Oveta. Bugün hepimiz için yeni bir hayat başlıyor. Görebildiğin ve duyabildiğin gibi, Wilbur ve ben artık birer geri zekâlı değiliz. Dün gece bir mucize oldu. Anne babamızın rüyası gerçekleşti. İyileştik.

"Sana gelince, Oveta: Bu mucizenin gerçekleşmesi için yaptıklarının ödülü olarak dairen ve renkli televizyonun sende kalacak, hatta belki maaşın bile artabilir. Çalışanlardan hiçbiri herhangi bir fark hissetmeyecek. Tek bir şey haricinde: Buradaki hayat öncekinden bile keyifli ve kolay olacak."

Oveta, o soğuk ve şişko Yankee, çıngıraklı yılanla karşılaşmış bir tavşan gibi uyuşmuştu. Ama Eliza ve ben bir çıngıraklı yılan değildik. Kafa kafaya verince dünyanın o güne dek gördüğü en kibar dahiydik.

•••

"Artık fayanslı yemek salonunu kullanmayacağız," dedi Eliza'nın sesi. "Senin de göreceğin gibi, oldukça iyi huyluyuz. Lütfen kahvaltımızı güneşlenme odasına gönder ve valideyle peder uyandıklarında bize haber ver. Şu andan itibaren, ağabeyime ve bana 'Efendi Wilbur' ve 'Hanımefendi Eliza' diye hitap edersen çok hoş olur.

"Artık gidip diğerlerine mucizeyi anlatabilirsin."

Oveta donakalmıştı. Sonunda onu uyandırmak için burnunun altına bir fiske atmak zorunda kaldım.

Eğilerek selam verdi. "Nasıl emrederseniz, Hanımefendi Eliza," dedi. Ve haberi vermek üzere yanımızdan ayrıldı.

•••

Güneşlenme odasına yerleştiğimizde çalışanlar, dönüştüğümüz genç efendileri görmek üzere hürmetle içeriye girdi.

Onları isimleriyle selamladık. Hayatlarına dair ayrıntılı bilgiye sahip olduğumuzu gösteren samimi sorular sorduk. Bu denli hızlı değişerek bazılarını muhtemelen şok ettiğimiz için özür diledik.

"Biz yalnızca birilerinin zeki olmamızı *istediğini* fark etmemiştik," dedi Eliza.

Duruma öylesine hâkim hale gelmiştik ki ben de önemli konulardan bahsetme cüretini gösterdim. Tiz sesim artık aptalca gelmeyecekti insanlara.

"Sizlerin de işbirliğinizle, geçmiş günlerde adı aptallıkla kötüye çıkmış olan bu malikâneyi zekâyla anılır hale getireceğiz," dedim. "Tel örgüleri indiriniz."

"Sorusu olan var mı?" dedi Eliza.

Yoktu.

Birileri Dr. Mott'u çağırdı.

• • •

Annemiz kahvaltıya inmedi. Yatağında kaldı; taş kesilmişti.

Peder yalnız indi. Üstünde pijamaları vardı. Tıraş olmamıştı. Genç yaşına rağmen aksıyordu ve bitkindi.

Eliza ve ben onun daha mutlu görünmemesine şaşırdık. Onu yalnızca İngilizce değil, bildiğimiz diğer dillerde de selamladık.

Sonunda bu yabancı dillerdeki selamlaşmalardan birine cevap verdi. "Bon jour," dedi.

"Oturunuz lütfen, oturunuz!" dedi Eliza sevinçle.

Zavallı adam oturdu.

• • •

Kendi kanından ve canından olan zeki insanlara bu denli uzun süre geri zekâlı muamelesi yapılmasına izin verdiği için suçluluk duygusuyla yanıyordu elbette.

Daha da kötüsü, vicdanı ve danışmanları ona bizi sevmeyebileceğini, çünkü derin duyguları anlayamayacağımızı, aklı başında kimsenin bizde *sevebilecek* bir şey bulamayacağını söylemişti. Ama artık bizi sevmek onun *göreviydi* ve bunu yapabileceğini hiç sanmıyordu.

Aşağıya inmiş olsa annemizin keşfedeceğini bildiği şey onu dehşete düşürmüştü: Eliza ve benimki gibi canavarımsı bedenlerde bulunan zekâ ve duyarlılık bizi adeta daha da iğrenç kılmıştı.

Bu pederin ya da validenin hatası değildi. Kimsenin hatası değildi. Canavarların bir an önce ölmesini istemek, insanlar için ve tüm sıcakkanlı canlılar için nefes almak kadar doğal bir şeydi. Bir içgüdüydü.

Ve şimdi Eliza ve ben, bu içgüdüyü katlanılmaz bir trajediye dönüştürmüştük.

Ne yaptığımızı bilmeden canavarların geleneksel lanetini normal yaratıklara geçirmiştik. Saygı talep ediyorduk.

12

Bütün o heyecanın içinde Eliza ve ben kafalarımızı birbirinden biraz uzaklaştırdık; yani artık parlak fikirler üretmiyorduk.

Pederin yalnızca biraz uykulu olduğunu düşünecek kadar ahmaklaşmıştık. Ona kahve verdik ve bildiğimiz bazı şarkıları ve bilmeceleri söyleyerek onu uyandırmaya çalıştık.

Ona kremanın neden sütten bu kadar pahalı olduğunu sorduğumu hatırlıyorum.

Cevabı bilmediğini gevelemişti.

Eliza ona, "Çünkü inekler küçük şişelerin üstüne çömmekten nefret eder," dedi.

Güldük. Yerlerde yuvarlandık. Ve sonra Eliza ayağa kalktı ve ellerini beline koyup tepesine dikilerek onu sanki küçük bir oğlan çocuğuymuşçasına şefkatle payladı. "Ah, nasıl da uykuluymuş bu!" dedi. "Ah, nasıl da uykuluymuş!"

Tam o anda Dr. Stewart Rawlings vasıl oldu.

• • •

Her ne kadar Dr. Mott'a Eliza ve benim ani başkalaşımımız hakkında telefonda bilgi verilmişse de, görünüşe göre diğerlerinden farklı bir gün değildi doktor için. Her zaman malikâneye geldiğinde söylediği şeyi söyledi: "Bugün herkes nasıl?"

O anda Dr. Mott'un benden duyduğu ilk akıllıca cümleyi kurdum. "Babam uyanmıyor," dedim.

"Uyanmıyor demek?" diye cevap verdi. Cümlemdeki doğruluğu silik bir gülümsemeyle ödüllendirmişti.

İnanılmaz derecede sıkıcı ve yavan biri olan Dr. Mott, bakıcımız Oveta Cooper'la konuşmak için bize sırtını döndü. Anlaşılan köydeki annesi hastaydı. "Oveta..." dedi, "annenin ateşinin normale yaklaştığını duymak seni mutlu edecektir."

Bu kayıtsızlık pederi öfkelendirmişti ve alenen öfkelenebileceği birini bulmuş olmaktan da kuşkusuz çok memnundu.

"Bu durum ne kadardır devam ediyor, Doktor?" diye sordu. "Onların zekâsını ne zamandır biliyorsunuz?"

Dr. Mott saatine baktı. "Yaklaşık kırk iki dakikadır," diye cevap verdi.

"Hiç de şaşırmış görünmüyorsunuz," dedi Peder.

Dr. Mott bunu düşündü sonra da omuz silkti. "Herkes namına çok *mutluyum.*"

Sanırım Eliza ve beni yeniden kafa kafaya verdirten, Dr. Mott'un bunu söylerken hiç de mutlu görünmeyişiydi. Öyle tuhaf bir şey oluyordu ki anlamaya can atıyorduk.

• • •

Dehamız bizi yarı yolda bırakmadı. Durumun doğasını anlamamıza yardım etti: Bir şekilde öncekinden daha da trajik bir haldeydik.

Ama dehamız, diğer tüm dehalar gibi periyodik olarak abidevi naifliğe düşmekten muzdaripti. O anda da öyle oldu. Bize her şeyi yeniden yoluna koymak için yeniden aptallığa dönemiz gerektiğini söyledi.

"Duh," dedim ben.

"Buh," dedi Eliza.

Ben osurdum.

Eliza salyalar akıttı.

Ben tereyağlı bir çörek alıp Oveta Cooper'ın kafasına fırlattım.

Eliza, pedere döndü. "Bluth-luh!" dedi.

"Fuff-bay!" diye çığlık attım.

Peder ağladı.

13

Anılarımı yazmaya başlamamın üzerinden altı gün geçti. Bunun dört gününde yerçekimi eski zamanlarda olduğu gibi orta kuvvetteydi. Dünse o kadar yüksekti ki yataktan, Empire State Binası'nın lobisindeki paçavralardan yapılma yuvamdan zor çıktım. Sahip olduğum şamdanların arasından geçerek tuvalet olarak kullandığım asansör boşluğuna gitme mecburiyeti doğunca dört ayak üstünde emekledim.

Bak hele.

Tabii yerçekimi ilk gün hafifti ve bugün de hafif. Yine erekte oldum ve torunum Melody'nin sevgilisi Isadore da öyle oldu. Adadaki diğer bütün erkekler gibi.

• • •

Ve evet, Melody ve Isadore bir piknik sepeti hazırladı ve Broadway ile 42. Cadde'nin köşesine, yerçekiminin hafif olduğu günlerde rustik bir piramit kurdukları yerde sevişmeye gitti.

Piramite koydukları beton blokları ve külçeleri ve kaya parçalarını şekillendirmiyorlar, kullandıkları malzemeler de inşaat malzemeleriyle sınırlı değil zaten. İçine demir putreller ve yağ bidonları ve lastikler ve otomobil parçaları ve ofis mobilyaları ve tiyatro koltukları ve diğer her türlü hurdayı da atıyorlar. Ama sonucu gördüm ve inşa ettikleri şey

bittiğinde amorf bir çöp yığını olmayacak. Gerçek bir piramit olacak.

• • •

Ve evet, eğer geleceğin arkeologları benim kitabımı bulursa, piramidin anlamını çözmek için nafile bir kazı çalışmasına girişecek. Piramidin içinde ne gizli hazine odaları var, ne de başka odalar.

Piramidin anlamı -ki aslında pek de önemsiz- üstüne inşa edildiği rögar kapağında yatıyor. Ölü doğmuş bir erkek bebeğin bedeni var rögarda.

Bebek bir zamanlar kaliteli purolar için kullanılan süslü bir tav kutusunun içinde. O kutu dört yıl önce rögar kapağının altına, kablolarla boruların arasına yerleştirilmişti. Kutuyu oraya koyanlar, bebeğin on iki yaşındaki annesi Melody ve dedesi ben ve en yakın komşumuz ve dostumuz Vera Çizgilisincap-5 Zappa idi.

Piramitse Melody ve daha sonraları sevgilisi olan Isadore'un fikriydi. Hiç yaşamamış bir hayatın anıtı ve hiç adı olmamış bir insanın anısına.

Bak hele.

• • •

Kutuya erişmek için piramidi kazmak gerekmiyor. Diğer kanalizasyon kapaklarından ulaşılabilir.

Ama farelere dikkat.

• • •

Bebek benim varislerimden bir olduğundan, orası şöyle adlandırılabilir: 'Şamdanlar Prensi'nin Mezarı.'

• • •

Şamdanlar Prensi'nin babasının adı bilinmiyor. Schenectady varoşlarında Melody'ye niyetlerini zorla kabul ettirdi. Michigan Krallığı'ndaki Detroit'ten, efsanevi dedesi Dr. Wilbur Nergis-11 Swain'i bulmayı umduğu Ölüm Adası'na gidiyordu kızcağız.

• • •

Melody bu kez Isadore'dan hamile. Çarpık bacaklı küçük bir kız, sıska ve kırık dişli ama güler yüzlü. Çocukken, Michigan Krallığı'nda öksüz olduğu yıllarda çok kötü beslenmiş.

Melody kimi zaman bana yaşlı ve güleç bir Çinli kadını anımsatıyor, oysa yalnızca on altı yaşında. Öyle bir görüntüye sahip hamile bir kız, bir pediatr için acıklı bir manzara sunuyor.

Ama gürbüz ve gül yüzlü Isadore'un ona verdiği sevgi, hüznümü sevinçle dengeliyor. Ailesinin, yani Ahududuların bütün üyeleri gibi Isadore'un da tüm dişleri yerinde ve yerçekiminin en ağır olduğu günlerde bile dimdik ayakta duruyor. Öyle günlerde Melody'yi kollarında taşıyor ve beni de taşımayı öneriyor.

Ahududular aslen, New York Borsası'nın kalıntıları etrafında yaşayan yiyecek toplayıcıları. Doklarda balık tutuyorlar. Konserve besinler arıyorlar. Buldukları meyveleri ve yemişleri topluyorlar. Kendi domateslerini ve patateslerini ve turplarını ve başka sebzeleri yetiştiriyorlar.

Farelere ve köpeklere ve kedilere ve kuşlara tuzak kurup, onları yiyorlar. Bir Ahududu her şeyi yiyebilir.

14

Melody için bir zamanlar anne babamızın bizim için dilediği şeyi diliyorum: Bir asteroitte kısa ama mutlu bir hayat.

Bak hele.

•••

Ve evet, daha önce de söylemiştim: Eliza ve ben günün birinde zekâmızı göstermemiş olsaydık uzun ve mutlu bir hayat sürebilirdik. Hâlâ malikânede olabilirdik; ısınmak için ağaçları ve mobilyaları ve küpeşteleri ve lambrileri yakar, yabancılar geldiğinde tükürükler saçar ve bir şeyler gevelerdik.

Tavuk yetiştirebilirdik. Küçük bir bostanımız olabilirdi. Ve kendimizi sürekli artan bilgeliğimizle eğlendirir, işe yarar hiçbir şeyi umursamazdık.

•••

Şimdi güneş batıyor. Metrodan ince yarasa bulutları süzülüyor; titreyerek, cırlayarak, gaz gibi yayılarak. Her zaman olduğu gibi ürperiyorum.

Onların gürültüsü bir gürültü gibi değil. Daha ziyade bir sessizlik hastalığı.

•••

Bir kâse hayvan yağının içinde yanan paçavranın ışığında yazıyorum.

Binlerce şamdanım var ama hiç mumum yok.

Melody ile Isadore lobinin zeminine çizdiğim desenin üstünde tavla oynuyor.

Birbirlerine hile yapıyor ve gülüyorlar.

•••

Bir ay sonraki yüz birinci doğum günüm için bir parti planlıyorlar.

Zaman zaman onları gizlice dinliyorum. Vera Çizgilisincap-5 Zappa parti için kendine ve kölelerine yeni kostümler yapıyor. Kaplumbağa Koyu'ndaki depolarında dağlarca kumaş var. Köleler pembe pantolonlar ve devekuşu tüylü yeşil ipek türbanlar giyecek, Melody'den duydum.

Yine duyduğum kadarıyla, Vera partiye etrafında hediyeler ve yiyecek ve içecek ve meşaleler taşıyan köleler olan bir tahtırevanla gelecek ve yemek çanlarının şıngırtılarıyla vahşi köpekler kaçışacak.

Bak hele.

•••

Doğum günü partimde içtiğime çok dikkat etmem gerek. Çok içersem baklayı ağzımdan kaçırabilirim: Ölümden sonra bizi bekleyen hayat şimdikinden daha da sıkıcı.

Bak hele.

15

Eliza ve benim aptallık avuntusuna geri dönmemize elbette izin vermediler. Ne zaman denesek sert bir şekilde azarlandık. Ve evet, hizmetçiler ve ebeveynlerimiz başkalaşımımızın yan ürünlerinden birini oldukça keyifli buldu: Bizi azarlayabiliyorlardı.

Bazen nasıl da bir cehennemin içinde bulurduk kendimizi!

• • •

Ve evet, Dr. Mott kovuldu ve yerine bir dizi uzman getirtildi.

Bir süreliğine eğlenceliydi. Gelen ilk doktorlar kalp, akciğer ve böbrek ve diğer organlarda uzmanlaşmıştı. Organlarımızı ve vücut sıvılarımızı kontrol ettiklerinde, birer sağlık şaheseri olduğumuz çıktı ortaya.

Harikaydılar. Hepsi ailenin çalışanıydı aslında. New York'taki Swain Vakfı tarafından finanse edilen araştırmacılardı. Galen'e de bu sayede getirilmişlerdi. Aile onlara yardım etmişti. Şimdi de onlar aileye yardım edecekti.

Durmadan bize takılırlardı. Hatırlıyorum da biri bana bu kadar uzun boylu olmanın eğlenceli olacağını söylemişti. "Oralarda hava nasıl?" demişti. Falan filan...

Bu takılmaların yatıştırıcı bir etkisi vardı. Bize yanlış da olsa çirkinliğimizin önemi olmadığı izlenimini veriyordu. Bir kulak burun boğazcının, el feneriyle Eliza'nın o kocaman sinüs boşluğuna baktığında söyledikleri hâlâ aklımda: "Tanrım! National Geographic Society'yi arayın, hemşire. Mamut Mağarası'nın yeni bir girişini bulduk!"

Eliza gülmüştü. Hemşire gülmüştü. Ben gülmüştüm. Hepimiz gülmüştük.

Anne babamız malikânenin başka bir bölümündeydi. Tüm bu eğlenceden uzak duruyorlardı.

• • •

Yine de oyunun hemen başlangıcında ilk ayrılık tecrübelerimizi yaşadık. Kimi testler ayrı odalarda tutulmamızı gerektiriyordu. Eliza ve benim aramdaki mesafe arttıkça başım sanki bir kalasa dönüşüyordu.

Aptal ve güvensiz oluyordum.

Eliza'yla yeniden bir araya geldiğimde kendisinin de benzer şeyler hissettiğini söyledi. "Sanki beynim akçaağaç pekmeziyle doluyormuş gibi," dedi.

Ve biz, ayrıldığımız zamanlarda dönüştüğümüz o bitkin çocuklardan korkmak yerine onlarla cesurca eğlenmeye çalışıyorduk. Onların bizimle hiçbir alakaları yokmuş gibi yapıyor ve onlara isimler takıyorduk. Onlara 'Betty ve Bobby Brown' ismini takmıştık.

• • •

Sanırım Mars heyelanındaki ölümünden sonra Eliza'nın vasiyetini okuduğumuzda nerede ölürse oraya gömülmek istediğini öğrendiğimizi söylemenin tam zamanı. Mezarına basit bir taş konulacaktı ve üstünde sadece şu olacaktı:

• • •

Ve evet, Eliza ve benim sürekli ayrı tutulmamızı, tabiri caizse sonsuza dek Betty ve Bobby Brown olmamız gerektiğini buyuran kişi, bizi son muayene eden psikolog Dr. Cordelia Swain Cordiner'di.

16

Rus yazarı Fyodor Mihailoviç Dostoyevski, zamanında şöyle demiş: "Çocukluğun kutsal hatıralarından biri belki de eğitimdir." Bir çocuk için şundan daha hızlı bir eğitim daha düşünebiliyorum: Yetişkinlerin dünyasında büyük saygı gören biriyle tanışmak ve o kişinin fena halde deli olduğunu farketmek.

Eliza ve benim, dünyanın en iyi psikolojik değerlendirme uzmanı olduğuna inanılan doktor Dr. Cordelia Swain Cordiner'e dair deneyimimiz de bu olmuştu ve muhtemelen Çin hariç öyle kabul ediliyordu. Artık kimse Çin'de neler olup bittiğini bilmiyordu.

• • •

Empire State Binası'nın lobisinde bir takım Britannica ansiklopedim var ve Dostoyevski'nin göbek adını bu sayede yazabiliyorum.

• • •

Dr. Cordelia Swain yetişkinlerin huzurundayken son derece etkileyici ve inayetliydi. Malikânede olduğunda hep şık giyinirdi: yüksek topuklu ayakkabılar ve şık elbiseler ve mücevherler.

Bir keresinde ebeveynlerimize şöyle dediğini duyduk: "Üç doktora diploması olması ve yılda üç milyon dolar

kazanan bir şirketin başkanı konumunda bulunması, bir kadının kadınsı olmayacağı anlamına gelmez."

Ne var ki, Eliza ve benimle yalnız olduğunda paranoyakça köpürürdü öfkesinden.

"Oyunlarınızı, şımarık küçük milyoner oyunlarınızın hiçbirini istemiyorum," derdi.

Oysa Eliza ve ben bunu hak edecek yanlış bir *şey* yapmamış olurduk.

•••

Ailemizin sahip olduğu güç ve para onu o kadar sinirlendirir ve hasta ederdi ki Eliza ve benim ne kadar büyük ve çirkin olduğumuzu bile farkettiğini sanmıyorum. Onun için yalnızca şımartılmış iki zengin bebesiydik.

"Ben ağzımda gümüş kaşıkla doğmadım," derdi bize, üstelik bunu sürekli tekrar ederdi. "Bir sonraki yemeğin ne zaman yeneceğini bilmeden geçirdiğimiz çok günler oldu," demişti. "Bunun nasıl bir şey olduğunu hayal edebiliyor musunuz?"

"Hayır," demişti Eliza.

"Tabii bilmezsin," demişti Dr. Cordiner.

Falan filan işte…

•••

Paranoyak olduğu için, göbek adının bizim soyadımızla aynı olması daha da kötü bir tesadüftü.

"Ben sizin sevgili Cordelia Hala'nız değilim," derdi. "Soylu minik beyinlerinizi bununla yormanıza gerek yok. Dedem Polonya'dan geldiğinde adını Stankowitz'den Swain'e çevirmiş." Gözleri alev alev olurdu. "Stankowitz deyin!"

Söylerdik.

"Şimdi de 'Swain' deyin!"

Söylerdik.

• • •

Ve sonunda birimiz ona neden o kadar öfkeli olduğunu sordu.

Bu sakinleştirdi kadını. "Öfkeli değilim," dedi. "Herhangi bir şeye öfkelenmem hiç de profesyonelce olmaz. Ancak şunu ifade etmeliyim ki, benim çapımda birinden onlarca yol gelip de iki çocuğun testlerini şahsen yapmasını istemek, Mozart'tan bir piyanoyu akort etmesini istemeye benziyor. Albert Einstein'a bir çek defterinin bilançosunu çıkartmasını söylemek gibi bir şey. Anlatabiliyor muyum 'Hanımefendi' Eliza ve 'Efendi' Wilbur? Sanırım isimleriniz böyle, değil mi?"

"O halde neden geldin?" diye sordum ona.

Öfkesi yeniden patlak verdi. Olanca kabalığıyla bana şunu söyledi: "Çünkü paradır aslolan, Küçük Lord Fauntleroy."

• • •

Bize ayrı ayrı testler uygulamak niyetinde olduğunu öğrendiğimizde daha da şaşırmıştık. Kafa kafaya vermemize izin verilirse daha çok doğru cevap vereceğimizi söyledik olanca masumiyetimizle.

Bir ironi abidesine dönüştü. "Ah, elbette, Hanımefendi ve Efendi!" dedi bize. "Odada bir de ansiklopedi olmasını istemez miydiniz ya da belki de emin olmadığınız durumlarda size cevapları verecek birkaç Harvard öğretim üyesi?"

"Bu iyi olurdu," dedik.

"Kimsenin söylemediğini varsayarak söylüyorum," dedi. "Burası Amerika Birleşik Devletleri ve burada kimsenin bir başkasına yaslanmaya hakkı yoktur; burada herkes kendi yolunu bulmak için öğrenir."

"Sizi test etmek için buradayım ben," dedi. "Ama size öğretmek istediğim temel bir hayat kuralı var ve ileriki yıllarda bunun için bana müteşekkir olacaksınız."

Vermek istediği ders şuydu: "Kendi başının çaresine bak," dedi. "Bunu tekrar edip hatırlayabilir misiniz?"

Yalnızca söylemekle kalmadım, bugüne kadar da hatırladım: 'Başının çaresine bak.'

Bak hele.

•••

Biz de kendi başımızın çaresine baktık. Fayans döşeli yemek salonundaki paslanmaz çelik masada birer birey olarak test edildik. Birimiz Dr. Cordiner'le ya da ona taktığımız adıyla 'Cordelia Hala' ile odadayken diğerimiz mümkün olduğunca uzağa, malikânenin kuzey ucundaki kulenin tepesindeki balo salonuna götürülürdü.

Withers Witherspoon hangimiz balo salonundaysa ona nezaret etmekle görevliydi. Bu iş için o seçilmişti çünkü bir zamanlar askerdi. 'Cordelia Hala'nın ona verdiği talimatları duyduk. Eliza ve benim telepati yoluyla birbirimize gönderdiğimiz kopyalar konusunda uyanık olmasını istiyordu.

Batı bilimi, Çin'den aldığı birkaç ipucuyla insanların görülür ya da duyabilir sinyaller olmaksızın başkalarıyla iletişim kurabileceğini kabul etmişti. Bu tür şaibeli mesajların verici ve alıcıları sinüs boşluklarının yüzeyinde bulunurdu ve bu boşluklar sağlıklı ve açık olmak zorundaydı.

Çinlilerin Batı'ya verdikleri en önemli ipucu İngilizceye çevrilen ve deşifre edilmesi yıllar alan şu şaşırtıcı cümleydi: "Nezle ya da grip olduğumda kendimi çok yalnız hissediyorum."

Bak hele.

• • •

Eh, zihinsel telepati Eliza ve benim için üç metreden uzun mesafelerde işe yaramıyordu. Birimiz yemek salonunda, diğerimiz balo salonundayken bedenlerimiz farklı gezegenlerde de olabilirdi ki bugün durumumuz bu zaten.

Ve tabii, ben yazılı sınavları yapabiliyordum ama Eliza yapamıyordu. 'Cordelia Hala' Eliza'yı test ettiğinde her soruyu ona yüksek sesle okumak zorunda kalıyordu ve cevabını da kendi yazıyordu.

Ve bize sanki her soruya yanlış cevap veriyormuşuz gibi geliyordu. Ama birkaçını doğru yanıtlamış olmalıyız ki, Dr. Cornider ebeveynlerimize zekâmızın "...yaşlarına göre normalin altında," olduğunu söylemişti.

Dahası, kulak misafiri olduğumuzu bilmeden Eliza'nın muhtemelen hiçbir zaman okuma yazma öğrenemeyeceğini ve bu nedenle de asla oy kullanamayacağını ya da sürücü ehliyeti alamayacağını söylemişti. Eliza'nın "...oldukça eğlenceli bir çenebaz," olduğunu söyleyerek bunu biraz yumuşatmaya çalışmıştı.

Benim içinse şöyle demişti: "Dikkati yarım akıllı kız kardeşince kolaylıkla dağıtılan iyi huylu, ciddi bir çocuk. Okuyup yazıyor ama kelimeler ve cümleleri iyi anlamıyor. Kız kardeşinden ayrılırsa benzinci ya da köy okulunda hademe olamaması için herhangi bir neden yok. Taşrada mutlu ve faydalı bir hayat geçirme şansı yüksek."

• • •

Çin Halk Cumhuriyeti o zamanlar eşleşik, telepatik açıdan uyumlu uzman çiftlere ya da küçük gruplara tek bir akıl olarak düşünmeyi öğretmek yoluyla gizliden gizliye milyonlarca deha yetiştiriyordu. Ve bu eşleştirilmiş akıllar, misal vermek gerekirse Sör Isaac Newton ya da William Shakespeare'in dengiydi.

Ah, evet... Ben Amerika Birleşik Devletleri Başkanı olmadan uzun zaman önce, Çinliler bu sentetik akılları öylesine şaşırtıcı birer entelektüele dönüştürmeye başlamıştı ki sanki Kâinat bile onlara şöyle der gibiydi: "Sizin talimatlarınızı bekliyorum. Ne isterseniz o olurum."

Bak hele.

• • •

Bu Çin entrikasını Eliza öldükten ve Amerika Birleşik Devletleri Başkanı olarak tüm otoritemi kaybettikten uzun süre sonra öğrendim. Artık o bilgiyle yapabileceğim hiçbir şey yoktu.

Yine de beni eğlendiren bir şey vardı: Çinlilere bu tür sentetik dehaları bir araya getirme ilhamını zavallı eski Batı Uygarlığı'nın verdiği söylenmişti bana. Çinliler bu fikri II. Dünya Savaşı sırasında atom bombası yaratma niyetiyle kafa kafaya veren Amerikalı ve Avrupalı bilim adamlarından almıştı.

Bak hele.

17

Zavallı ebeveynlerimiz önce bizim aptal olduğumuza inanmıştı. Buna alışmaya çalışmışlardı. Ardından bizim birer deha olduğumuza inandılar. Buna alışmaya çalıştılar. Şimdiyse kalın kafalı, sıradan insanlar olduğumuz söylenmişti ve buna alışmaya çalışıyorlardı.

Eliza ve ben gözetleme deliklerinden seyrederken acınası ve karamsar bir yardım çağrısında bulunmuşlardı. Dr. Cordelie Swain Cordiner'e ahmaklığımızla birçok farklı dilde ve birçok farklı konuda bu kadar bilgili bir şekilde konuşmamızı nasıl bağdaştıracaklarını sormuşlardı.

Dr. Cordiner onları şu hususta aydınlatmaya can atıyordu:

"Bu dünya görünürde gerçekte olduğundan çok daha zeki insanlarla dolu. Bizi bazı gerçeklerle ve alıntılarla ve yabancı kelimelerle şaşırtıyorlar, oysa ki gerçekte hayata dair hiçbir işe yarar bilgiye sahip değiller. Benim amacım bu tür insanları *tespit etmek* ki toplum onlardan korunabilsin ve onlar da kendilerini koruyabilsinler.

"Sizin Elizanız mükemmel bir örnek. Bana ekonomi ve astronomi ve müzik ve aklınıza gelebilecek her türlü konuda ders verdi ama ne okuyabiliyor ne de yazabiliyor ve bunları hiçbir zaman yapamayacak."

• • •

Durumumuzun üzücü olmadığını söyledi, çünkü yapmayı arzuladığımız büyük işler yoktu:

"Neredeyse hiç hırsları yok, bu yüzden de hayat onları hayal kırıklığına uğratamaz. Onlar yalnızca bugüne dek tanıdıkları hayatın sonsuza dek sürmesini istiyor ki bu da mümkün elbette."

Peder üzüntüyle başını salladı. "Oğlan daha mı zeki?"

"Okuyup yazabiliyor," dedi Dr. Cordiner. "Kız kardeşi kadar sosyal değil. Ondan uzak olduğunda sessiz bir mezar taşına dönüşüyor. Onun akademik açıdan fazla zorlayıcı ve sosyal açıdan da fazla tehdit edici olmayan özel bir okula gönderilmesini öneriyorum, başının çaresine bakmayı öğrenebileceği bir yere."

"Ne yapmayı?" dedi Peder.

Dr. Cordiner tekrarladı: "Kendi başının çaresine bakmayı."

• • •

Eliza ve ben o noktada duvarda olduğumuz yerden fırlamalıydık, lambrileri patlatarak öfkeyle kütüphaneye girmeliydik.

Ama ne zaman istersek konuşmalara kulak misafiri olmanın ender avantajlarımızdan biri olduğunu bilecek kadar sezgiliydik. Böylece yatak odalarımıza geri döndük ve oradan da koridora gittik ve merdivenlerden aşağı koşarak inerek fuayeyi geçtik ve kütüphaneye girdik ve daha önce hiç yapmadığımız bir şeyi yaptık. Hıçkırarak ağlıyorduk.

Bizi ayırmaya kalkarlarsa kendimizi öldüreceğimizi söyledik.

• • •

Dr. Cordiner buna güldü. Ebeveynlerimize testlerindeki bazı soruların intihar eğilimini belirlemeye yönelik olarak tasarlandığını söyledi. "Sizi kesinlikle temin ederim ki bu ikisinin yapacağı en son şey intihar etmek," dedi.

Bunu böylesine keyifle söylemesi kendi açısından bir taktik hatasıydı, çünkü validenin içinde bir şeylerin kırılmasına neden oldu. Valide zayıf ve kibar ve saf bir bebek olmayı bırakınca odanın havası gerildi.

Valide önce hiçbir şey söylemedi. Ama kelimenin tam anlamıyla insanlıktan çıkmıştı. Kabarmış bir dişi pantere dönüştü, bir anda bütün çocuk yetiştirme uzmanlarının gırtlağını sıkma isteğiyle doldu. Yavrularını savunmak için.

Eliza ve benim annemiz olmaya bir şekilde yaklaştığı ilk ve son an buydu.

• • •

Eliza ve ben bu ani bağı telepatik olarak sezdik sanırım. Her ne halse, sinüs boşluğumdaki ıslak ipliklerinin cesaretle dolduğunu hâlâ hatırlıyorum.

Ağlamayı kestik ki zaten bu konuda pek de başarılı değildik. Ve evet, hemen yerine getirilebilecek açık bir talepte bulunduk. Zekâmızın yeniden ama bu kez bir *çift* olarak ölçülmesini istedik.

"Birlikte çalıştığımızda ne kadar muhteşem olduğumuzu size göstermek istiyoruz," dedim. "Böylece bir daha kimse bizi ayırmaktan bahsetmesin."

Dikkatli konuşuyorduk. Ben 'Betty ve Bobby Brown'un kim olduğunu açıkladım. Onların aptal olduklarını kabul ettim. Nefrete dair herhangi bir tecrübemiz olmadığını ve bu özel insan davranışını kitaplarda karşılaştığımızda da anlamakta güçlük çektiğimizi söyledim.

"Ama şimdi nefret konusunda küçük bir başlangıç yapıyoruz," dedi Eliza. "Nefretimiz bir noktayla, bu Evren'deki sadece iki insanla sınırlı: Betty ve Bobby Brown."

•••

Öyle anlaşılıyordu ki Dr. Cordiner, diğer özelliklerinin yanı sıra korkaktı da. Diğer korkaklar gibi o da en kötü zamanda kabalık yapmaya devam etmeyi seçti. Eliza ve benim talebimizle alay etti.

"Siz bu dünyayı ne sanıyorsunuz?" falan filan dedi.

Bunun üstüne valide ayağa kalktı ve dokunmadan ama gözlerine de bakmadan onun üstüne yürüdü. Onun boğazına bakarak ve mırıldanmayla hırlama arasında bir tonda konuşarak Dr. Cornider'e şöyle dedi: "Süslü osuruk böceği seni!"

18

Böylece Eliza ve ben yeniden -bu kez bir çift olarak- test edildik. Zemini fayans kaplı yemek salonunun paslanmaz çelik masasında yan yana oturduk.

Nasıl da mutluyduk!

Şahsiyetsizleştirilmiş bir Dr. Cordelia Swain Cordiner, testleri ebeveynlerimizin nezaretinde yürüttü. Bize yeni testler getirmişti ki yeni güçlüklerle karşılaşalım.

Eliza başlamadan önce valideyle pedere, "Her soruyu doğru cevaplayacağımıza söz veriyoruz," dedi.

Öyle de yaptık.

• • •

Sorular nasıl mıydı?

Dün 46. Sokak'taki bir okulun yıkıntıları etrafında dolanıyordum ve bir zekâ testi paketi buldum; eksiksiz bir setti.

Alıntılıyorum:

"Bir adam tanesi beş dolardan 100 borsa senedi almış. Eğer her senet ilk ayda on sent kâr getirirse, ikinci ay sekiz sent düşerse ve üçüncü ay üç sent yükselirse üçüncü ayın sonunda adamın yatırımının değeri ne kadar olur?"

Bir de şuna bakın:

“692038,42753’ün karekökünün ondalık basamağının solunda kaç basamak vardır?”

Ya da şu:

“Mavi cam arkasından bakılan bir sarı lale ne renk görünür?”

Ya da şu:

“Neden Küçükayı her gün Kuzey Yıldızı’na döner gibi görünür?”

Ya da şu:

“Astronominin jeolojiyle ilişkisi, baca tamircisinin neyle ilişkisine benzer?”

Falan filan…

Bak hele.

• • •

Dediğim gibi, Eliza’nın mükemmeliyet sözünü tuttuk.

Tek sıkıntı, cevaplarımızı masumane bir şekilde tekrar ve tekrar kontrol etme çabası içinde olmamız ve bunu masanın altında, bacaklarımız diğerinin boynuna dolanmış halde ve birbirimizin apış arasını heyecanla koklayarak yapmamızdı.

Yerlerimize döndüğümüzde Dr. Cordelia Swain Cordiner bayılmıştı ve ebeveynlerimiz gitmişti.

• • •

Ertesi sabah saat onda bir arabayla Cape Cod’daki ciddi derecede zihinsel özürlü çocuklar okuluna götürüldüm.

19

Yine günbatımı. 31. Sokak ile 50. Sokak'ın köşesinde, taretinden bir ağacın çıktığı tankın bulunduğu yerden bir kuş bana sesleniyor. İnsanın içine işleyen bir çığlıkla tekrar tekrar aynı soruyu soruyor:

"'Will-cik vur-sik?"

O kuşu asla 'Will-cik-vur-sik' olarak anmıyorum ve nesnelerin isimlendirilmesinde çoğunlukla beni örnek alan Melody ile Isadore da öyle yapıyor. Örneğin Manhattan'a nadiren 'Manhattan' ya da anakarada bilinen adıyla 'Ölüm Adası' diyorlar. Benim gibi yapıyorlar: Esprisini anlamasalar da 'Gökdelen Ulusal Parkı' ya da yine neye gönderme yaptıklarını bilmeden 'Angkor Wat' diyorlar.

Ve günbatımında vurmakla falan ilgili soruyu soran kuşa da Eliza ve ben ona çocukken taktığımız isimle sesleniyorlar; bir sözlükten öğrendiğimiz gerçek bir isimle.

Uyandırdığı yüzeysel korku için sevmiştik o adı. Adını verdiğimizde kuş Hieronymus Bosch'un bir tablosunda korkutucu bir mahluka dönüşmüştü. Ve ne zaman çığlığını duysak anında adını söylerdik. Sadece o vesileyle aynı anda konuştuğumuzu söyleyebilirim.

"Gececil keçisağan çığlığı," derdik.

• • •

Ve şimdi Melody ve Isadore'un da lobinin benim onları göremeyeceğim bir yerinden öyle dediklerini duyuyorum.

"Gececil keçisağan çığlığı," diyorlar.

• • •

Eliza ve ben, Cape Cod'a yola çıkışımdan bir gece önce o kuşu dinlemiştik.

Yalnız kalmak için malikâneden kaçarak Profesör Elihu Roosevelt Swain'in küf kokulu mozolesine gitmiştik.

"Will-cik vur-sik?" sorusu geldi, elma ağaçlarının arasında bir yerlerden.

• • •

Kafa kafaya vermemize rağmen söyleyecek fazla şey bulamıyorduk.

Malum hükmü giymiş mahkûmların ölmeden uzun süre önce sık sık kendilerini birer ölü olarak düşündüğünü duymuştum. Belki bizim dahi de acımasız bir celladın kendini iki ne idüğü belirsiz iki et parçasına, Betty ve Bobby Brown'a ayıracağını hissetmişti.

Varsın olsun, ellerimiz meşguldü ve ölümün eşiğindeki insanların elleri genelde meşgul olur. Yazdığımız şeylerden en iyileri olduğunu düşündüklerimizi yanımızda getirmiştik. Onları rulo yaptık ve yakılan ölülerin küllerinin konduğu bronzdan bir vazonun içine sakladık.

Vazo aslında Profesör Swain'in karısının külleri için düşünülmüştü ama o buraya, New York'a gömülmeyi tercih etmişti. Vazonun yüzeyi paslanmıştı.

Bak hele.

• • •

Kâğıtlarda ne mi yazılıydı?

Çözümsüz problemler için bir metot olduğunu hatırlıyorum; herkese yeni bir göbek adı vererek Amerika'da genişletilmiş yapay aileler yaratmak için ütopik bir şema. Aynı göbek adına sahip herkes akraba olacaktı.

Ve evet, Darwin'in Evrim Teorisi eleştirimiz de oradaydı ve yerçekiminin doğasına dair bir deneme, eski zamanlarda yerçekiminin kesinlikle değişken olduğu sonucuna varan bir deneme.

Dişlerin de bulaşıklar ve kap kacak gibi sıcak suyla yıkanması gerektiğini öne süren bir makale de vardı.

Falan filan işte…

•••

Kâğıtları vazonun içine saklama fikri Eliza'dan çıkmıştı.

Kapağı kapatan da Eliza'ydı.

Bunu yaptığında yeterince yakın olmadığımızdan kendi icadıydı: "Zekânla sonsuza dek vedalaş, Bobby Brown."

"Elveda," dedim.

•••

"Sana okuduğum kitapların çoğu aşkın her şeyden önemli olduğunu söylüyordu, Eliza," dedim. "Belki de şimdi seni sevdiğimi söylemem gerek sana."

"Durma," dedi.

"Seni seviyorum, Eliza," dedim.

Bunu düşündü. "Hayır, bundan hoşlanmadım," dedi sonunda.

"Neden?" dedim.

"Sanki kafama bir silah dayamışsın gibi oldu. Bu, birine muhtemelen inanmadığı bir şey söyletmenin bir yolu olabilir sadece. Ben ya da bir başkası cevap olarak, 'ben de seni seviyorum'dan başka ne diyebilir ki?"

"Beni sevmiyor musun?" dedim.

"İnsan Bobby Brown'un neyini sevebilir ki?" dedi.

• • •

Orada bir yerlerde, elma ağaçlarının altında gececil keçisağan yine aynı soruyu sordu: "Will-cik vur-sik?"

20

Eliza ertesi sabah kahvaltıya inmedi. Ben gidene dek odasında kaldı.

Ebeveynlerimiz bir şoförün kullandığı Mercedes'te benimle birlikte geldi. Ben onların geleceği olan çocuğuydum. Okuyup yazabiliyordum.

Ve o güzel kırlardan geçerken unutma becerim işe koyulmuştu bile.

Dayanılmaz acıya karşı geliştirdiğim bir savunma mekanizmasıydı bu; bir pediatr olarak bütün çocukların sahip olduğuna inandığım bir mekanizma.

Görünüşe göre gerilerde bir yerlerde benim kadar zeki olmayan bir ikiz kardeşim vardı. Onun bir adı vardı. Adı Eliza Mellon Swain'di.

• • •

Ve evet, öğrenim yılı öyle planlanmıştı ki ikimiz de eve dönmek zorunda değildik. Ben İngiltere ve Fransa'ya ve Almanya ve İtalya ve Yunanistan'a gittim. Yaz kampına gittim.

Ve deham ve orijinallik kapasitem olmadığıma kesin kanaat getirilmişti; ortalamanın biraz üzerinde bir zekâya sahiptim. Sabırlı ve düzeliydim ve laf-ı güzaf yığınlarından iyi fikirler üretebiliyordum.

Okul tarihinde Kariyer Planlama'yı kazanan ilk çocuk bendim. Harvard'a davet edilecek kadar başarılı oldum. Sesim değişmek zorunda olsa da daveti kabul ettim.

Ve artık benimle gurur duyan ebeveynlerim, arada sırada bir yerlerde bitkiden farklı olmayan bir ikiz kardeşim olduğunu hatırlatıyordu. Kendi türünden insanların kaldığı pahalı bir enstitüdeydi.

Yalnızca bir isimdi.

• • •

Peder, tıp fakültesindeki ilk yılımda bir araba kazasında öldü. Beni, vasiyetnamesine kayyum tayin edecek kadar önemsiyordu.

Ve bundan kısa süre sonra Norman Mushari, Jr. adında şişman ve kaypak bir avukat Boston'a beni görmeye geldi. Bana kendi rızası dışında yıllardır bir zekâ engelliler kuruluşunda kapalı tutulan kadının tekine dair insana ilk bakışta boş ve alakasız görünen bir hikâye anlattı.

Kendisini, akrabaları ve o kuruluşu gördüğü zararlardan ötürü dava etmesi, bir an önce özgürlüğe kavuşturulması ve haksız yere mahrum edildiği mirastan payını alması için tuttuğunu söyledi.

Bu kadının bir adı vardı ve bu da elbette Eliza Mellon Swain idi.

21

Valide, Eliza'yı terk ettiğimiz Araf hastane hakkında çok sonraları şöyle diyecekti bana: "Ucuz bir hastane değildi, biliyorsun. Günlüğü iki yüz dolardı. Ve doktorlar bize uzak durmamız için yalvarmıştı, değil mi Wilbur?"

"Öyle olmalı, anne," dedim. Ve ardından ona gerçeği söyledim: "Unuttum."

• • •

O zamanlar sadece aptal bir Bobby Brown değil, aynı zamanda kendini beğenmiş bir Bobby Brown idim. Her ne kadar yavru tarla faresinin üreme organlarına sahip bir tıp öğrencisi olsam da Beacon Hill'deki büyük bir evin sahibiydim. Okuldan eve bir Jaguar'la bırakılıyordum ve daha o zamanlardan sonra Amerika Birleşik Devletleri Başkanı olduğumdaki gibi, yani tabiri caizse Chester Alan Arthur döneminden kalma bir tıp şarlatanı gibi giyiniyordum.

Bizim orada hemen her gece bir parti olurdu. Ben âdet yerini bulsun diye yalnızca birkaç dakikalığına kendimi gösterir, lületaşı bir pipodan esrar içer ve zümrüt yeşili ve hareli ipekten yapılma robdöşambr giyerdim.

O partilerden birinde kızın teki yanıma geldi ve bana şöyle dedi: "O kadar çirkinsin ki gördüğüm en seksi şeysin."

"Biliyorum," dedim. "Biliyorum, biliyorum."

• • •

Valide beni Beacon Hill'de onun için özel olarak yaptırdığım süitte sık sık ziyaret ederdi ve ben de onu Kaplumbağa Koyu'nda sık sık ziyaret ederdim. Ve evet, Norman Mushari, Jr. Eliza'yı hastaneden çıkartmayı başardıktan sonra muhabirler sorular sormak için iki eve de geldi.

Büyük olay olmuştu.

Multimilyonerlerin kendi akrabalarına uygunsuz davranmaları her zaman büyük olay olmuştur.

Bak hele.

• • •

Utanç vericiydi ve öyle de olmalıydı elbette.

Henüz Eliza'yı görmemiş, telefonla ulaşamamıştık. Ve o, haklı olarak neredeyse her gün basında bizim hakkımızda hakaretamiz şeyler söylüyordu.

Muhabirlere gösterebileceğimiz tek şey, avukatı aracılığıyla Eliza'ya gönderdiğimiz telgraf ve Eliza'nın buna yanıtıydı.

Telgrafımız şöyleydi:

'SENİ SEVİYORUZ. ANNEN VE KARDEŞİN.'

Eliza'nın telgrafı şöyleydi:

'BEN DE SİZİ SEVİYORUM. ELIZA.'

• • •

Eliza fotoğrafının çekilmesine izin vermiyordu. Avukatı aracılığıyla yıkım kararı verilmiş bir kilisenin günah çıkarma kabinini almıştı. Televizyona röportaj verirken o şeyin içine oturuyordu.

Ve valide ve ben el ele tutuşup ıstırapla izliyorduk o röportajları.

Ve Eliza'nın kalın kontralto sesi bize o kadar yabancı geliyordu ki kabinde bir sahtekârın olduğunu düşünüyorduk ama elbette ki Eliza idi içerideki.

Bir televizyon spikerinin ona şu soruyu sorduğunu hatırlıyorum: "Hastanede nasıl vakit geçiriyordunuz, Bayan Swain?"

"Şarkı söyleyerek."

"Özel bir şarkı söyleyerek mi?"

"Aynı şarkıyı, tekrar tekrar."

"Hangi şarkıydı?"

"Prensim Bir Gün Gelecek."

"Peki, aklınızda belirli bir prens var mıydı? Kurtarıcınız olarak yani."

"İkiz kardeşim. Ama o domuzun teki elbette. Asla gelmedi."

22

Valide ve ben avukatına hiçbir itirazda bulunmayınca Eliza malvarlığını kolaylıkla kontrolü altına aldı. Ve neredeyse yaptığı ilk şey profesyonel bir futbol takımı olan New England Patriots'un yarı hissesini satın almak oldu.

• • •

Bu yatırım daha da çok habere yol açtı. Eliza hâlâ kameraların karşısında boy göstermiyordu ama Mushari, günah çıkarma kabininde artık mavi-sarı New England Patriots formasını giydiği garantisini dünyaya vermişti.

Bir röportajda ona güncel olayları takip edip etmediği sorulmuştu. Şöyle yanıtladı: "Çinlileri evlerine gittikleri için kesinlikle suçlamıyorum."

Çinlilerin Washington Büyükelçiliği'ni kapatmalarına bir göndermeydi bu. O dönemde Çin'de insanların küçültülmesi tekniği o kadar ilerlemişti ki son büyükelçileri yalnızca altmış santimetreydi. Vedası saygılı ve sıcaktı. Ülkesinin Amerika Birleşik Devletleri ile ilişiğini kesmesinin tek nedeninin burada artık Çinlilerin ilgisini çeken bir şeyler yaşanmaması olduğunu söylemişti.

Eliza'ya Çinlileri neden o kadar haklı bulduğu soruldu.

"Hangi medeni ülke Amerika gibi bir cehennem çukuruyla ilgilenir ki?" dedi. "İnsanların kendi akrabalarına bu denli alçakça davrandığı bir ülkeyle mi ilgileneceklerdi?"

• • •

Ve ardından bir gün o ve Mushari, Massachusetts Avenue Köprüsü'nü Cambridge'den Boston'a doğru yaya geçerken görüldü. Sıcak ve güneşli bir gündü. Eliza'nın elinde bir şemsiye vardı. Futbol takımının formasını giymişti.

• • •

Tanrım, zavallı kız hiç o kadar berbat görünmemişti!

Öylesine kamburu çıkmıştı ki yüzü Mushari'ninkiyle aynı seviyedeydi ve Mushari de neredeyse Napolyon Bonapart'ın boyundaydı. Art arda sigara yakıyordu. Ciğerleri sökülürcesine öksürüyordu.

Mushari'nin üstünde beyaz takım elbise vardı. Eline bir baston almıştı. Yakasına kırmızı gül takmıştı.

Ve ona ve müşterisine kısa süre sonra dost canlısı bir kalabalık ve gazete fotoğrafçıları ve televizyon ekipleri katıldı.

Ve valide ve ben onları televizyondan seyrediyorduk; dehşetle, çünkü kalabalık Beacon Hill'deki evime yaklaşıyordu.

• • •

"Ah, Wilbur, Wilbur, Wilbur..." dedi annem onları seyrederken. "Bu gerçekten kız kardeşin mi?"

Kötü bir espri yaptım, hiç gülmeden. "Ya senin tek kızın anne ya da *aardvark* olarak da bilinen bir tür karıncayiyen," dedim.

23

Annem Eliza'yla yüzleşmek istemiyordu. Üst kattaki süitine çekildi. Ben de Eliza ve benim yaşayacağımız grotesk performansa şahit olmalarını istemediğimden hizmetçileri odalarına gönderdim.

Kapı çalındığında bizzat açtım.

Aardvark'a ve kameralara ve kalabalığa gülümsedim. Şöyle dedim: "Eliza! Sevgili kardeşim! Ne hoş bir sürpriz. Gel, içeri gir!"

Zevahiri kurtarmak adına ona dokunacakmışım gibi bir jest yaptım. Geri çekildi.

• • •

"Bana dokunacak olursan, Lord Fauntleroy, seni ısırırım ve kuduzdan ölürsün," dedi.

• • •

Polisler kalabalığın Eliza ve Mushari'nin ardından eve girmesini engelledi ve ben de perdeleri çektim ki kimse içeriyi göremesin.

Yalnız kaldığımızdan emin olunca ona soğuk bir sesle şöyle dedim: "Seni buraya getiren nedir?"

"Mükemmel bedenine duyduğum şehvet, Wilbur," dedi. Öksürüp duruyordu. "Sevgili valide burada mı ya da

sevgili peder?" Hemen hatasını düzeltti. "Ah, canım! Sevgili Peder ölmüştü, değil mi? Yoksa Sevgili Valide miydi ölen? Hatırlamak güç."

"Valide, Kaplumbağa Koyu'nda, Eliza," diye yalan söyledim. Aslında acı ve nefret ve suçluluk duygusuyla kıvranıyordum. Ezik iskeleti ancak bir kutu kibriti taşımaya yetecek güce sahipti. Ve mekân bir içki fabrikası gibi kokmaya başlamıştı. Eliza'nın alkol sorunu da vardı. Cildi kötüydü. Büyükannemizin buhar kazanınınkine benzeyen bir cilt rengi vardı.

"Kaplumbağa Koyu, Kaplumbağa Koyu..." dedi dalgın bir tavırla. "Sevgili Kardeş, Sevgili Peder'in bizim babamız olmayabileceği hiç geldi mi aklına?"

"Ne demek istiyorsun?" dedim.

"Belki de Sevgili Valide bir gece ay ışığında yataktan ve evden kaçıp Kaplumbağa Koyu'nda dev bir deniz kaplumbağasıyla çiftleşmiştir," dedi.

Bak hele.

•••

"Eliza..." dedim, "Aile meselelerini konuşacaksan belki Bay Mushari'nin bizi yalnız bırakması daha uygun olur."

"Neden?" dedi. "Normie sahip olduğum tek akrabam."

"Bak, bak..." dedim.

"Senin anan olacak o süslü osurukböceği hiçbir şekilde benim akrabam olamaz," dedi.

"Bak ama sen..." dedim.

"Ayrıca sen de beni bir akraban olarak görmüyordun, değil mi?" dedi.

"Ne söyleyebilirim ki?" dedim.

"İşte seni ziyaretimin nedeni de bu," dedi. "Söyleyeceğin o mükemmel lafları işitmek. Akıllı olan daima sendin. Bense senin içinden çıkartılması gereken bir tür tümör!"

• • •

"Ben asla böyle bir şey söylemedim," dedim.

"Başkaları söyledi ve sen de onlara inandın," dedi. "Bu daha beter. Sen bir faşistsin, Wilbur. Busun işte."

"Çok saçma," dedim.

"Faşistler, başkaları kendilerinden üstün olduklarını söylediğinde buna inanan aşağılık insanlardır," dedi.

"Bak, bak..." dedim.

"O zaman da herkesin ölmesini isterler," dedi.

• • •

"Bu konuşmanın sonu bir yere varmayacak," dedim.

"Ben sonu olmamaya alışığım," dedi. "Gazetelerde okuduğun ve televizyonda gördüğün gibi yani."

"Eliza..." dedim, "validenin hayatının sonuna dek sana yaptığımız o korkunç şey yüzünden hasta kalacağını bilmenin bir faydası olur muydu?"

"Ne faydası olacak ki?" dedi. "Bu duyduğum en aptalca soru."

• • •

Kolunu Norman Mushari, Jr.'ın omzuna attı. "İşte insanlara nasıl yardım edileceğini bilen kişi!" dedi.

Başımı salladım. "Ona müteşekkiriz. Gerçekten öyleyiz."

"İşte annem ve babam ve kardeşim ve Tanrı'nın, hepsinin yek vücut olmuş hali," dedi. "O bana hayatı hediye etti! Bana, 'Para kendini daha iyi hissetmeni sağlamayacak, hayatım ama yine de akrabalarını mahkemeye vereceğiz,' dedi."

"Hımm," dedim.

"Öyle ama söylemeliyim ki senin şu suçluluk duygusu ifade eden hallerinden çok daha iyi geliyor bana. Seninki yalnızca kendi mükemmel duyarlılığınla böbürlenmek."

Hoş olmayan bir şekilde gülümsedi. "Ama sen ve Valide'nin suçluluk duygunuzla neden böbürlendiğinizi anlıyorum. Sonuçta, siz iki maymunun bu hayattan sağladığı tek kazanç bu."

Bak hele.

24

Sanırım Eliza, özsaygıma mevcut tüm silahlarıyla saldırmıştı. Her nasılsa hayatta kalabildim.

Gurur gösterisi yapmadan, sadece klinik ve sinik bir tür ilgiyle, başka yönde savunma yapmayı reddetsem bile düşman saldırılarını püskürtecek sağlam bir karakterim olduğunu belirttim.

Eliza'nın öfkesini genleştirmesi konusunda ne kadar da yanılmıştım!

Onun açılış saldırıları sadece karakterimdeki o sağlam yanı açığa çıkartmayı amaçlıyordu. Karakterimin önündeki ağaçları kesecek keşif birlikleri göndermişti üzerime; sarmaşıkları temizlemek için falan diyelim.

Ve şimdi, ben ne olduğunu bile anlamadan karakterimin kabuğu, onun kamufle edilmiş Howitzer toplarının tam karşısında bir Benjamin Franklin sobası kadar zırhtan yoksun ve narin halde ve neredeyse sabit nişangâh mesafesinde kalmıştı.

Bak hele.

• • •

Bir sessizlik oldu. Eliza asla okuyamayacağı kitaplarıma bakarak salonumda gezindi. Sonra bana döndü ve başını sallayarak şöyle dedi: "İnsanlar okuma yazma bildikleri için mi Harvard Tıp Fakültesi'ne kabul ediliyor?"

"Çok çalıştım, Eliza," dedim. "Benim için kolay olmadı. Şu an da kolay değil."

"Eğer Bobby Brown doktor olabiliyorsa..." dedi, "Hıristiyan bilim adamları konusunda duyduğum en güçlü argüman olurdu bu."

"Ben bu dünyanın gördüğü en iyi doktor olmayacağım," dedim. "Ama en kötüsü de olmayacağım."

"Bir gongun olsa gayet iyi bir adam çıkardı senden," dedi. Çinlilerin antik gonk müziğiyle akciğer kanserinde önemli iyileşmeler sağlamayı başardığına dair son söylentileri kast ediyordu. "Her an gonga vurabilecek bir adam gibi görünüyorsun," dedi.

"Teşekkür ederim," dedim.

"Dokun bana," dedi.

"Anlamadım?" dedim.

"Ben senin kanından canındanım," dedi. "Ben senin kız kardeşinim. Dokun bana."

"Evet, elbette..." dedim. Ama kollarım tuhaf bir şekilde felç olmuş gibiydi.

•••

"Acele etme," dedi.

"Tabii..." dedim, "benden öylesine nefret ettiğin için..."

"Ben Bobby Brown'dan nefret ediyorum," dedi.

"Bobby Brown'dan nefret ettiğin için..." dedim.

"Betty Brown'dan da nefret ediyorum..." dedi.

"Bu çok eskidendi," dedim.

"Dokun bana," dedi.

"Ah, Tanrım, Eliza!" dedim. Kollarım hâlâ hareket edemiyordu.

"Ben sana dokunacağım," dedi.

"Nasıl istersen," dedim. Ölesiye korkuyordum.

"Kalp sorunun yok, değil mi Wilbur?" dedi.

"Hayır," dedim.

"Sana dokunursam, ölmeyeceğine söz veriyor musun?" dedi.

"Evet," dedim.

"Ama belki ben ölürüm," dedi.

"Umarım ölmezsin," dedim.

"Ne olacağını biliyormuş gibi davranıyor olmam, ne olacağını bildiğim anlamına gelmez," dedi. "Belki de bir şey olmaz."

"Belki," dedim.

"Seni hiç bu kadar korkmuş görmemiştim," dedi.

"Ben de bir insanım," dedim.

"Normie'ye neden korktuğunu söylemek ister misin?" dedi.

"Hayır," dedim.

• • •

Parmaklarını çeneme hafifçe dokundurarak Withers Witherspoon'un biz çocukken başka bir hizmetçiye anlattığı müstehcen bir fıkrayı anlattı Eliza. Bir duvarın arkasından duymuştuk. Fıkra cinsel ilişki sırasında oldukça duyarlı olan bir kadın hakkındaydı. Onunla sevişmeye başlayan bir yabancıyı uyarıyordu kadın.

Eliza aynı şehvetli uyarıyı bana yaptı: "Şapkanı başına sıkı bastır, hergele. Kilometrelerce uzağa uçabiliriz."

• • •

Sonra bana dokundu.

Yine tek dahi olduk.

25

Çılgına dönmüştük. Evden fırlayıp Beacon Street'te kalabalığın arasına karışmadıysak, bu sadece Tanrı'nın bir lütfuydu. Benim hiçbir şekilde farkında olmadığım, Eliza'nınsa azap verecek şekilde farkında olduğu bazı yanlarımız uzun zamandır bir bütünleşme planlamaktaydı.

Benim nerede bitip Eliza'nın nerede başladığını ve benim nerede bitip Evren'in nerede başladığını bilmiyordum artık. Ve evet, açığa çıkan enerjinin ölçütü şu olsun: Çılgın âlem beş gün ve beş gece sürdü.

• • •

Eliza ve ben bundan sonra üç gün uyuduk. Nihayet uyandığımda kendimi yatağımda buldum. Damar yoluyla besleniyordum.

Sonradan öğrendiğime göre Eliza da özel bir ambülansla kendi evine götürülmüştü.

• • •

Neden kimsenin bizi ayırmadığı ya da yardım çağırmadığına gelince: Eliza ve ben Norman Mushari Jr.'ı ve zavallı valideyi ve hizmetçileri zapt altına almıştık.

Bunu yaptığımı hatırlamıyorum.

Görünen o ki, onları sandalyelere bağlamış ve ağızlarını tıkamış ve yemek masasının etrafına oturtmuşuz.

• • •

Tanrı'ya şükür onlara yiyecek ve su vermişiz, yoksa katil olabilirdik. Öte yandan tuvalete gitmelerine izin vermemişiz ve onları sadece fıstık ezmeli ve reçelli ekmekle beslemişiz. Ben ekmek ve reçel ve fıstık ezmesi almak için pek çok kereler evden ayrılmışım.

Ve sonra çılgın âlem yeniden başlamış.

• • •

Eliza'ya pediatri ve çocuk psikolojisi ve sosyoloji ve antropoloji kitapları falan filan okuduğumu hatırlıyorum. Aldığım hiçbir dersin kitabını atmadım.

Sıklığı Eliza'yla birlikte daktilomun önüne oturduğum zamanlara göre değişen kucaklaşmalar olduğunu hatırlıyorum. İnsanüstü bir hızla bir şeyler yazıyordum.

Bak hele.

• • •

Komadan çıktığımda, Mushari ve kendi avukatlarım hizmetçilerime yemek masasında çektikleri azap ve gördükleri korkunç şeyler konusunda sessiz kalmaları için esaslı paralar ödemişti bile.

Valide, Massachusetts General Hastanesi'nden taburcu edilmiş ve Kaplumbağa Koyu'ndaki yatağına geri dönmüştü.

• • •

Fiziksel olarak bitkindim, o kadar.

Ancak ayağa kalkmama izin verdiklerinde psikolojik açıdan öyle hasar görmüştüm ki her şey bana yabancı geliyordu sanki. Yerçekimi o gün değişkenlik gösterseydi, yıllar sonra gerçekten de olacağı gibi ellerim ve dizlerimin üstünde emeklemek zorunda olsaydım, şimdi sık sık yaptığım gibi bunu Evren'in yaşadığım onca şeye uygun bir cevabı olarak algılayabilirdim.

• • •

Ama değişen pek az şey vardı. Ev derli topluydu.

Kitaplar gerisingeri raflara yerleştirilmişti. Kırık termostat yenisiyle değiştirilmişti. Üç yemek masası sandalyesi tamire gönderilmişti. Yemek odasının halısı nedense alacalıydı, lekelerin çıkarıldığı yerlerde soluk noktalar kalmıştı.

Sıradışı bir şeyler yaşanmış olduğunun tek kanıtı bir tür derli topluluk paradigmasıydı. Kâbus sırasında gözü dönmüş bir halde daktilo ettiğim müsveddeler salon sehpalarından birinin üstündeydi.

Eliza ve ben nedense çocuk yetiştirmek üstüne bir kılavuz yazmıştık.

• • •

İyi miydi? Pek sayılmaz. Yalnızca İncil ve *Pişirme Zevki*'nin ardından en popüler kitap olacak kadar iyiydi.

Bak hele.

• • •

Vermont'ta pediatr olarak çalışmaya başladığımda kitabı öyle kullanışlı bulmuştum ki Dr. Eli W. Rockmell takma ismiyle, yani Eliza ve benim isimlerimizin çarpıtılmış haliyle yayınlatmıştım.

Kitabın adını yayıncı buldu: *Gidip Bir Bebek Sahibi Oldun.*

• • •

Oysa âlemimiz sırasında Eliza ve ben kitaba çok daha farklı bir başlık ve yazar adı takmıştık:

GECECİL KEÇİSAĞANIN ÇIĞLIĞI

Yazan

BETTY ve BOBBY BROWN

26

Âlemden sonra ortak dehşet bizi birbirimizden ayrı tutmuştu. Arabulucumuz Norman Mushari, Jr. bana yaşanan âlemin Eliza'yı benden çok daha fazla darmaduman ettiğini söylemişti.

"Neredeyse onu yeniden kapatmak zorunda kalacaktım," dedi, "ama bu kez geçerli sebeplerle."

• • •

Peru'daki And Dağları'nın zirvesindeki eski İnka başkenti Machu Pichu, o günlerde zenginler ve onların parazitleri, sosyal reformlar ve ekonomik çöküşlerden kaçıp -yalnızca Amerika'dan değil dünyanın her yerinden- gelen insanlar için bir cennete dönüşmüştü. Çocuklarının minyatürleştirilmesini reddeden gerçek boyutlu Çinliler bile vardı.

Ve Eliza, benden olabildiğince uzak kalmak için orada bir eve taşındı.

• • •

Mushari, çılgın âlemden bir hafta sonra Eliza'nın Peru'ya taşınma fikrinden bahsetmek için evime geldiğinde, yemek odası sandalyelerinden birine bağlı durumdayken kendisinin de fena halde şaşkınlaşmış olduğunu itiraf etti.

"Bana birer Frankenstein canavarı gibi göründünüz," dedi. "Bir yerlerde sizi kontrol eden bir düğme olduğundan

emindim. Hangi düğme olduğunu bile tahmin ettim. Kendimi çözdüğüm anda koşarak o düğmeye gittim ve kökünden söktüm."

Termostatı duvardan söken Mushari'ydi.

• • •

Bana ne kadar değişmiş olduğunu göstermek için Eliza'yı özgür bırakırken yalnızca kendi çıkarlarını düşündüğünü kabul etti. "Ben bir ödül avcısıydım," dedi. "Akıl hastanelerinde oraya ait olmayan zenginleri buluyor ve onları serbest bırakıyordum. Yoksullarıysa zindanlarda çürümeye terk ediyordum."

"Yine de hayırlı bir hizmetti," dedim.

"İsa aşkına, hiç sanmıyorum," dedi. "Hastaneden aldığım sağlıklı insanların neredeyse tamamı çıkar çıkmaz delirdiler.

"Bir anda kendimi yaşlanmış hissettim," dedi. "Artık kaldıramıyorum bunları."

Bak hele.

• • •

Mushari yaşadığımız âlem nedeniyle öyle sarsılmıştı ki Eliza'nın yasal ve mali işlerini eskiden valideyle benim kullandığım insanlara geri devretmişti.

Sonrasında sadece bir kez daha çıktı karşıma; aradan iki yıl geçerken, tıp fakültesinden sınıf sonuncusu olarak mezun olduğum dönemde. Kendine ait bir icadın patentini almıştı. *New York Times*'ın iş dünyası sayfalarında bir fotoğrafıyla patentinin açıklaması vardı.

O zamanlar step dansı milli çılgınlık haline gelmişti. Mushari ayakkabıların altına yapıştırılabilen ve sonra

yeniden çıkartılabilen tabanlar icat etmişti. Mushari'nin iddiasına göre bu tabanlar küçük bir plastik torbada taşınabiliyor ve step yapma vakti geldiğinde ayakkabılara takılabiliyordu.

27

O çılgın âlemden sonra Eliza'nın yüzünü bir daha asla görmedim. Yalnızca iki kez sesini duydum: bir kez tıp fakültesinden mezun olduğumda ve bir kez de Amerika Birleşik Devletleri Başkanı seçildiğimde. İkincisinde çoktan ölmüştü.

Bak hele.

• • •

Valide, Boston'daki Public Gardens'in karşısındaki Ritz'de benim için bir mezuniyet partisi planladığında, Eliza'nın bunu duyabileceğini ve onca yolu aşıp Peru'dan geleceğini asla düşünmemiştik.

İkizim ne yazmış ne de telefon etmişti. Onun hakkındaki söylentiler de Çin'den gelenler kadar müphemdi. Çok fazla içtiğini duymuştuk. Golf oynamaya başlamıştı.

• • •

Bir bellboy gelip bana dışarıya, lobiye değil, dışarıdaki hoş ve ay ışığıyla aydınlanmış geceye çağrıldığımı söylediğinde partimde mükemmel vakit geçiriyordum ve Eliza aklımdaki son şeydi.

Çocuğu takip ederken tahminim, kapının önünde annem tarafından gönderilmiş bir Rolls-Royce'un beklediği yönündeydi.

Rehberimin kölelere özgü tavrı ve üniforması güvenimi tazelemişti. Şampanya da çakırkeyif yapmıştı. Çocuk beni Arlington Sokağı'ndan geçirip karşıdaki parkın efsunlu ormanına doğru götürürken onu takip etmekte tereddüt duymadım.

Düzenbazın tekiydi. Bellboy falan değildi.

...

Ağaçların derinliklerine girdik. Ve vardığımız her açıklıkta ben Rolls-Royce'umu görmeyi bekliyordum.

Ama o beni bir heykelin önüne getirdi. Heykelde benim hoşlandığım gibi giyinmiş eski moda bir doktor betimlenmişti. Melankolik ama vakurdu. Kollarında uyuyan bir çocuk vardı.

Ay ışığında okuduğum açıklamaya göre, bu ABD'de ilk kez anestezi kullanan adamın anıtıydı ve ameliyat Boston'da yapılmıştı.

...

Şehrin bir yerlerinden, belki de Commonwealth Bulvarı'nın üstünden gelen patırtılı bir kanat sesi duymuştum. Ama kulağıma daireler çizen bir helikopter sesi gibi gelmemişti bu.

Ve o anda, gerçekte Eliza'nın İnka hizmetkârı olan sahte bellboy bir fişek ateşledi.

Yapay parlak ışığın dokunduğu her şey cansız ve ibret verici ve tonlarca ağırlıkta taşa kesti.

Helikopter tam tepemizde belirdi ki o da alegorikti, ışığın parlaklığıyla korkunç bir mekanik meleğe dönüşmüştü.

Eliza elinde bir megafonla oradaydı.

• • •

Oradan beni vurması ya da kafama bir çuval bok dökmesi ihtimali vardı bana göre. Ama o, Peru'dan onca yolu bir Shakespeare sonesini okumaya gelmişti.

"Dinle!" dedi. "Dinle!" dedi. Ve ardından yine, "Dinle!" dedi.

Paraşütü bir ağacın tepesine takılan fişek sönmeye yüz tutmuştu.

Şunlar, Eliza'nın bana ve tüm mahalleye söylediğidir:

Ah! Ne kıymet vardır ezgimin adabında,
Yarımdan ziyadesini sen yaratmışken?
Özüm ne bulsun özümün yaratısında,
Övdüğü özden öylesine ırakken?

Sırf bu sebepten yaşayalım hepten ayrı,
Ve aziz aşkımız tek olarak anılmasın.
Ki bu ayrılıkla sana sunabileyim gayrı,
Hakkın olanı, almadın sanılmasın.

• • •

Ellerimi ağzımın etrafında boru gibi yapıp ona seslendim.

"Eliza!" dedim. Ve sonra çok cüretkâr bir şeyi ve hayatımda ilk kez gerçekten hissettiğim bir şeyi bağırdım.

"Eliza!" dedim. "Seni seviyorum!"

Artık her yer kararmıştı.

"Beni duydun mu, Eliza?" dedim. "Seni *seviyorum*! Seni *gerçekten* seviyorum!"

"Seni duydum," dedi. "Kimse kimseye söylememeli bunu."

"Ciddiyim," dedim.

"O halde ben de karşılığında gerçekten inandığım bir şey söyleyeyim kardeşim, ikizim."

"Nedir o?" dedim.

Şöyle dedi: "Tanrı Dr. Wilbur Rockefeller Swain'in eline ve aklına yol göstersin."

• • •

Ve sonra helikopter uçup gitti.

Bak hele.

28

Fırfırlı gömlek ve ardıç kuşu yumurtası renginde kadife smokin giymiş iki metrelik bir Neandertal olarak ve gülerek ve ağlayarak Ritz'e döndüm.

Doğudaki parlak süpernovayı ve Cennet'ten ayrılık ve aşk üzerine konuşan sesi merak eden bir kalabalık vardı orada. Yanlarından hiç duraksamadan geçip balo salonuna girdim ve beni takip eden kalabalığı geri çevirme işini kapıda konuşlanmış özel dedektiflere bıraktım.

Partimdeki konuklar dışarıda olağanüstü bir şey olduğuna dair söylentileri duymaya başlamıştı. Eliza'nın yaptığı şeyi anlatmak için validenin yanına gittim. Onu ne herhangi belirleyici özelliği olmayan, dedektifler gibi ucuz takım elbise giymiş orta yaşlı bir yabancıyla konuşurken bulmak beni şaşırttı.

Valide adamı, 'Dr. Mott' olarak tanıttı. Elbette Eliza ve bana Vermont'ta bakan doktordu. İş için Boston'daydı ve tesadüf bu ya o da Ritz'de kalıyordu.

Ama ben o kadar çok haber ve şampanyayla doluydum ki kim olduğunu anlamadım ve umursamadım. Ve hikâyemi valideye anlattıktan sonra Dr. Mott'a kendisiyle tanıştığıma memnun olduğumu söyleyip salonun başka bir tarafına geçtim.

Yaklaşık bir saat sonra yeniden validenin yanına gittiğimde Dr. Mott ayrılmıştı. Bana onun kim olduğunu

tekrar anlattı valide. Ben de onunla daha fazla vakit geçirmemiş olmaktan duyduğum pişmanlığı ifade ettim, formalite icabı. Doktorun mezuniyet armağanı olduğunu söylediği bir not verdi annem.

Ritz başlıklı kâğıda yazılmıştı. Kısaca şöyle diyordu:

'İyilik yapamıyorsan, en azından kötülük yapma.'

Hipokrat

• • •

Ve evet, Vermont'taki malikâneyi klinik ve çocuk hastanesine ve ayrıca daimi ikametgâhıma dönüştürdüğümde, giriş kapısının üzerindeki taşa o sözleri yazdırdım. Ama hastalarımı ve ailelerini o kadar rahatsız etti ki sonunda yazıyı kazıttım. O kelimeler onlara bir zayıflık ve tereddüt itirafı, uzak durmayı tercih edecekleri bir önerme gibi görünmüştü.

Ben yine de o kelimeleri aklımda taşımaya devam ettim ve gerçekten de pek az kötülük yaptım. Ve mesleki faaliyetlerimin entelektüel ağırlık merkezini her gece baktığım tek bir cilt oluşturuyordu: Eliza ve benim Beacon Hill'deki çılgın âlemimiz sırasında yazmış olduğumuz çocuk yetiştirme kitabı.

Nasıl yaptıysak, *her şeyi* koymuştuk içine.

Ve yıllar öylece uçup gitti.

• • •

O günlerden birinde, benim kadar zengin bir kadınla evlendim; aslında üçüncü dereceden kuzenimdi ve kızlık adı Rose Aldrich Ford idi. Oldukça mutsuzdu çünkü onu sevmiyordum ve hiçbir yere götürmüyordum. Şu sevgi konusunu hiç beceremedim.

Bir çocuğumuz oldu: Carter Paley Swain. Onu sevmekte de başarısız oldum. Carter normaldi ve bana karşı tamamıyla kayıtsızdı. Sakızkabağı gibi, şekilsiz ve sulu ve yalnızca büyüyen bir şeydi.

Boşanmamızın ardından o ve annesi Peru, Machu Pichu'da, Eliza'nınkiyle aynı binada büyük bir daire satın aldı. Onlardan bir daha haber gelmedi; Amerika Birleşik Devletleri Başkanı olduğumda bile.

Ve zaman öylece akıp gitti.

• • •

Bir sabah uyanıp, neredeyse elli yaşıma gelmiş halde buldum kendimi! Valide Vermont'a, yanıma taşınmıştı. Kaplumbağa Koyu'ndaki evini satmıştı. Dermansızdı ve korkuyordu.

Bana sık sık Cennet'ten bahsediyordu.

O zamanlar bu konuda hiçbir şey bilmiyordum. İnsanların öldüklerinde öldüğünü düşünüyordum.

"Biliyorum ki baban kollarını açmış beni bekliyor," diyordu valide. "Ve annemle babam da öyle."

Bu konuda haklı olduğu anlaşıldı. Cennettekilerin tek yaptığı, yanlarına daha fazla insanın gelmesini beklemek.

• • •

Validenin betimleyişiyle Cennet, Hawaii'deki bir golf sahasını andırıyordu: Durgun bir okyanusa uzanan düzgün suyolları ve yeşillikler.

Öylesi bir Cenneti arzuladığı için ona biraz sataştım. "İnsanların bol bol limonata içeceği bir yere benziyor," dedim.

"Limonataya bayılırım," diye karşılık verdi.

29

Valide sonlara doğru da yapay şeylerden ne denli nefret ettiğine dair konuştu: sentetik kokular ve dokular ve plastikler, falan filan. İpek ve pamuk ve keten ve deriden hoşlanıyordu söylediği kadarıyla ve bir de topraktan ve camdan ve taştan. Atları ve tekneleri de sevdiğini söylemişti.

"Hepsi geliyor, anne," dedim ki bu doğruydu.

O zamanlar hastanemde yirmi at vardı; atlar ve faytonlar ve at arabaları ve vagonlar ve kızaklar. Kendime ait bir atım da vardı: Büyük bir Klidestal. Toynaklarını örten altın sarısı tüyleri vardı. Adı Budweiser'dı.

Ve evet, New York ve Boston ve San Francisco limanları da yeniden ormanlarla kaplanmıştı duyduğum kadarıyla. O limanları görmeyeli epey olmuştu.

•••

Ve evet, makineler yok oldukça ve dış dünyadan gelen haberler git gide müphemleştikçe, zihnimin fantezi kurmaya olan düşmanlığının gayet memnuniyet verici şekilde arttığını hissediyordum.

Bu nedenle bir gece, valideyi yatağa tıktıktan sonra odama bir mumla girip de şöminemin üstünde oturan başparmağım büyüklüğündeki Çinliyle karşılaştığımda şaşırmadım. Ekoseli mavi bir ceket ve pantolon giymiş kasket takmıştı.

Sonradan anlayabildiğim kadarıyla, yirmi beş yıl aradan sonra Çin Halk Cumhuriyeti'nin Amerika Birleşik Devletleri'ne gönderdiği ilk resmi elçiydi.

• • •

Aynı dönemde Çin'e gidip de geri dönen bir yabancı yoktu.

Yani 'Çin'e gitmek' intihar için yaygın bir edebi kelam olmuştu.

Bak hele.

• • •

Küçük ziyaretçim kendisine yaklaşmamı işaret etti ki bağırmak zorunda kalmasın. Bir kulağımı ona uzattım. İçerideki o kıllı ve kulak kiri topakları olan tünel korkunç bir manzara arz ediyor olmalıydı.

Bana gezgin bir elçi olduğunu ve yabancılar tarafından görülebilir halde kaldığı için o göreve seçildiğini anlattı. Söylediğine göre, ortalama bir Çinli'den kat be kat büyüktü.

"Sizin artık bizimle ilgilenmediğinizi sanıyordum," dedim.

Gülümsedi. "Bunu söyleyerek aptallık etmiştik, Dr. Swain," dedi. "Özür dileriz."

"Yani sizin bilmediğiniz şeyler bildiğimizi mi kastediyorsunuz?" dedim.

"Pek sayılmaz," dedi. "*Eskiden* bizim bilmediğimiz şeyler bildiğinizi söylüyorum."

"Bunların neler olabileceğini hayal edemiyorum," dedim.

"Bu gayet doğal," dedi. "Size bir ipucu vereyim: Machu Pichu'daki ikiz kardeşinizden selam getirdim, Dr. Swain."

"Bu pek de ipucu sayılmaz," dedim.

"Yıllar evvel siz ve kız kardeşinizin Profesör Elihu Roosevelt Swain'in vazosuna koyduğunuz kâğıtları görmeyi çok isterim," dedi.

•••

Anlaşılan o ki Çinliler, İnkaların bazı kayıp gizlerini bulmaları için Machu Pichu'ya bir keşif grubu göndermişti. Onlar da ziyaretçim gibi Çin için fazla büyükmüş.

Ve evet, Eliza onlara bir öneride bulunmuş. En az İnkalarınki kadar iyi, hatta daha da evlâ gizlerin nerede bulunduğunu bildiğini söylemiş.

"Eğer söylediğim şey doğru çıkarsa beni ödüllendirmenizi istiyorum," demiş onlara, "Mars'taki koloninize yapacağım bir yolculukla."

•••

Adının Fu Manchu olduğunu söyledi elçi.

•••

Şöminemin üstüne nasıl çıktığını sordum ona.

"Mars'a nasıl gidiyorsak öyle," diye cevap verdi.

30

Fu Manchu'yu mozoleye götürmeyi kabul ettim. Onu göğüs cebime koydum.

Kendimi onun yanında ikinci derece hissediyordum. Ne kadar küçük olursa olsun beni yaşatma ve öldürme gücüne sahip olduğundan emindim. Ve evet, benim bildiğimden çok daha fazla şey biliyordu; tıp konusunda bile, belki benim hakkımda bile. Kendimi ahlaksız hissetmeme de neden oldu. O kadar büyük olmam açgözlülüktü. Benim o geceki yemeğim onun boyutundaki bin adamı doyurabilirdi.

• • •

Mozolenin dış kapıları kaynakla sabitlenmişti. Bu yüzden Fu Manchu ve ben çocukluğumun alternatif evrenine, gizli geçitlere girmek ve mozoleye oradan çıkmak zorundaydık.

Örümcek ağlarının arasında yol açarken ona Çinlilerin kanser tedavisinde gonk kullanması hakkında bir soru sordum.

"Onu çoktan aştık," dedi.

"Belki biz burada hâlâ kullanabiliriz," dedim.

"Üzgünüm..." dedi cebimden, "ama sizin uygarlığınız, tabiri caizse, fazlasıyla ilkel. Asla anlayamazsınız."

"Hımm," dedim.

• • •

Böylece bütün sorularımı yanıtlamıştı aslında; hiçbir şey anlayamayacak kadar aptal olduğumu söylemişti.

• • •

Mozoleye açılan gizli kapının altına geldiğimizde kapağı açmakta zorlandım.

"Omzunu daya," dedi. "Bir tuğlayla vur," dedi. Falan filan.

Tavsiyeleri o kadar aptalcaydı ki, Çinlilerin yerçekimiyle başa çıkma konusunda benim o zaman bildiklerimden çok daha az şey bildiğine kanaat getirdim.

Bak hele.

• • •

Kapı sonunda açıldı ve biz de mozoleye çıktık. Sanırım her zamankinden daha da ürkütücü görünüyor olmalıydım. Baştan ayağa örümcek ağlarıyla kaplıydım.

Fu Manchu'yu cebimden çıkarttım ve arzusu üzerine Profesör Elihu Roosevelt Swain'in tabutunun üstüne bıraktım.

Aydınlatma için yalnızca bir mumum vardı. Ama Fu Manchu elçilik çantasından ufak bir kutu çıkarttı. Odayı uzun zaman önce Eliza ve benim Boston'daki buluşmamızı aydınlatan fişek gibi ışıldattı.

Kâğıtları vazodan çıkartmamı istedi, ben de yaptım. Mükemmelen korunmuşlardı.

"Bunlar yalnızca çerçöp," dedim.

"Sizin için belki," dedi. Kâğıtları açıp tabutun üstüne yaymamı istedi, ben de yaptım.

"Çocukken Çinlilerin bugün bile bilmediği bir şeyi nasıl bilebilirdik ki?" dedim.

"Şans," dedi. Ayağında minnacık siyah-beyaz spor ayakkabılarıyla, yer yer okuduğu şeylerin fotoğrafını çekmek için duraklayarak kâğıtların arasında dolaşmaya başladı. Özellikle de yerçekimiyle ilgili denememiz ilgisini çekmiş gibiydi ya da sonradan düşündüğüm kadarıyla şimdi bana öyle geliyor.

• • •

Sonunda tatmin olmuştu. İşbirliğim için bana teşekkür etti ve bana artık çözünüp Çin'e geri döneceğini söyledi.

"İşe yarar bir şey buldunuz mu?" diye sordum.

Gülümsedi. "Peru'da yaşayan oldukça büyük beyaz bir bayan için Mars'a bir bilet," diye cevap verdi.

Bak hele.

31

Üç hafta sonra, ellinci doğum günümde postayı almak için atım Budweiser'la köye indim.

Eliza'dan bir not vardı. Yalnızca şöyle demişti:

'Doğum günümüz kutlu olsun! Çin'e gidiyorum!'

Damgaya bakılırsa, mesaj iki hafta önce yazılmıştı. Aynı zarf kümesinde daha yeni bir haber vardı:

'Üzülerek bildiririz ki kız kardeşiniz Mars'taki bir toprak kaymasında hayatını kaybetti. İmza, Fu Manchu.'

• • •

O trajik notları postanenin eski ahşap verandasında, yandaki küçük kilisenin gölgesinde otururken okudum.

Sıradışı bir şey hissettim ve önce psikolojik olduğunu düşündüm; ilk hüzün dalgasıydı herhalde. Sanki terasa kök salmış gibiydim. Ayaklarımı kaldıramıyordum. Dahası, yüzüm de eriyen bir mum gibi aşağı çekiliyordu.

Aslında yerçekimi inanılmaz derecede artmıştı.

Kiliseden büyük bir çatırtı geldi. Kulenin çanı düşmüştü.

Sonra verandayı boydan boya geçtim ve toprağa yığılıp kaldım.

• • •

Dünyanın diğer bölgelerinde asansör kabloları kopuyor, uçaklar düşüyor, gemiler batıyor, motorlu araçların aksları kırılıyor, köprüler çöküyordu falan.

Korkunçtu.

32

İlk şiddetli ağır yerçekimi şoku bir dakikadan az sürdü ama dünya artık asla aynı olmayacaktı.

Şok bittiğinde serseme dönmüş bir halde postanenin verandasına süründüm. Mektuplarımı topladım.

Budweiser ölmüştü. Ayakta kalmaya çalışmıştı. İçinde ne varsa yere dökülmüştü.

• • •

Uzun süre bombardıman altında kalan askerlerinkine benzer bir şok yaşıyordum. Köydeki insanlar yardım için bağrışıyordu ve ben tek doktordum. Ama öylece çekip gittim.

Ailenin elma ağaçlarının altında dolandığımı hatırlıyorum.

Aile mezarlığında durduğumu ve bir ilaç şirketi olan Eli Lilly Company'den gelen zarfı ağır ağır açtığımı hatırlıyorum. Zarfın içinde bir düzine örnek hap, kapsüllerin renkleri ve boyutlarına dair açıklamalar vardı.

Ekteki mektup -ki dikkatle okumuştum- ilacın ticari adının 'tri-benzo-Davranomil' olduğunu açıklıyordu. Markadaki 'davran' kısmı iyi davranışlara, toplumsal olarak kabul edilebilir davranışlara yapılan bir göndermeydi.

İlaçlar toplumsal sıkıntı yaratan Tourette Sendromu'nun tedavisini hedefliyordu ki bu sendromdan muzdarip olanlar

her nerede olursa olsun, istemsizce müstehcen konuşup hakaretamiz hareketler yapar.

O afallamış halimle haplardan ikisini hemen almak bana oldukça önemli göründü ve aldım da.

İki dakika geçince benliğim daha önce hiç hissetmediğim bir hoşnutluk ve güvenle doldu.

Neredeyse otuz yıl sürecek bağımlılık işte böyle başladı.

Bak hele.

• • •

Hastanemde kimsenin ölmemiş olması bir mucizeydi. Bedence daha ağır bazı çocukların yatakları ve tekerlekli sandalyeleri kırılmıştı. Hemşirelerden biri zamanında Eliza'nın yatağının altında saklı olan döşeme şeklindeki kapısına çarpmıştı. İki bacağı da kırılmıştı.

Tanrıya şükür ki valide bütün bu olup bitenler boyunca uyuyormuş.

Uyandığında ben ayakucunda duruyordum. Yine yapay şeylerden nasıl da nefret ettiğinden bahsetmeye koyuldu.

"Biliyorum, anne," dedim. "Daha fazla hak vereceğim bir düşünce olamaz," dedim. "Doğa'ya Dönüş," dedim.

• • •

Bugün bile o korkunç yerçekimi şokunun Doğa'nın işi mi yoksa Çinlilerin bir deneyinin sonucu mu olduğundan emin değilim.

O zamanlar bu şokla Fu Manchu'nun Eliza ve benim yerçekimi denememizin fotoğraflarını çekişi arasında bağlantı olduğunu düşünmüştüm.

Ve evet, kulaklarıma kadar tri-benzo-Davranomil'e batmış bir halde gidip kâğıtlarımızı mozoleden aldım.

• • •

Yerçekimiyle ilgili makaleyi anlayamıyordum. Eliza ve ben kafa kafaya verdiğimizde, ayrı olduğumuzdan belki on bin kat daha zekiydik.

Ne var ki, Amerika'yı binlerce genişletilmiş aile şeklinde yeniden düzenlemeye dair ütopik şemamız açıktı. Aklıma gelmişken söyleyeyim, Fu Manchu bunu gülünç bulmuştu.

"Bu gerçekten de çocuk aklı," demişti.

• • •

Bense ilginç bulmuştum. Makale, Amerika'da yapay olarak genişletilmiş ailelerin yeni bir kavram olmadığından bahsediyordu. Doktorlar kendilerini diğer doktorlara, avukatlar avukatlara, yazarlar yazarlara, sporcular sporculara, politikacılar politikacılara yakın hissederdi. Falan filan.

Öte yandan Eliza ve ben, bunların kötü türden geniş aileler olduğunu söylemiştik. Çocukları ve yaşlıları ve ev kadınlarını ve her türden kaybedenleri. Ve ilaveten: İlgi alanları genellikle öyle uzmanlaşmış oluyordu ki dışarıdan bakanlara neredeyse delilik kabilinden görünüyordu.

Uzun zaman önce Eliza ve ben şöyle yazmıştık:

> 'İdeal bir geniş aile, her türlü Amerikalıya sayılarıyla orantılı temsil sağlamalıdır. Bu türden diyelim ki on bin aile kurulması, Amerika'nın on bin parlamentosu olmasını sağlayacaktır ve bu da şimdi yalnızca birkaç ikiyüzlünün tutkuyla tartıştığı şeylerin içten ve uzmanlıkla tartışılmasına zemin hazırlayacaktır ve bu da insanlık refahının yararınadır.'

• • •

Okumam, çok korkan genç hastalarımızın hepsinin nihayet uykuya daldığını söylemek için içeriye giren başhemşirem tarafından bölündü.

Ona verdiği iyi haberler için teşekkür ettim. Ve ardından kendimi oldukça sıradan bir şeymiş gibi şunları söylerken buldum: "Bir de Indianapolis'teki Eli Lilly Company'ye yazıp 'tri-benzo-Davranomil' isimli yeni ilaçlarından iki bin doz sipariş etmeni istiyorum."

Bak hele.

33

Bundan iki hafta sonra valide öldü.

Yerçekimi bizi iki yıl daha rahatsız etmeyecekti.

Ve zaman uçup gitti. Zaman artık bulanıktı; dozu sürekli artan tri-benzo-Davranomil ile belirsizleşmişti.

• • •

O sırada hastanemi kapattım, tıbbı tamamıyla bıraktım ve Vermont'tan Amerika Birleşik Devletleri senatörü seçildim.

Ve zaman uçup gitti.

Bir gün kendimi başkanlık yarışında buldum. Yaverim frakımın yakasına bir kampanya rozeti iliştirmişti. Üstünde seçimleri kazanmamı sağlayacak olan slogan yazılıydı:

• • •

O kampanya sırasında buraya, New York'a yalnızca bir kez geldim. 42. Sokak ile 5. Cadde'nin köşesindeki Halk Kütüphanesi'nin merdivenlerinde konuşma yaptım. O zamanlar bu ada rehavet içindeki bir sayfiye yeriydi. Binalarındaki asansörleri düşüren ve tünellerine su basmasına neden olan, yalnızca tek bir köprünün, Brooklyn Köprüsü'nün ayakta kaldığı o ilk yerçekimi şokundan sonra kendine gelememişti.

Şimdi yerçekimi yine sertleşmeye başlamıştı. Bu artık şok edici bir tecrübe değildi. Bunun sorumlusu gerçekten de Çinliler idiyse, yaralanmalar ve mülklere gelen zararı azaltmak ümidiyle yerçekimini kademe kademe yükseltip indirmeyi öğrenmişlerdi.

• • •

Kütüphanenin basamaklarından konuştuğumda yerçekimi oldukça yoğundu. Konuşurken bir sandalyede oturmayı tercih etmiştim. Tamamıyla ayıktım ama eskilerin sarhoş bir İngiliz centilmeni gibi yığılmıştım sandalyeye.

Çoğu emeklilerden oluşan izleyicilerim, polisin trafiğe kapatmış olduğu 5. Cadde'de yere uzanmıştı ama zaten pek trafik de yoktu. Madison Bulvarı'nda bir yerlerde galiba küçük bir patlama olmuştu. Adanın işe yaramaz hale gelen gökdelenleri malzemelerinin kullanılması için yıkılıyordu.

• • •

Amerika'nın yalnızlığından bahsediyordum konuşmamda. Zafer için ihtiyacım olan tema buydu ve bu konuda şanslıydım. Zaten elimdeki tek tema da buydu.

Amerikan tarihine basit ama işe yarar yalnızlık karşıtı planımla daha önce dahil olmamamın bir utanç olduğunu

söylüyordum. Geçmişte Amerikalıların bütün o zarar verici aşırılıklarının bir kin arayışından çok yalnızlıktan kaynakladığını anlatıyordum.

Sonra yaşlı bir adam bana doğru süründü ve bütün o hayat sigortalarını ve hisse senetlerini ve ev aletlerini ve arabaları ve buna benzer şeyleri onları sevdiği ya da ihtiyacı olduğu için değil, satıcı akrabası ya da arkadaşı olma sözü verdiği için aldığını söyledi.

"Hiç akrabam yoktu ve akrabaya ihtiyaç duyuyordum," dedi.

"Herkes duyar," dedim.

Bir süreliğine ayyaşlığa vurduğunu, barlarda tanıştığı insanlar arasından akrabalar edinmeye çalıştığını söyledi. "Bilirsiniz ya, barmen bir tür baba olurdu..." dedi. "Ve sonra aniden kapanış saati gelirdi."

"Biliyorum," dedim. Ona kendimle ilgili, tutacağı kampanya sırasında ortaya çıkan yarı doğru-yarı yalan bir şey söyledim. "Eskiden o kadar yalnızdım ki..." dedim, "en derin düşüncelerimi paylaşabildiğim tek kişi 'Budweiser' adında bir attı."

Ve ona Budweiser'ın nasıl öldüğünü anlattım.

• • •

"Konuşmamda da söylediğim gibi..." dedim ona, "yeni göbek adınız bir isim, bir çiçek ya da meyvenin ya da yemiş ya da sebzenin ya da bir kuş ya da sürüngenin ya da bir balığın ya da yumuşakçanın ya da değerli bir taşın ya da mineralin ya da kimyasal bir elementin adı olacak ve tireyle birden yirmiye kadar bir sayıya ayrılacak." Ona adını sordum.

"Emler Glenville Grasso," dedi.

"O halde siz Emler Uranyum-3 Grasso olabilirsiniz mesela," dedim. "Göbek adında Uranyum olan herkes böylece kuzeniniz olur."

"Bu beni yine ilk soruma geri götürüyor," dedi. "Peki ya hiç katlanamayacağım bazı yapay akrabalarım olursa?"

• • •

"İnsanın katlanamayacağı bir akrabası olmasının nesi tuhaf ki?" diye sordum ona. "Bunun belki de milyonlarca yıldır süregelen bir şey olduğunu takdir etmez misiniz, Bay Grasso?"

Ve sonra ona son derece ayıp bir şey söyledim. Bu kitaptan da anlayabileceğiniz gibi ayıp kelimelere pek eğilimim yoktur. Kamusal yaşantımdaki tüm o yıllar boyunca Amerikalılara asla kaba bir laf etmemiştim.

Bu yüzden de nihayet terbiyesizce konuşmam son derece etkili olmuştu. Bunu yeni toplumsal düzenimin sıradan insanlara göre ölçeklendirildiğini hatırda kalır kılmak için yapmıştım.

Bay Grasso o şaşırtıcı kabalığı duyan ilk kişi değildi. Radyoda da öyle konuşmuşluğum vardı. Artık televizyon diye bir şey yoktu.

"Bay Grasso!" dedim, "şayet ben seçildikten sonra nefret ettiğiniz yapay akrabalarınıza ifadeyi duruma göre değiştirerek şöyle demezseniz şahsen hayal kırıklığına uğrarım: Siktirip gidip bir ballı çörek üstünde uçan sikişlere gelsene sen, kardeşim ya da kuzenim. Seni Ay'a kadar uçuracak sikişlere geeeeeeel!"

• • •

"Bunu söylediğiniz o akrabanız ne yapacak biliyor musunuz, Bay Grasso?" diye devam ettim. "Eve gidip nasıl daha iyi birer akraba olacağını düşünecek!"

• • •

"Ve bir de reformlar yürürlüğe girip dilencinin teki yanınıza yanaşarak para istediğinde nasıl zenginleşeceğinizi düşünün," diye devam ettim.

"Anlayamadım," dedi adam.

"Dönecek ve 'Neden?' diyeceksiniz o dilenciye," dedim. "Soracaksınız: 'Göbek adın ne?' Ve o da, 'İstiridye-19' ya da 'Baştankara-1' ya da 'Gülhatmi-13' ya da buna benzer bir şey diyecek.

"Ve siz de ona şöyle diyeceksiniz, 'Be adam, ben bir Uranyum-3'üm. Yüz doksan bin kuzenin ve on bin kardeşin var. Bu dünyada yalnız değilsin. Benim bakacak kendi akrabalarım var. Yani siktirip gidip bir ballı çörek üstünde uçan sikişlere gelsene sen! Seni Ay'a kadar uçuracak sikişlere geeeeeeel!"

34

Seçildiğimde ciddi bir petrol sıkıntısı yaşanıyordu, yani göreve başladıktan sonra karşılaştığım ilk esaslı sorun, yeni göbek adlarının işleneceği bilgisayarları çalıştıracak elektriği temin etmekti.

Atalarımdan bana miras kalan eski ordunun atlarına ve askerlerine ve yük vagonlarına Ulusal Arşiv'den elektrik santraline tonlarca kâğıt taşımalarını emrettim. Bu belgelerin tamamı istifa etmeye mecbur bırakılan ilk başkan olan Richard M. Nixon dönemindendi. Çalışmaları şahsen izlemek için ben de Arşiv'e gittim. Askerlerle ve oradaki merdivenlerden geçmekte olan birkaç kişiyle konuştum. Bay Nixon ve çalışma arkadaşlarının yalnızlığın özellikle çabuk ilerleyen bir türünden muzdarip olduğunu anlattım.

"Bizi bir araya getirmeye söz verdi ama ayırdı," dedim. "Kaderin cilvesine bakın ki şimdi bizi yeniden bir araya getirecek."

Arşivin ön cephesindeki yazının önünde fotoğrafçılara poz verdim. Şöyle diyordu:

GEÇMİŞ BAŞLANGIÇTIR

"Aslında birer suçlu değillerdi," dedim. "Ama Organize Suç'ta gördükleri kardeşliğin bir parçası olmayı arzuladılar."

• • •

"Hükümetteki yalnız insanlar tarafından işlenmiş onca suç burada gizli," dedim. "Yani yazı şöyle de okunabilir: 'Bir Suçlular Ailesi Olması Hiç Aile Olmamasından Evladır."

"İnanıyorum ki artık bu tür trajik maymunlukların dönemini kapatıyoruz. Başlangıç bitti dostlar ve komşular ve akrabalar. Soylu çalışmamız başlasın," dedim.

"Teşekkürler," dedim.

• • •

Sözlerimi yayınlayacak büyük gazeteler ya da ulusal dergiler yoktu. Önemli yayıncıların hepsi petrol kıtlığı nedeniyle kapanmıştı. Mikrofon da yoktu. Yalnızca insanlar vardı.

Bak hele.

• • •

Askerlere olayın şerefine özel bir madalya dağıtmıştım. Ucunda plastik rozet olan mavi bir kurdeleydi bu.

Şakayla karışık, kurdelenin 'Mutluluğun Mavi Kuşu'nu temsil ettiğini söylemiştim. Ve rozette şu sözler yazıyordu elbette:

35

Ulusal Gökdelen Parkı'nda gün ortası. Yerçekimi hafif ama Melody ile Isadore bugün bebeğin piramidinde çalışmayacak. Bunun yerine binanın tepesinde piknik yapacağız. Gençler bana karşı oldukça sıcak davranıyor, çünkü doğum günüme yalnızca iki gün kaldı. Çok eğlenceli!

Doğum günlerinden çok sevdikleri bir şey yok!

Melody, Vera Çizgilisincap-17 Zappa'nın kölelerinden birinin sabah getirdiği tavuğun tüylerini yoluyor. Köle, iki somun ekmek ve iki litre de bira getirdi. Bunların ne kadar besleyici olduğunu bir pantomimle gösterdi bize. İki şişenin ağzını sanki bira onun göğüslerinden akıyormuş gibi meme uçlarına yapıştırdı.

Gülüştük. Ellerimizi çırptık.

•••

Melody havaya tutam tutam tüy atıyor. Hafif yerçekimi yüzünden beyaz bir cadı gibi görünüyor. Her parmak çıtlatışından kelebekler çıkıyor.

Ben erekte oldum. Isadore da. Bütün erkekler öyle.

•••

Isadore ince dallardan yaptığı bir süpürgeyle lobiyi temizliyor. Bildiği iki şarkıdan birini söylüyor. Diğer şarkı

'İyi ki Doğdun'. Ve evet, onun da müzik kulağı yok ve bu yüzden fena halde detone oluyor.

Çek, çek kürekleri,
Usulca akıntıdan aşağı.
Mutlu, mutlu, mutlu ol,
Hayat bir rüya.

Ve evet, çok eskilerden bir gün hatırlıyorum: Ülkemin başkanından -ki o ben oluyordum- samimi bir mektup aldım. Diğer tüm yurttaşlar gibi ben de bilgisayarların seçtiği yeni göbek adımı bekliyordum dört gözle.

Başkanım beni yeni göbek adım için tebrik ediyordu. Onu imzamın ayrılmaz bir parçası olarak posta kutumda ve mektup başlıklarında ve resmi belgelerde ve her yerde kullanmamı öğütlüyordu. Adın tamamıyla rastgele seçildiğini ve kişiliğim ya da görünüşüm ya da geçmişime dair hiçbir imada bulunmadığını söylüyordu.

Yapay akrabalarıma nasıl hizmet edebileceğime dair yanıltıcı basitlikte, neredeyse aptalca örnekler veriyordu: Evde olmadıklarında çiçeklerini sulayarak; bir iki saatliğine dışarı çıkabilsinler diye bebeklerine bakarak; onlara gerçekten eli hafif bir diş doktorunun adını vererek; onlar için bir mektubu postaya vererek; ürkütücü bir doktor muayenesinde onlara refakat ederek; onları hapishanede ya da hastanede ziyaret ederek; korkunç bir resim sergisine onlarla birlikte giderek.

Bak hele.

• • •

Bu arada belirteyim ki, yeni göbek adımdan çok hoşlanmıştım. Bir Nergis olmamın şerefine derhal Beyaz Saray'daki Oval Ofis'in açık sarıya boyanmasını emrettim.

Ve ben özel sekreterim Hortense Turnabalığı-13 McBundy'ye odayı yeniden boyatmasını söylerken Beyaz Saray mutfağından bir bulaşıkçı geldi ofisime. Gerçekten de oldukça sıkıntılı bir işi halletmek için oradaydı. Öyle utanmıştı ki ne zaman konuşmak için ağzını açsa nefesi tıkanıyordu.

Sonunda mesajını iletebildiğinde ona sarıldım. Buharlı bodrum katından bana kendinin de bir Nergis-11 olduğunu söylemek için çıkmıştı.

"Kardeşim," dedim.

36

Yeni sosyal düzene muhalefet yok muydu? Olmaz mı hiç, elbette vardı. Ve Eliza ve benim öngörmüş olduğumuz gibi düşmanlarım bu yapay olarak genişletilmiş aileler fikrine öylesine öfkelenmişti ki kendilerine ait çok dilli geniş bir aile kurmuştu.

Onların da ben seçildikten uzun süre sonra bile takmaya devam ettikleri kampanya rozetleri vardı. Bu rozetlerde de kaçınılmaz şekilde şöyle yazıyordu:

• • •

Kendi karım, sabık Sophie Rothschild de bu rozeti takınca yapabildiğim tek şey gülmek oldu.

Bak hele.

• • •

Başkanından, yani benden, *Rotschild* olmayı bırakmasını tavsiye eden resmi mektubu aldığında küplere binmişti Sophie. Artık bir *Yerfıstığı*-3 olacaktı.

Bir kez daha: Üzgünüm ama tek yapabildiğim gülmekti.

• • •

Sophie haftalarca için için yandı bu konuda. Ve ardından yerçekiminin özellikle ağır olduğu bir akşamüzeri benden nefret ettiğini söylemek için sürünerek Oval Ofis'e geldi.

Alınmadım hiç.

Daha önce de söylediğim gibi, iyi evlilik sürdürülecek türden bir kalas olmadığımın bilincindeydim.

"Dürüstçe söyleyeyim ki bu kadar ileri gideceğini düşünmüyordum, Wilbur," dedi. "Deli olduğunu ve kız kardeşinin de deli olduğunu biliyordum. Ama bu kadar ileri gideceğine inanmıyordum."

• • •

Sophie bana bakmak için başını kaldırmak zorunda değildi. Ben de yerdeydim, çenem bir yastığa dayalı halde yüzükoyun uzanmıştım zemine. Urabana, Illinois'te meydana gelen bir olayla ilgili şaşırtıcı raporu okuyordum.

Onu dikkate almayınca şöyle dedi: "Benden bile bu kadar önemli olan nedir?"

"Şey..." dedim, "yıllardır bir Çinliyle konuşan son Amerikalı bendim. Bu artık geçerli değil. Yaklaşık üç hafta önce bir Çin heyeti Urabanalı bir doktorun dul karısını ziyaret etmiş."

Bak hele.

• • •

"Çok değerli vaktini almak istemem," dedi. "Anlaşılan Çinlilere bana olduğundan daha yakınsın."

Noel'de ona yerçekiminin ağır olduğu günlerde Beyaz Saray'da kullanması için bir tekerlekli sandalye hediye etmiştim. Sandalyeyi neden kullanmadığını sordum. "Senin yerlerde süründüğünü görmek beni üzüyor," dedim.

"Ben artık bir *Yerfıstığı*'yım," dedi. "Yerfıstıkları yere yakın olmayı sever. Yerfıstıkları aşağıda olmalarıyla tanınır. Onlar ucuzun da ucuzudur ve aşağının da aşağısındadır."

• • •

Oyunun başlarında, insanların hükümet tarafından belirlenen göbek adlarını değiştirmelerine izin verilmemesinin hayati olduğunu düşünmüştüm. Bu konuda katı olmakla hata etmişim. Şimdi her türlü ad değişikliği yapılıyor; burada yani, Ölüm Adası'nda ve her yerde. Bunda bir zarar görmüyorum.

Ama Sophie'ye katı davranmıştım. "Sanırım sen bir *Kartal* ya da bir *Elmas* olmak istiyorsun," dedim.

"Ben bir *Rotschild* olmak istiyorum," dedi.

O halde Machu Pichu'ya gitmelisin," dedim. Kan bağı olan akrabalarının çoğu oradaydı.

• • •

"Sevgimi nemli kayaların altından kulağakaçanlar, kırkayaklar, sümüklü böcekler, solucanlar gibi sürünerek çıkan yabancılarla dostluk ederek kanıtlamamı isteyecek kadar sadist misin gerçekten?"

"Bak bak..." dedim.

"Parmaklıkların ardındaki tuhaf gösteriyi en son ne zaman seyrettin?" dedi.

Beyaz Saray'ı çevreleyen parmaklıkların ardındaki arazi her gün Sophie'nin ve benim yapay akrabalarımız olduğunu iddia eden insanlarla dolup taşıyordu.

Hatırlıyorum da, aralarında üstünde 'Çiçek Kardeşliği' yazılı bir pankart taşıyan erkek ikizler vardı.

Mor bir gece elbisesinin üstüne asker ceketi giymiş bir kadın vardı. Kafasında eski bir deri pilot başlığı, gözünde gözlükler vardı. Bir çubuğa yapıştırılmış bir pankart taşıyordu. 'Fıstık Ezmesi.'

• • •

"Dışarıdakiler sıradan Amerikalılar değil, Sophie," dedim. "Ve sen onların nemli kayaların altından kırkayaklar, kulağakaçanlar ve solucanlar gibi sürünerek çıktığını söylerken yanılmıyorsun. Onların hiç arkadaşı ya da akrabası olmamış. Hayatları boyunca yanlış bir Evren'e gönderilmiş olabileceklerine inanmak zorunda bırakılmışlar, çünkü kimse onlara kucak açmamış ya da onlara bir şey vermemiş."

"Onlardan nefret ediyorum," dedi.

"Nefrete devam," dedim. "Bildiğim kadarıyla bunun bir zararı yok."

"Bu kadar ileri gideceğini düşünmüyordum, Wilbur," dedi. "Başkan olmak seni tatmin eder sanmıştım. Bu kadar ileri gideceğini hiç düşünmemiştim."

"Başkan olduğuma memnunum tabii," dedim. "Ve o insanlar parmaklıkların ötesinde olduğu için de memnunum, Sophie. Onlar korkutulmuş ama yeni insani yasalar sayesinde nemli kayaların altından çıkmaya cesaret etmiş münzeviler.

Afallamış halde kendilerine ablalar ve ağabeyler ve kuzenler arıyorlar; bugüne dek saklı kalmış, başkanlarının aniden onlara ulusun hazinesinden bahşettiği akrabalarını."

"Sen delisin," dedi.

"Muhtemelen," diye cevap verdim. "Ama parmaklıkların ötesindeki o insanların birbiriyle buluşmasını izlerken hayal görüyor olmayacağım."

"Onlar birbirlerini hak ediyor," dedi.

"Tam olarak," dedim. "Ve artık yabancılarla konuşma cesaretini gösterdiklerine göre, başlarına gelecek başka şeyleri de hak ediyorlar. İzle ve gör, Sophie. Yoldaşlık etme deneyimi, onların evrimin basamaklarını birkaç saatte, günde ya da haftada tırmanmasını sağlayacak.

"Onlarca yıl, senin değişinle Sophie, birer kulağakaçan, solucan ve sümüklüböcek olduktan sonra insana dönüştüklerini gördüğümde, bu bir sanrı olmayacak."

Bak hele.

37

Sophie elbette boşadı beni ve mücevherleri ve kürkleri ve tabloları ve değersiz eşyaları ve diğer ıvır zıvırı alarak apar topar Peru'daki Machu Pichu'ya kaçtı.

Ona söylediğim en son şey sanırım şuydu: "En azından aile şecerelerini çıkartana dek bekleyemez misin? Eminim bir sürü seçkin kadın ve adamla akraba olduğun anlaşılacaktır."

"Ben zaten bir sürü seçkin kadın ve adamla akrabayım," diye cevap verdi. "Hoşça kal."

• • •

Aile şecerelerini derleyip yayınlayabilmek için Ulusal Arşiv'den elektrik santraline daha da çok kâğıt taşımamız gerekiyordu. Bu sefer Ulysses Simpson Grant ve Warren Gamaliel Harding'in başkanlık dönemlerinden kalan dosyaları seçtim.

Her vatandaşa kendine ait bir aile şeceresi veremeyecektik. Tek yapabileceğimiz, her Hükümet Binası'na, Belediye'ye, Polis Merkezi'ne ve Halk Kütüphanesi'ne birer set göndermekti.

• • •

Yaptığım bir açgözlülük: Sophie benden ayrılmadan önce tamamen bize özel kalacak Nergis ve Yerfıstığı şecereleri

gönderilmesini istedim. Ve şu anda Empire State Binası'nda bir Nergis Şeceresi var. Vera Çizgilisincap-5 Zappa geçen yılki doğum günümde hediye etmişti onu bana. İlk edisyon... Aslında tek edisyon.

Ve bu şecereden öğrendiğim kadarıyla, o zamanki yeni akrabalarım arasında New York'taki Batavia'nın polis şefi Clarence Nergis-11 Johnson ve eski Dünya Ağırsıklet Boks Şampiyonu Muhammed Nergis-11 X ve Chicago Opera ve Balesi Başbalerinası Maria Nergis-11 Tcherkassky de varmış.

•••

Bir yönden düşündüğümde, Sophie'nin kendi aile şeceresini hiç görmemiş olmasına memnun olduğumu söyleyebilirim. Yerfıstıkları gerçekten de yerde biten bir grup gibi görünüyordu.

Şu anda aklıma gelen en meşhur Yerfıstığı, ikinci sınıf bir patenli aksiyon oyunu yıldızı.

Bak hele.

•••

Ve evet, Hükümet şecereleri dağıttıktan sonra Özel Sektör de hemen aile gazeteleri üretti. Benimkinin adı *Nergisleme*'ydi. Benden ayrıldıktan sonra Sophie'nin Beyaz Saray adresine uzun süre gelmeye devam eden gazetenin adıysa *Amerikanfıstığı Dedikoduları* idi. Vera geçen gün bana Çizgilisincapların gazetesininse *Odun Yığını* olduğunu söyledi.

Akrabalar, sınıflandırılmış ilanlarda iş ya da yatırım için sermaye arıyor veya bir şeyler satıyordu. Haber sütunlarında çeşitli akrabaların başarı hikâyeleri anlatılıyor ve

çocuk tacizcileri ya da dolandırıcılara dair uyarılar bulunuyordu. Hastane ya da hapishanelerde yatan akrabaların listeleri de veriliyordu.

Aile sağlık sigortası programları ve spor takımları gibi şeylere çağrı yapan makaleler oluyordu. Hatırlıyorum da, ya *Nergisleme*'de ya da *Amerikanfıstığı Dedikoduları*'nda yüksek ahlaki standartlara sahip ailelerin kanun ve nizamın en iyi koruyucuları olduğunu ve polis teşkilatlarının yavaş yavaş ortadan kalkabileceğini söyleyen ilginç bir yazı vardı.

"Cezayı gerektiren suç işleyen akrabalarınız varsa polisi aramayın, on akrabanıza haber verin," diye bağlıyordu yazar.

Bak hele.

• • •

Vera bana *Odun Yığını*'nın mottosunu söyledi: 'İyi bir vatandaş iyi aile annesi ya da iyi aile babasıdır.'

• • •

Yeni aileler kendilerini araştırmaya başlayınca bazı istatistiksel çılgınlıklar çıktı ortaya. Örneğin neredeyse tüm *Yeşilyapraklılar* bir müzik aleti çalabiliyor ya da en azından nota kaçırmadan şarkı söyleyebiliyordu. Üçü önemli senfoni orkestralarının şefiydi. Çinlilerin Urbana'da ziyaret ettiği dul kadın da bir *Yeşilyapraklı*'ydı. Geçimini piyano dersleri vererek sağlıyordu.

Karpuzlar, ortalama olarak diğer ailelerin üyelerinden bir kilo ağırdı.

Sülfürler'in dörtte üçü kadındı.

Ve böyle sürüp gidiyordu.

Benim aileme gelince: Indianapolis ve civarında yoğun bir *Nergis* nüfusu vardı. Aile gazetem orada yayınlanıyordu ve künyesinde, 'ABD'nin Nergis Şehri'nde Yayınlanmıştır' yazıyordu.

Bak hele.

• • •

Aile kulüpleri çıktı ortaya. Manhattan'da, 5. Cadde'nin hemen arkasındaki 43. Sokak'ta bulunan *Nergis Kulübü*'nün açılışında kurdeleyi bizzat ben kestim.

Her ne kadar tri-benzo-Davranomil'le uyuşturulmuş olsam da benim için kışkırtıcı bir deneyimdi. Bir zamanlar aynı binada bulunan başka bir kulübe ve başka tür bir geniş aileye aittim. Babam, her iki dedem ve dört büyük dedem de öyleydi.

Bina, zamanında güçlü ve varlıklı ve orta yaşı sorunsuz idrak etmiş adamlar için bir sığınaktı.

Şimdiyse anneler ve çocuklar, dama ya da satranç oynayan yaşlılar, koridorlarda dans ya da bowling dersi alan orta yaşlı yetişkinlerle kaynıyordu.

Gülmekten başka yapacak şey bulamıyordum.

38

Kulüp On Üç'ü ilk kez Manhattan'a yaptığım o özel ziyaret sırasında gördüm. Duyduğum kadarıyla Chicago'da o rezil kuruluşlardan onlarcası vardı. Artık Manhattan'da da bir tane vardı.

Eliza ve ben göbek adlarında '13' olan bütün o insanların neredeyse anında kaynaşarak var olan en büyük aileyi kuracaklarını öngörmemiştik.

Ve ben de Manhattan *Kulüp On Üç*'ün kapısındaki bekçiye içeri bir göz atıp atamayacağımı sorduğumda, kendi oyunuma düşmüştüm. İçerisi oldukça karanlıktı.

"Saygısızlık etmek istemem, Sayın Başkan..." dedi adam bana, "ama siz bir *13* müsünüz, efendim?"

"Hayır," dedim. "Biliyorsunuz ki değilim,"

"O halde, efendim," dedi, "size söylemek zorunda olduğum şeyi söylemeliyim," dedi. "Saygısızlık etmek istemem, efendim," dedi. "Siktirip gidip bir ballı çörek üstünde uçan sikişlere gelsenize siz, efendim," dedi. "Sizi Ay'a kadar uçuracak sikişlere geliiiiiiin!" dedi.

Uçmuştum. Huşu içindeydim.

• • •

Ve evet, Kaçırılmış İsa Kilisesi'ni ilk duyuşum da Manhattan'ı o ziyaretim sırasında oldu. Chicago'da küçük bir

külttü bu ama sonra Amerika'da bütün zamanların en popüler dini olacaktı.

Temiz yüzlü ve hayat dolu bir gencin otelimin lobisinden merdivenlere doğru giderken elime tutuşturduğu bir broşürde dikkatimi çekmişti.

Çocuk o anda bana tuhaf gelen bir tavırla başını hızla sağa sola çeviriyordu; saksıya dikili bir palmiye ya da bir koltuğun arkasından, hatta kafasının tepesindeki kristal avizeden üstüne atlayacak birini arıyordu sanki.

Bir o yana bir bu yana öyle öfkeli bakışlar fırlatıyordu ki az önce Amerika Birleşik Devletleri Başkanı'na bir broşür vermiş olduğu gerçeğine tamamıyla kayıtsızdı.

"Ne aradığınızı sorabilir miyim, genç adam?" dedim.

"Kurtarıcımız'ı, efendim," diye cevap verdi.

"Bu otelde olduğunu mu düşünüyorsunuz?" dedim.

"Broşürü okuyun, efendim," dedi.

•••

Odamda yalnız başıma radyo dinlerken okudum.

Broşürün en başında İsa Mesih'in ilkel bir resmi vardı. Ayaktaydı ve Beden'i önden, Yüz'ü ise profilden resmedilmişti; oyun kartlarının üstündeki tek gözlü valeleri andırıyordu.

Ağzında tıkaç vardı. Elleri kelepçeliydi. Yere sabitlenmiş bir halkaya zincirlenmişti. Gözünden sızan bir damla mükemmel gözyaşı vardı.

Resmin altında bir dizi soru vardı:

Soru: Adınız ne?

Cevap: Ben Muhterem William Uranyum-8 Wainright'ım, Ellis Bulvarı, 3972 Numara, Chicago, Illinois'deki Kaçırılmış İsa Kilisesi'nin Kurucusu.

Soru: Tanrı bize Oğlunu ne zaman gönderecek?

Cevap: Gönderdi bile. İsa Mesih aramızda.

Soru: Neden onu görmedik ya da hakkında hiçbir şey duymadık.

Cevap: Şeytan'ın Birlikleri onu kaçırdı.

Soru: Ne yapmalıyız?

Cevap: Her neyle uğraşıyorsak bırakmalı ve uyanık olduğumuz her dakikayı O'nu arayarak geçirmeliyiz. Eğer böyle yapmazsak Tanrı, İlahi Adalet seçeneğini kullanacak.

Soru: Tanrı'nın İlahi Adaleti nedir?

Cevap: İstediği an insanlığı kolayca yok edebilir.

Bak hele.

• • •

O gece genç adamı yemek salonunda yalnız başına yemek yerken gördüm. Başını durmadan sağa sola çevirip de yemeğinin tek lokmasını, suyunun tek yudumunu damlatmaması bende hayranlık uyandırmıştı. İsa Mesih'i bulmak için tabağının, bardağının bile altına bakıyordu; üstelik bunu yalnızca bir sefer değil, defalarca yapıyordu.

Gülmekten başka yapacak şey bulamadım.

39

Ama sonra, her şey son derece yolunda giderken, kadar ülke iflas etmiş ve dağılmakta olsa bile Amerikalıların hiçbir zaman olmadıkları kadar mutlu oldukları bir anda ve aynı anda birçok yerde milyonlarca insan 'Arnavut Gribi'nden ve burada, Manhattan'daysa 'Yeşil Ölüm'den can vermeye başladı.

Ve bu da Ulus'un sonu oldu. Artık yalnızca aileler vardı.

Bak hele.

• • •

Ah, Dukalık ve Krallık ve bu türden süprüntülük iddiasında bulunanlar vardı ve orada burada ordular ve kaleler kuruluyordu. Ama pek az insan bunlara itibar ediyordu. Ailelerin aklını zaman zaman meşgul eden şeyler, kötüye giden hava koşulları ve ağırlaşan yerçekimiydi.

Ve o günlerden birinde, gerçekten kötü yerçekimi yaşandığı bir gece Machu Pichu'nun binaları un ufak oldu. Meskenler ve butikler ve bankalar ve altın külçeleri ve mücevherler ve Kolomböncesi sanat koleksiyonları ve Opera Binası ve kiliseler ve her şey And Dağları'ndan aşağıya akıp denize karıştı.

Ağladım.

• • •

Ve aileler her yere kaçırılmış İsa Mesih'in resimlerini çizdi.

• • •

İnsanlar bir süre bize, Beyaz Saray'a haber göndermeye devam etti. Ölümü ve daha çok ölümü yaşıyor ve ölmeyi bekliyorduk.

Kişisel hijyenimiz hızla kötüye gidiyordu. Düzenli olarak yıkanmayı ve dişlerimizi fırçalamayı bırakmıştık. Erkekler sakal koyuveriyor ve saçlarını omuzlarına kadar uzatıyordu.

Beyaz Saray'ı aptalca denebilecek şekilde yağmalıyorduk; kendimizi sıcak tutmak için mobilyaları ve tırabzanları ve resim çerçevelerini şöminelerde yakıyorduk.

Kişisel sekreterim Hortense Turnabalığı-13 McBundy gripten öldü. Hizmetçim Edward Çilek-4 Kleindienst gripten öldü. Başkan yardımcım Mildred Helyum-20 Theodorides gripten öldü.

Bilim danışmanım Dr. Albert Akuamarin-1 Piatigorsky, Oval Ofis'in zemininde kollarımın arasında öldü.

Neredeyse benim kadar uzun boyluydu. Yerde tuhaf bir tablo çizmiş olmalıyız.

"Bütün bunlar ne anlama geliyor?" dedi defalarca.

"Bilmiyorum, Albert," dedim. "Ve belki bilmediğim için memnunum."

"Bir Çinliye sor!" dedi ve hani derler ya, ebedi mükâfata uzandı.

• • •

Arada sırada telefon çalardı. Bu öyle ender oluyordu ki bizzat yanıtlıyordum.

"Başkanınız konuşuyor," derdim. Çoğu zaman kendimi belli belirsiz, bir tür mitolojik yaratıkla, 'Michigan Kralı' ya da 'Florida Afet Valisi' ya da 'Birmingham Belediye Başkan Vekili' ya da o türden biriyle zayıf ve hışırtılı bir hatta konuşurken bulurdum.

Ama onlarla olan mesajlaşmalarımız da seyreliyordu. Sonunda hiçbir haberleşme kalmadı.

Unutulmuştum.

İkinci dönemimin üçte ikisi tamamlanırken başkanlığım işte böyle sonlandı.

Ve neredeyse aynı hızla sona yaklaşan bir şey daha vardı: Yenilenemeyen tri-benzo-Davranomil stokum.

Bak hele.

• • •

Sonunda saymaktan başka çarem kalmayıncaya dek haplardan kaç tane kaldığını saymaya cesaret edemedim. Çok azdı. Onlara öyle bağımlıydım ki, öyle müteşekkirdim ki, sonuncusu bittiğinde hayatımın da sona ereceğini sanıyordum.

Çalışanlarım da tükeniyordu. Sonunda tek ben kalmıştım. Diğerleri ya ölmüş ya da çekip gitmiş olmalıydı, çünkü artık haber falan gelmiyordu.

Benimle kalan tek kişi, Nergis olduğum ilk gün kucakladığım sadık bulaşıkçı kardeşim Carlos Nergis-11 Villavicencio idi.

40

Her şey böylesine hızla yok olduğundan ve artık sağlıklı bir şekilde hareket edecek kimse kalmadığından, nesneleri sayma takıntısı geliştirdim. Jaluzilerin tirizlerini sayıyordum. Mutfaktaki çatalları ve bıçakları ve kaşıkları sayıyordum. Abraham Lincoln'un yatak örtüsünün ucundan sarkan püskülleri sayıyordum.

Ve bir gün merdivenlerde, yerçekimi orta kuvvette olsa da emekler pozisyonda tırabzanın ahşap dikmelerini sayıyordum. Ve sonra aşağıda beni seyreden bir adam olduğunu farkettim.

Güderi pantolon ve mokasen giymiş ve rakun kürkünden yapılma şapka takmıştı ve elinde bir tüfek vardı.

"Tanrım!" dedim kendi kendime. "Bu sefer gerçekten delirdin, Başkan Nergis. Aşağıdaki Daniel Boone."

Ve sonra ona bir adam daha katıldı. Ben başkan olmadan uzun zaman önce, Amerika Birleşik Devletleri Hava Kuvvetleri diye bir şeyin hâlâ olduğu zamanlardaki askeri pilotlar gibi giyinmişti.

"Durun tahmin edeyim," diye bağırdım. "Ya Cadılar Bayramı ya da 4 Temmuz."

•••

Pilot, Beyaz Saray'ın haline epey şaşırmış gibi görünüyordu. "Buraya ne oldu böyle?" dedi.

"Size tek söyleyebileceğim," dedim, "tarihin yazılmış olduğudur."

"Korkunç," dedi.

"Eğer burasının kötü olduğunu düşünüyorsan, asıl *şurayı* görmelisin."

• • •

İkisi de başkan olduğumu hiç düşünmemişti. Çoktan berbat bir hale gelmiştim.

Benimle konuşmak bile istemediler ve aslında birbirleriyle de konuşmuyorlardı. Anlaşılan tanışmıyorlardı. Tesadüfen aynı anda oraya gelmişlerdi; ikisinin de acil birer görevi vardı.

Odaları dolaştılar ve gemici peksimeti, tütsülenmiş konserve istiridye ve bulduğu diğer artıklardan öğle yemeği hazırlamakta olan Sanço Panza'm Carlos Nergis-11 Villavicencio'yu buldular. Ve Carlos onları bana getirdi ve onları benim gerçekten de 'dünyanın en güçlü ülkesinin' başkanı olduğuma ikna etti.

Carlos gerçekten aptalın tekiydi.

• • •

Bizim öncü kâşif, birkaç yıl önce Çinliler tarafından ziyaret edilmiş olan Urbana, Illinoisli duldan bir mektup getirmişti.

"Sevgili Dr. Swain," diye başlıyordu mektup...

Ben sıradan bir insan, sırf büyük bir fizikçiyle evli olması nedeniyle tanınan, ondan güzel bir oğlu olan ve onun ölümünün ardından oldukça küçük Çinlilerden oluşan heyet tarafından ziyaret edilen bir piyano öğretmeniyim.

Heyetteki Çinlilerden biri, babasının sizi tanıdığını söylemişti. Adı Fu Manchu imiş.

Bana kocam Dr. Felix Boksit-13 von Peterswald'ın ölmeden önce yaptığı son şaşırtıcı icattan bahseden de Çinliler oldu. Tesadüfen sizin gibi bir Nergis-11 olan oğlum ve ben, o zamandan beri bu icadı sır olarak saklıyoruz, çünkü icadının bu Evren'deki insanlara dair ortaya çıkarttığı şey oldukça moral bozucu ve ölümden sonra bizi bekleyen şeyin gerçek doğasına dair. Bizi bekleyen şey, Dr. Swain, son derece can sıkıcı.

Buna 'Cennet' ya da 'İlliyyûn' gibi sevimli isimlerden birini veremem. Buna verebileceğim tek isim, kocamın deyişiyle -ki inceledikten sonra siz de bu ismi vereceksiniz- Hindi Çiftliği olabilir.

Kısaca Dr. Swain, kocam Hindi Çiftliği'ndeki ölülerle konuşmanın bir yolunu keşfetmiş. Tekniğini bana, oğlumuza ya da başkasına öğretmedi. Ama Çinliler -ki anlaşılan her yerde casusları var- bir şekilde bunu öğrenmiş. Buraya günlüklerini incelemek ve kullandığı yöntemin izlerini bulmak için geldiler.

İncelemeyi tamamlayınca istersek bu tüyler ürpertici numarayı nasıl yapabileceğimizi bana ve oğluma gösterecek kadar da naziktiler. Keşif onları da hayal kırıklığına uğratmıştı. Onlar için yeni bir şey olduğunu ama buluşun 'yalnızca Batı medeniyetlerinin üyeleri için ilginç' olabileceğini söylediler.

Bu mektubu size yakın bulunan Maryland'deki yapay akrabaları Berilyumlar'ın yerleşkesine katılmayı uman bir dostuma emanet ediyorum.

Size 'Sayın Başkan' yerine 'Dr. Swain' diye hitap ediyorum, çünkü bu mektubun ulusun çıkarlarıyla hiçbir

alakası yok. Kocamın özel aygıtını kullanarak kız kardeşiniz Eliza ile defalarca konuştuğumuzu iletmek için yazdığım, oldukça kişisel bir mektup bu. Kardeşiniz, en kısa zamanda sizinle doğrudan konuşabilmesi için buraya gelmenizin çok önemli olduğunu söylüyor.

Ziyaretinizi sabırsızlıkla bekliyoruz. Lütfen en uygunsuz anlarda bile küfürlü konuşan ve el-kol hareketleri yapan oğlum ve sizin de kardeşiniz David Nergis-11 von Peterswald'un uygunsuz davranışlarını üstünüze alınmayın. Kendisi Tourette Sendromu'ndan muzdariptir.

Sadık hizmetkârınız,

Wilma Yeşilyapraklı-17 von Peterswald.

• • •

Bak hele.

41

Tri-benzo-Davranomil'e rağmen oldukça duygulanmıştım.

Öncü kâşifin Beyaz Saray'ın uzun çimenlerinde otlamakta olan terli atına baktım. Sonra ulağa döndüm ve "Bu mesaj elinize nasıl geçti?" dedim.

Bana Tenessee ile Batı Virginia arasındaki sınırda, kazara bir adamı, anlaşılan Wilma Yeşilyapraklı-17 von Peterswald'un arkadaşı olan Berilyum'u vurduğunu anlattı. Onu kanlılarından biriyle karıştırmıştı.

"Newton McCoy olduğunu sanmıştım onun," dedi.

Masum kurbanını kurtarmaya çalışmıştı ama adam kangrenden ölmüştü. Berilyum ölmeden önce Amerika Birleşik Devletleri Başkanı'na götürmeye söz verdiği mektubu yerine ulaştıracağına dair yemin etmesini istemişti ondan.

•••

Ona adını sordum.

"Byron Hatfield," dedi.

"Hükümetin verdiği göbek adınız ne?" dedim.

"Onu hiçbir zaman kâle almadık," diye cevap verdi.

Kan akrabalığı yoluyla gerçekten geniş birkaç aileden birinin üyesi olduğu çıktı ortaya ve o aile de aynı türden başka bir aileyle 1882'den beri savaş halindeydi.

"Bize türetilmiş göbek adı falan gerekmiyordu," dedi.

• • •

Öncü kâşif ve ben, uzun zaman önce Beyaz Saray'a Jacqueline Kennedy tarafından alınmış olan altın sarısı balo salonu sandalyelerinde oturuyorduk. Sabırsızlıkla konuşma sırasının kendine gelmesini bekleyen pilot da öyle. Pilotun göğüs cebindeki yaka kartına baktım. Şöyle yazıyordu:

Yüzbaşı Bernard O'Hare

• • •

"Görünüşe göre siz de yeni türetilmiş göbek adlarını kâle almayanlardansınız, Yüzbaşı," dedim. Hâlâ öyle bir rütbe varsa bile adamın yüzbaşı olamayacak kadar yaşlı olduğunu farkettim. Neredeyse altmış yaşındaydı.

O kostümü bir yerlerden bulmuş bir deli olduğu sonucuna vardım. Sanırım yeni görünümünden öyle memnundu ve gurur duyuyordu ki kendini Başkanı'na göstermekten alamamıştı.

Gerçek şu ki, son derece sağlıklı bir adamdı. Son on bir yıldır Rock Creek Parkı'ndaki bir yeraltı hangarında saklanıyordu. Bu hangar hakkında daha önce bir şey işitmemiştim.

Ama orada binlerce galon petrolün yanı sıra bir de başkanlık helikopteri vardı.

• • •

Sonunda emirleri çiğneyerek, "Dünya'da neler olup bittiğini öğrenmek için," oradan dışarıya çıkmıştı.

Gülmekten başka yapacak şey bulamadım.

• • •

"Helikopter hâlâ uçabilecek durumda mı?" diye sordum.

"Evet, efendim," dedi. Son iki yıldır bakımını tek başına yapmıştı. Teknisyenleri bir bir ortadan kaybolmuştu.

"Genç adam..." dedim, "sana bunun için bir madalya vereceğim." Kendi yırtık pırtık yakamdan bir rozet söktüm ve onunkine taktım.

Elbette ki üstünde şöyle yazıyordu:

42

Öncü kâşif, öyle bir şerefi reddetti. Bunun yerine, dağlara yapacağı uzun yolculuğu çıkartabilmek için yiyecek istedi.

Ona neyimiz varsa verdik: heybelerinin alabildiğince peksimet ve konserve tütsülenmiş istiridye.

• • •

Ve evet, Yüzbaşı Bernard O'Hare ve Carlos Nergis-11 Villavicencio ve ben, ertesi gün şafak saatlerinde hangardan hareket ettik. Öyle hafif yerçekimi olan bir gündü ki helikopterimizin havada uçuşan bir ipekotu tohumundan daha fazla enerjiye ihtiyacı yoktu.

Beyaz Saray'ın üzerinde uçarken el salladım.

"Hoşça kal," dedim.

• • •

Planım önce yoğun Nergis nüfusunun olduğu Indianapolis'e uçmaktı. Her yerden oraya akın ediyorlardı.

Carlos'u son yıllarında yapay akrabaları tarafından bakılmak üzere orada bırakacaktık. Ondan kurtulacağıma seviniyordum.

Ağladım.

• • •

Oradan Urbana'ya gideceğimizi söyledim Yüzbaşı O'Hare'e ve oradan da çocukluğumun geçtiği yer olan Vermont'a.

"Sonra da helikopter senin olacak, Yüzbaşı," diye söz verdim. Bir kuş gibi nereye istersen oraya uçabilirsin. Ama kendine iyi bir göbek adı almazsan sıkıntı çekersin."

"Başkan sizsiniz," dedi. "Bana bir isim verin."

"Sana 'Kartal-1' ismini veriyorum," dedim.

Son derece memnundu. Madalyayı da sevmişti.

• • •

Ve evet, hâlâ biraz tri-benzo-Davranomil'im vardı ve uzun süre Washington D.C.'ye tıkılı kaldıktan sonra bir yere gittiğim için o kadar mutluydum ki yıllar sonra ilk kez şarkı söyledim.

O şarkıyı da hatırlıyorum. Eliza ve benim hâlâ birer geri zekâlı olduğumuzu düşündükleri günlerde sık sık ve gizlice söylediğimiz şarkılardan biriydi. Kimsenin bizi duyamayacağı yerlerde, Profesör Elihu Roosevelt Swain'in mozolesinde falan söylerdik şarkıyı.

Ve şimdi düşünüyorum da bu şarkıyı doğum günü partimde Melody ile Isadore'a da öğretsem iyi olur. Ölüm Adası'nda yeni maceralara çıktıklarında söylemek için mükemmel bir şarkı.

Şöyle:

Ah, Büyücü'yü görmeye gidiyoruz,
Harikalar harikası Oz Büyücüsü'nü.
Bir büyücü büyü yaptıysa hiç,
O büyücü Oz Büyücüsü'dür.

• • •

Bak hele.

43

Melody ile Isadore bugün, Isadore'un geniş ailesi Ahududular'ı ziyaret etmek için Wall Street'e gitti. Bir zamanlar bana da bir Ahududu olmayı teklif etmişlerdi. Vera Çizgilisincap-5 Zappa'ya da. İkimiz de reddettik.

Ve evet, Broadway ile 42. Sokak'ın köşesindeki bebeğin piramidine doğru tek başıma yürüyüşe çıktım, oradan 43. Sokak'tan eskinin Nergis Kulübü ve daha da eskinin Yüzyıl Derneği'ne yöneldim ve ardından doğuya dönerek 48. Sokak'tan eskiden Vera'nın kölelerinin kaldığı ve daha da eskiden ebeveynlerimin evi olan konağa gittim.

Konağın merdivenlerinde Vera'yla karşılaştım. Köleleri eski Birleşmiş Milletler Parkı'na dağılmış halde karpuz, mısır ve ayçiçeği ekiyorlardı. Çalışırken 'Ol' Man River'i söylediklerini duyabiliyordum. Daima mutlulardı. Köle oldukları için kendilerini çok şanslı addediyorlardı.

Hepsi birer Çizgilisincap-5 idi ve yaklaşık üçte ikisi de eskiden Ahudular'la birlikteydi. Vera'nın kölesi olmak isteyenler göbek adlarını Çizgilisincap-5 olarak değiştirmek zorundaydı.

Bak hele.

• • •

Vera da genellikle köleleriyle birlikte çalışırdı. Ağır işi severdi. Ama onu bir gün evvel kölelerinden biri tarafından hastanenin kalıntıları altından çıkartılan Zeiss marka güzel bir mikroskobun başında vakit öldürür halde buldum. Yıllar boyunca orijinal fabrika kutusu içinde korunmuştu mikroskop.

Vera yaklaştığımı farketmedi. Dikkatle mikroskoba bakıyor ve çocuksu bir ciddiyet ve beceriksizlikle düğmelerini çeviriyordu. Daha önce bir mikroskop kullanmamış olduğu belliydi.

Ona yaklaştım ve "Böö!" dedim.

Başını mercekten hızla çekti.

"Merhaba," dedim.

"Korkudan ölecektim," dedi.

"Özür dilerim," dedim ve güldüm.

Bu eski oyunlar hâlâ sürüyor. Öyle olması iyi.

• • •

"Hiçbir şey göremiyorum," dedi. Mikroskoptan yakınıyordu.

"Sadece bizi öldürüp yemek isteyen biçimsiz küçük hayvanlar var orada," dedim. "Onları gerçekten görmek istiyor musun?"

"Bir opale bakıyordum," dedi. Mikroskobun lamına opal ve pırlantayla bezeli bir bilezik yerleştirmişti. Eski zamanlarda milyonlarca dolar edecek bir değerli taş koleksiyonu vardı. İnsanlar buldukları tüm mücevherleri ona veriyordu; tıpkı bana şamdanlar verdikleri gibi.

• • •

Mücevherler işe yaramıyordu. Şamdanlar da öyle, çünkü artık Manhattan'da mum diye bir şey kalmamıştı. İnsanlar akşamları evlerini hayvansal yağa batırılmış kumaş parçalarıyla aydınlatıyordu.

"Muhtemelen opalin üstünde Yeşil Ölüm vardır," dedim. "Muhtemelen her yerde Yeşil Ölüm var."

Sırası gelmişken söyleyeyim: Bizim de Yeşil Ölüm'den telef olmamamızın nedeni, Isadore'un ailesi Ahududular tarafından kazara keşfedilmiş olan bir antidot kullanıyor olmamızdı.

Antidotu baş belalarından ya da baş belalarının oluşturduğu ordulardan saklamamız gerekiyordu ve onlar da böylece kısa sürede öteki dünyada bulunan Hindi Çiftliği'ne göçüyordu.

• • •

Aslında Ahududular arasında büyük bir bilim adamı yoktu. Antidotu tesadüfen keşfetmişlerdi. Balığı temizlemeden yiyorlardı ve antidot da yedikleri balığın bağırsaklarındaydı.

• • •

"O mikroskobu çalıştırabilirsen seni üzecek bir şey göreceksin, Vera," dedim.

"Beni ne üzebilir ki?" dedi.

"Yeşil Ölüm'e neden olan organizmaları görmek," dedim.

"Bu beni neden ağlatsın ki?" dedi.

"Çünkü sen vicdanlı bir kadınsın," dedim. "Antidotu her alışımızda onlardan trilyonlarcasını öldürdüğümüzün farkında mısın?"

Güldüm.

O gülmedi.

"Gülmüyor olmamın nedeni, böyle beklenmedik bir anda çıkagelip doğum günü sürprizlerinden birini mahvetmiş olman," dedi.

"Nasıl yani?" dedim.

Kölelerinden birinden bahsetti. "Dona sana bunu hediye edecekti. Artık bir sürpriz olmayacak."

"Hımm," dedim.

"Bunun gayet havalı bir şamdan olduğunu düşünmüştü."

• • •

Bana Melody ve Isadore'un hafta başında onu ziyaret ettiğini, günün birinde onun kölesi olmayı nasıl da arzuladıklarını anlattı.

"Onlara köleliğin herkese göre olmadığını anlatmaya çalıştım," dedi.

• • •

"Bana şunun cevabını versene," diye devam etti, "ben ölünce kölelerime ne olacak?"

Ona İncil'den bir alıntıyla cevap verdim: "Yarın için kaygılanma. Yarının kaygısı yarının olsun. Her günün derdi kendine yeter."

"Amin," dedim.

44

Bizim Vera ve ben konağın merdivenine oturup Kuzey Indiana'da yaşanan Maxinkuckee Gölü Savaşı'na dair anıları yâd ettik. Urbana'ya giderken helikopterden görmüştüm savaşı. Vera da alkolik kocası Lee Denizçakısı-13 Zappa'yla birlikte şamatanın tam ortasındaymış. Michigan Kralı'nın sahra mutfaklarından birinde aşçılık yapıyorlarmış.

"Bana karıncalar gibi görünüyordunuz," dedim, "Ya da mikroskop altındaki bakteriler gibi. İsabet alma korkusuyla yaklaşmaya cesaret edemedik."

"Biz de aynı şeyi hissediyorduk," dedi.

"Seni o zamanlar tanımış olsaydım kurtarmaya çalışırdım," dedim.

"Bu bir bakteriyi diğer milyonlarca bakteriden kurtarmaya çalışmaya benzerdi, Wilbur," dedi.

• • •

Vera'nın tek katlanmak zorunda olduğu şey mutfak tentesinin üzerinden uçan mermiler ve kurşunlar değildi. Ayyaş kocasına karşı da kendini savunmak zorundaydı. Savaşın ortasında dövüyordu kadını.

İki gözünü de morartmış ve çenesini kırmıştı. Çadırdan dışarıya fırlatmıştı. Çamurun içine kıç üstü yapıştırmıştı.

Sonra dışarıya çıkıp ona gelecekte o tür dayakları nasıl engelleyebileceğini açıklamıştı.

Tam da bir düşman atlısının mızrağıyla şişleneceği anda çıkmıştı çadırdan.

"Peki, bu hikâyeden aldığımız ahlak dersi ne sence?" diye sordum ona.

Nasırlı elini dizime koydu. "Asla evlenme, Wilbur," diye cevap verdi.

• • •

Aynı seyahatte ziyaret ettiğim ve onun da Michigan Kralı'nın ordusuna katılmadan önce kocasıyla bir On Üç Kulübü'nde garsonluk ve barmenlik yaptığı Indianapolis'ten konuştuk biraz.

Kulübün neye benzediğini sordum.

"Ah, bilirsin işte..." dedi, "içi doldurulmuş kara kediler ve cadılar bayramı fenerleri ve masalara saplanmış hançerler filan vardı. Ben fileli çoraplar ve sivri topuklular giyiyordum ve bir maske takıyordum. Tüm garsonlar ve barmenlerin vampir dişleri vardı."

"Hımm," dedim.

"Hamburgerlerimize 'Yarasaburger' derdik," dedi.

"Ha ha," dedim.

"Domates suyu katılmış cine de 'Drakula Keyfi' derdik," dedi.

"Doğru," dedim.

"Diğer On Üç Kulüpleri gibiydi," dedi, "ama fazla tutmadı. Indianapolis bir sürü On Üç yaşamasına rağmen büyük bir On Üç kenti değildi. Bir Nergis kentiydi. Nergis değilsen beş para etmezdin."

45

Ne diyeceğim size: Bir multimilyoner, bir pediatr, bir senatör ve bir başkan olarak zevk ve sefa içinde yaşadım. Ama hiçbir şey Indianapolis, Indiana'da bir Nergis olarak karşılanmanın yerini tutamaz!

Oradaki insanlar fakirdi ve bir sürü ölüm yaşamıştı ve tüm amme hizmetleri çökmüştü ve fazla uzakta olmayan savaştan korkuyorlardı. Ama ben ve Carlos Nergis-11 Villavicencio için kutlamalar ve geçit törenleri düzenlediler ki eski Roma'nın törenleri bunların yanında sönük kalırdı.

•••

Yüzbaşı Bernard Kartal-1 O'Hare bana şöyle dedi: "Tanrım! Sayın Başkan! Tüm bunları bilsem beni bir Nergis yapmanızı isterdim."

Ben de ona, "O halde seni bir Nergis ilan ediyorum," dedim.

•••

Ama orada gördüğüm en tatmin edici ve eğitici şey Nergislerin haftalık aile toplantısıydı.

Ve evet, o toplantıda oy vermem gerekiyordu ve pilotum ve Carlos ve diğer bütün adamlar, kadınlar ve dokuz yaşının üstündeki bütün çocuklar da öyle.

Kentte henüz bir günden az zaman geçirmiş olsam bile şansın yardımıyla toplantının Oturum Başkanı bile olabilirdim. Oturum Başkanı kurayla belirleniyordu. Ve o gecenin şanslısı Dorothy Nergis-7 Garland isminde on bir yaşında siyahi bir kız çocuğuydu.

Toplantıyı yönetmek için çok iyi hazırlanmıştı ve katılan herkes de öyleydi sanırım.

• • •

Neredeyse kendi boyundaki kürsüye doğru yürüdü.

Küçük kuzenim hiç çekinmeden ve kendisiyle alay etmeden bir sandalyenin üstüne çıktı. Sarı bir tokmakla toplantıyı açtı ve sessiz ve saygılı akrabalarına şöyle dedi: "Pek çoğunuzun bildiği gibi, Amerika Birleşik Devletleri Başkanı aramızda. İzninizle olağan gündemimizin sonunda ondan küçük bir konuşma yapmasını isteyeceğim. Aranızdan biri bunun gündeme alınmasını önerebilir mi?"

"Kuzen Wilbur'a oturumun sonunda söz verilmesini resmen öneriyorum," dedi yanımda oturan yaşlı bir adam.

Not düşüldü ve tutanaklara geçirildi.

Toplantı salona yayılan, can-ı yürekten olduğu anlaşılan ve şaka yollu olmaktan uzak "Hayır!" ve "Olmaz!" sataşmaları arasında devam etti.

Bak hele.

• • •

En acil mesele, Göller Bölgesi korsanları ve Oklahoma Dükü ile sürekli savaş halinde olan Michigan Kralı'nın ordusunda şehit düşen Nergislerin yerine geçecek dört kişinin belirlenmesiydi.

Hatırlıyorum da koç gibi biri vardı, nalbanttı esasen ve toplantıda şöyle demişti: "Beni gönderin. Hiçbir şey bana

birkaç 'Kapışçı' öldürmek kadar zevk veremez, Nergis olmamaları kaydıyla elbette." Falan filan.

Adamın birçok konuşmacı tarafından askeri hevesi nedeniyle azarlanmasına şaştım. Savaşın eğlence olsun diye yapılmadığı ve gerçekten de eğlenceli olmadığı söylendi ona; tartışılan şey bir trajediydi ve trajik bir yüz ifadesi takınmazsa toplantıdan ihraç edilecekti.

'Kapışçı' dediği Oklahomalılardı ama Oklahoma Dükü'nün ordusunda Missourili 'Göster Bana'lar ve Kansaslı 'Vurkaççı'lar ve Iowalı 'Keskingöz'ler de vardı. Falan filan.

Nalbanda 'Kapışçı'ların da insan olduğu, Indianalı 'Hoosier'lerden farkları olmadığı söylendi.

Ve benim söz almamı öneren yaşlı adam ayağa kalkarak şöyle dedi: "Eğer zevk için öldürürsen, Arnavut Gribi ya da Yeşil Ölüm'den bir farkın kalmaz, genç adam."

• • •

Etkilenmiştim. Ulusların girdikleri savaşları birer trajedi olarak görebilecekleri hiç aklıma gelmemişti ama aileler elbette ki öyle düşünecekti.

Helal olsun onlara!

• • •

Aslında genç nalbandın savaşa gitmesine izin verilmemesinin temel nedeni üç ayrı kadından üç gayrimeşru çocuk peydahlaması ve birilerinin söylediği üzere 'iki tanenin de yolda' olmasıydı.

O bebeklerin sorumluluğundan kaçmasına izin verilmeyecekti.

46

Toplantıdaki çocuklar ve ayyaşlar ve deliler bile parlamenter prosedürleri gayet agresifçe tanır gibiydi. Kürsünün arkasındaki küçük kız toplantıyı öyle maharetli ve amacına uygun şekilde yönetiyordu ki elinde şimşek tutan bir tanrıçayı andırıyordu.

Bana daha önce yalnızca maskaralık gibi görünen bu prosedürler bende derin bir saygı uyandırmıştı.

• • •

Hâlâ öylesine saygı duyuyorum ki Empire State Binası'nda, ansiklopedimden bu prosedürlerin mucidine bakıyorum.

Adı Henry Martyn Robert'miş. West Point mezunuymuş. Mühendismiş. Kısa sürede general olmuş. Ama İç Savaş'tan hemen önce, New Bedford, Massachusetts'de teğmenken bir kilise ayinini yönetmek zorunda kalmış ve kontrolü kaybetmiş.

Kural yokmuş.

Böylece bu asker oturmuş ve Indianapolis'te uyulduğunu gördüğüm kurallarla neredeyse aynı olan bazı kurallar yazmış. *Robert'ın Düzen Kuralları* adıyla yayınlanan bu kuralların Amerikalıların en önemli dört icadından biri olduğunu düşünüyorum.

Diğer üçü, İnsan Hakları Beyannamesi, Anonim Alkolikler ilkeleri ve Eliza ve benim tarafımdan tasarlanmış olan yapay yolla genişletilmiş aileler fikriydi.

• • •

Indianapolisli Nergislerin sonunda Michigan Kralı'na göndermek üzere seçtiği üç kişi, en kolay harcanabilecek ve oy verenlerin kanısınca o zamana dek en tasasız hayatlar sürmüş olanlardı.

Bak hele.

• • •

Gündemin diğer maddesi, eyaletin kuzeyindeki çatışmalardan kaçarak kente gelen mülteci Nergislerin beslenme ve barınmasına dairdi.

Toplantı bir kez daha şevklinin tekinin cesaretini kırdı. Oldukça güzel ama bakımsız ve diğerkâmlık da diyebileceğimiz azami sosyal fedakârlığa şuursuzca kapıldığı alenen anlaşılan genç bir kadın evine en az yirmi mülteci alabileceğini söyledi.

Başka biri ayağa kalktı ve ona evcimenlikte kendi çocuklarını bile başka akrabalarının yanına taşınmak zorunda bırakacak kadar yetersiz olduğunu söyledi.

Bir diğeri ona komşuları olmasa köpeğini açlıktan öldürecek kadar aptal olduğunu ve evinde üç kez yangın çıkardığını hatırlattı.

• • •

Toplantıdakiler acımasızca davranmış gibi gelebilir kulağa. Ama hepsi ona icabına göre 'Kuzen Grace' ya da 'Grace Kardeş' diye hitap ediyordu. Elbette benim de kuzenimdi. O bir Nergis-13'tü.

Dahası da var: Yalnızca kendi için tehdit oluşturuyordu, yani kimse ona kızgın değildi. Çocukları yürümeyi öğrenir öğrenmez daha iyi idare edilen evlere kaçmıştı. Sanırım Eliza ve benim icadımızın en cazip tarafı buydu: Çocukların seçebilecekleri pek çok evleri ve ebeveynleri vardı.

Kuzen Grace'e gelince, hakkındaki tüm o kötü raporları sanki yeni duyuyormuşçasına şaşkınlıkla dinledi. Gözyaşlarına boğulmadı. Toplantının sonuna dek Robert'ın Düzen Kuralları'na sadık şekilde oturdu ve anlayışlı ve ilgili göründü.

Bir noktada, 'Yeni İş' başlıklı gündem maddesi görüşülürken Kuzen Grace, Göller Bölgesi Korsanları'na ya da Oklahoma Dükü'nün ordusuna hizmet eden bütün Nergislerin aileden atılmasını talep etti.

Kimse bunu tutanaklara geçirmedi.

Ve toplantıyı yöneten küçük kız ona şöyle dedi: "Siz de buradaki herkes kadar iyi biliyorsunuz ki 'bir Nergis her zaman Nergis kalır', Kuzen Grace."

47

Sonunda konuşma sırası bana gelmişti.

"Kardeşlerim ve Kuzenlerim..." dedim, "Ulusunuz harcandı. Görebileceğiniz gibi başkanınız da bir gölgeye dönüştü. Karşınızdaki titrek Kuzen Wilbur'dan başkası değil."

"Kardeş Billy, sen sıkı bir başkandın!" diye bağırdı salonun arkalarından biri.

"Ülkeme kardeşliğin yanı sıra barış da getirmek isterdim," diye devam ettim. "Üzülerek söylüyorum ki barış diye bir şey yok. Onu biz bulduk. Biz kaybettik. Sonra tekrar bulduk. Sonra yeniden kaybettik. Tanrı'ya şükür ki makineler sonunda savaşmamaya karar verdi. Geriye insanlar kaldı.

"Ve yine Tanrı'ya şükür ki savaştıklarımız artık yabancı değil. Diğer tarafta herkesin akrabaları olduğuna göre kimin kiminle savaştığının önemi yok."

• • •

Toplantıdakilerin çoğu sadece Nergis değildi, kaçırılmış İsa'yı Arayanlar da vardı. Bunlar oldukça telaşlı görünüyordu. Ne dersem diyeyim, İsa'yı bulmak umuduyla kafalarını sağa sola çevirip duruyorlardı.

Ama uygun anlarda alkışlamalarına ya da gülmelerine bakılırsa sözlerim boşa gitmiyordu. Devam ettim.

• • •

"Artık bir ulus değil yalnızca aileler olduğumuz için..." dedim, "Savaşta merhamet etmemiz ve merhamet görmemiz çok daha kolay.

"Kuzeyde, Maxinkuckee Gölü'nde yapılan bir meydan muharebesine henüz şahit oldum. Atlar ve mızraklar ve tüfekler ve tabancalar ve birkaç da top vardı. Birkaç kişinin öldürülüşünü gördüm. Aynı zamanda birbirine sarılan pek çok insan da gördüm ve teslim olanlarla geri çekilenlerin sayısı oldukça fazlaydı.

"Maxinkuckee Gölü Savaşı'ndan size aktarabileceklerim şöyle:" dedim...

"Kıyım değildi."

48

Indianapolis'teyken radyo aracılığıyla Michigan Kralı'ndan bir davet aldım. Davetin Napolyon'a özgü bir üslubu vardı. Kral'ın 'Maxinkuckee Gölü'ndeki Yazlık Saray'ında Amerika Birleşik Devletleri Başkanı'nı kabul etmekten memnuniyet duyacağı' bildiriliyordu. Nöbet yerlerine güvenli bir yolculuk geçirmem için emir verildiği söyleniyordu. 'Zafer bizimdir,' deniyordu.

Böylece pilotum ve ben oraya uçtuk.

Sadık hizmetkârım Carlos Nergis-11 Villavicencio'yu hayatının son yıllarını sayısız akrabası arasında geçirmesi için orada bıraktık.

"İyi şanslar, Kardeş Carlos," dedim.

"Sonunda evdeyim, Sayın Başkan ve Sevgili Kardeş," diye cevap verdi. "Sağ olun ve her şey için Tanrı'ya hamdolsun. Artık yalnız değiliz!"

• • •

Michigan Kralı ile görüşmem eskiden olsa 'tarihi olay' olarak nitelendirilebilirdi. Her yerde kameralar ve mikrofonlar ve muhabirler olurdu. Onun yerine Kral'ın 'kâtipler' olarak adlandırdığı kayıtçılar vardı.

Ve ellerinde kâğıtlar ve kalemler olan o insanları bu eski tabirle anmakta haklıydı. Askerlerinin çoğu ne okuyabiliyor ne de yazabiliyordu.

• • •

Yüzbaşı O'Hare ve ben, Kral'ın zamanında özel bir askeri akademi olan Yazlık Saray'ının önündeki çimenliğe iniş yaptık. Kimi adamlar, bir önceki savaşta kötü hal göstermiş olan askerler sanırım, dizüstü çökmüştü ve başlarında askeri polis vardı. Kasaturalar ve cep çakıları ve makaslarla çimleri biçiyorlardı ceza olarak.

• • •

Yüzbaşı O'Hare ve ben, iki sıra halinde dizilmiş askerlerin arasından geçerek saraya girdik. Bir tür merasim kıtası olmalıydı bu. Her birinin elinde ailelerinin arması işlenmiş bir flama vardı: elma, timsah, lityumun sembolü, falan filan.

Oldukça komik ve basmakalıp bir tarihsel an olduğunu düşünmüştüm. Zaten savaşlar olmasa, ulusların tarihi benim gibi güçsüz ihtiyar osurukların, ağır ilaç tedavisi altında olan ve zamanında sevilip sevilmediği müphem adamların genç psikopatların postallarını yalamaya gelişinden oluşurdu.

Çaktırmasam da gülmekten başka yapacak şey bulamadım.

• • •

Kralın sade döşenmiş özel makamına yalnız girdim. Zamanında muhtemelen askeri akademinin balo salonu olan muazzam bir mekândı. Şimdiyse içinde sadece katlanır bir karyola, üstü haritalarla kaplı uzun bir masa ve bir duvara yaslanmış katlanır sandalyeler vardı.

Kral harita masasının başında oturmuş, gösterişli bir edayla bir kitap okuyordu: Thukydides'in *Peloponnes Savaşları Tarihi.*

Arkasında ellerinde kurşun kalemler ve not defterleriyle dikilen üç erkek kâtip vardı.

Benim ya da bir başkasının oturması için yer yoktu.

Elimde Küflü Homburg şapkam ile önünde durdum. Kapıdaki teşrifatçı ismimi yeterince yüksek sesle anons etmiş olmasına rağmen Kral başını kitabından hemen kaldırmadı.

"Amerika Birleşik Devletleri Başkanı Dr. Wilbur Nergis-11 Swain, Majesteleri!" demişti teşrifatçı.

• • •

Sonunda başını kaldırdığında adamın tıpkı büyükbabası Dr. Stewart Rwalings Mott'a, yıllar önce Vermont'ta bana ve kız kardeşime bakan doktora benzediğini görünce keyiflendim.

• • •

Ondan korkmuyordum. Tri-benzo-Davranomil beni sakin ve uyuşuk yapıyordu. Ama bunun yanı sıra, yaşam denen pespaye komediden de yeterince nasibimi almıştım. Kral beni bir idam mangasının karşısına itelemeye karar verse bunu gayet düzgün bir macera olarak algılayabilirdim.

"Öldüğünüzü sanıyorduk," dedi.

"Hayır, Majesteleri," dedim.

"Sizden haber almayalı çok uzun zaman oldu," dedi.

"Washington, D.C. zaman zaman düşünce kıtlığı çekiyor," dedim.

• • •

Kâtipler bütün söylediklerimizi, yazılmakta olan tarihin bütün ayrıntılarını not alıyordu.

Kapağını okuyabilmem için kitabı kaldırdı. "Thukydides," dedi.

"Hımm," dedim.

"Yalnızca tarih okurum," dedi.

"Bu sizin konumunuzdaki biri için oldukça yerinde bir tercih, Majesteleri," diye cevap verdim.

"Tarihten ders alamayanlar, onu tekrar etmeye mahkumdur," dedi.

Kâtipler çiziktiriyordu.

"Evet," dedim. "Eğer haleflerimiz bizim dönemimizi yakından incelemezse, kendilerini bir kere daha gezegenin fosil yakıtlarını tüketmiş, grip ve Yeşil Ölüm'den milyonlarca insan kaybetmiş, gökyüzünü deodorantlarının gazı yüzünden sarıya dönmüş, iki metrelik bir bunağı başkan olarak seçmiş ve mini mini Çinlilerden zekâ ve duygusal açıdan aşağı halde bulacak."

Kahkahalarıma katılmadı.

Başının üzerinden konuşarak doğrudan kâtiplerine hitap ettim. "Tarih bir sürprizler listesidir," dedim. "Buna rağmen bizi sadece şaşırmaya hazırlayabilir. Lütfen bunu da not edin."

49

Genç Kral'ın imzalamamı istediği tarihi bir belge olduğu anlaşıldı. Kısaydı. Bu belgeyle ben, yani Amerika Birleşik Devletleri Başkanı, Kuzey Amerika kıtasının 1803 yılında Napolyon Bonaparte tarafından 'Louisiana'nın Satın Alımı' olarak bilinen olguyla ülkeme satılan bölgeleri üzerinde hiçbir kontrolüm olmadığını kabul ediyordum.

Böylece ve bu belge doğrultusunda, söz konusu bölgeyi bir dolara Michigan Kralı Stewart Sarıasma-2 Mott'a sattım.

Mümkün olan en mini minnacık imzayı attım belgeye. Bebek karınca gibi duruyordu kâğıdın üstünde. "Sağlıcakla kullanın!" dedim.

Ona sattığım alanın önemli kısmı Oklahoma Dükü ve hiç şüphesiz tanımadığım başka hükümdarlar ve kendini bir halt sanan adamlar tarafından işgal edilmiş durumdaydı.

Yüzbaşı O'Hare ve ben bunun ardından, uzun zaman önce ölmüş olan kız kardeşimle elektronik bir buluşma gerçekleştirmek için Urbana, Illinois'e doğru yola çıktık.

Bak hele.

•••

Ve evet, şimdi uyuşuk bir el ve ağrıyan bir başla yazıyorum, çünkü dün geceki doğum günü partimde çok fazla içtim.

Vera Çizgilisincap-5 Zappa, on dört kölenin taşıdığı aylandız ağacından yapılma bir tahtırevanda ve pırlantalarla bezenmiş halde geldi. Şarap ve bira getirmişti ki beni sarhoş eden de buydu. Ama en keyif verici hediyesi o ve kölelerinin eski bir kalıpta yaptığı bin adet mumdu. Onları boş bekleyen bin adet şamdana diktik ve lobinin zeminine dizdik.

Sonra da mumları yaktık.

Tüm o küçük ve titrek ışıkların arasında dururken, kendimi dizlerine kadar Samanyolu'nun içine gömülmüş Tanrı gibi hissettim.

SONDEYİŞ

Dr. Swain bundan ötesini yazamadan öldü. Kendi ilahi mükâfatına uzandı.

Zaten yazdıklarını okuyacak, döktürdüğü bütün o ucu açık kalmış uzun ve uydurma hikâyelerden yakınacak kimse yoktu.

Neresinden bakılırsa bakılsın, Louisiana Satışı'nı eline asla geçmeyen bir dolar karşılığında bir çete liderine tekrarlamasıyla birlikte hikâyesinin doruk noktasına ulaşmıştı.

Ve evet, kendisi ve kız kardeşinin toplumlarını yeniden şekillendirmek için yaptıkları şeyden gurur duyarak ölmüştü anlaşılan, çünkü biri mezar yazıtı olarak kullanır umuduyla şu şiiri bırakmıştı geride:

Ve nasıl da yüzleştik getirdikleriyle,
İnsanoğlunun hacıyatmaz komedisinin?
Ve evet, Tanrı'nınkinin de,
Kendi yurdumuzda ve korkusuzca.
Sayenizde,
Rüyalarımızın tekrar gerçek olduğu oyununda.

• • •

Çocukluklarındaki dahiyi yeniden canlandırmak için aklını kız kardeşininkiyle buluşturmasını mümkün kılan aygıttan bahsedemedi.

Pek az insanın haberdar olduğu 'Holigan' adlı bu aygıt, iki metre uzunluğunda ve yirmi santimetre çapında sıradan bir kahverengi boruydu. İçinde devasa bir parçacık hızlandırıcısı barındıran çelik bir kabinin üstüne yerleştirilmişti. Parçacık hızlandırıcısı, atomaltı maddelerin kentin kıyısındaki mısır tarlalarından geçen boru şeklindeki manyetik dolaşım yoluydu.

Evet.

Ve Holigan bir çeşit hayaletti, çünkü elektron hızlandırıcısı elektrik olmadığı ve kimse ilgi göstermediği için uzun süredir çalışmıyordu.

Francis Demir-7 Holigan adlı bir hademe, cansız kabinin üstündeki borunun yanına öğle nevalesini koydu. Borudan sesler geldiğini duydu.

• • •

Aygıtın eski sahibi olan bilim adamı Dr. Felix Boksit-13 von Peterswald'u çağırdı. Ama boru bir daha konuşmadı.

Ne var ki Dr. Von Peterswald, cahil Bay Holigan'a inanarak büyük bir bilim adamı olduğunu kanıtladı. Hademeye hikâyesini tekrar tekrar anlattırdı.

"Nevalen..." dedi sonunda. "Nevalen nerede?"

Nevale, Holigan'ın elindeydi.

Dr. Von Peterswald ondan nevaleyi aynen daha önce yaptığı gibi borunun yanına yerleştirmesini istedi.

Boru yeniden konuşmaya başladı.

• • •

Konuşanlar kendilerini ahretten kişiler olarak tanıttı. Can sıkıntısı ve toplumsal aşağılanma ve önemsiz hastalıklar ve

benzeri şeylerden şikâyet eden bir insanlar korusunun sesi duyuluyordu fonda.

Dr. Von Peterswald'un gizli günlüğünde söylediği gibi: 'Yağmurlu bir sonbahar günü telefonun diğer ucundan gelen, kötü idare edilen bir hindi çiftliğini andıran seslere benziyordu.'

Bak hele.

• • •

Hooligan'dan kız kardeşiyle konuşurken Dr. Swain'in yanında Dr. Von Peterswald'un dul eşi Wilma Yeşilyapraklı-17 von Peterswald ve onun oğlu, aynı zamanda Dr. Swain'in kardeşi olan Tourette Sendromu'ndan muzdarip on beş yaşındaki David Nergis-11 von Peterswald vardı.

• • •

Zavallı David, tam Dr. Swain kız kardeşi Eliza ile Büyük Aygıt'tan konuşmaya başlayacağı sırada bir kriz geçirmeye başlamıştı.

David ağzından istem dışı çıkan küfürleri yutmaya çalışıyor ama bu çaba sadece sesinin bir oktav daha yükseltmesine yarıyordu: "Bok... Balgam... Taşak... Göt... Sik... Sümük... Kulak kiri... Çiş..."

• • •

Ve Dr. Swain de kontrolünü kaybetti, o uzun boyuyla ve ne yaptığının farkında olmadan kabinin tepesine tırmandı. Kız kardeşine yakın olabilmek için borunun içine eğildi, ucundaki delikten baş aşağı sarktı ve şu elzem nevale torbasını yere düşürerek bağlantıyı koparttı.

"Alo?" dedi. "Alo?"

"Apışarası... Sik... Bok... Penis kafası... Venüs Deltası... Plasenta..." Böyle dedi oğlan.

• • •

Dul Hanım Von Peterswald, Urabana'daki tek makul insandı, bu sebeple de nevale torbasını tekrar yerine koyan o oldu. O şeyi boruyla Başkan'ın dizi arasına oldukça sağlam sıkıştırmak zorundaydı. Sonra da kendini grotesk bir pozisyonda, kabinin tepesinde doğru yanlamasına eğilmiş, bir kolu ileriye uzanmış ve ayakları yerden birkaç santim kalkmış halde buldu. Başkan yalnızca nevale torbasına değil, dul kadının eline de bastırıyordu.

"Alo?" dedi Başkan baş aşağı halde. "Alo?"

• • •

Diğer uçtan gevelemeler ve hindi sesleri ve ciyaklamalar ve viyaklamalar duyuluyordu.

Biri aksırdı.

"Puşt… Sıçmık… Döl… Taşak…" Böyle dedi oğlan.

• • •

Eliza konuşamadan önce fondaki insanlar zavallı David'in kendileri gibi insanlığın Evren'deki durumundan deliye dönmüş, kafa dengi biri olduğunu sezdi. Böylece çocuğu gaza getirdiler ve küfürleriyle ona katıldılar.

"Hadlerini bildir onlara, çocuk," falan dediler.

Ve dediği her şeyi ikilediler. "Çifte sik! Çifte bızır! Çifte bok!" Falan filan.

Tımarhaneye dönmüştü ortam.

• • •

Ama Dr. Swain ve kız kardeşi, Doktor'un borunun içine sürünerek girmesiyle sağlanan sarsıcı mahremiyet sayesinde her şeye rağmen buluşabilmişti.

Ve evet, Eliza'nın ondan ilk isteği mümkün olan en kısa sürede ölmesiydi. Böylece ikisi kafa kafaya verebilir, sonra da 'Cennet' denen, tatminkâr olmaktan son derece uzak yeri geliştirmenin yollarını birlikte arayabilirdi.

• • •

"Orada işkence mi görüyorsun?" diye sordu Dr. Swain ona.

"Hayır, ölümüne sıkılıyoruz," dedi Eliza. "Burayı her kim tasarladıysa, insanoğlu hakkında hiçbir şey bilmiyormuş. Lütfen, kardeşim Wilbur... Burası *Sonsuzluk*. Bu *Ebediyet*! Şimdi olduğun yer zaman açısından bir hiç! Bir şaka! En yakın zamanda kafana bir kurşun sık."

Falan filan.

• • •

Dr. Swain ona yaşamakta olanların iyileştirilemeyen hastalıklarla ilgili sorunlarını anlattı. Tek bir beyin olarak düşünen iki kardeş, bu gizemlerle bir çocuk oyunu oynadı.

Açıklaması şuydu: Gribin virüsü bizzat Marslılardı ama grip ortadan kalktığına göre, hayatta kalanların sistemlerindeki antikorlar işgale direnmişti.

Diğer taraftan, Yeşil Ölüm'e barışsever ve kimseye kötülük yapmak istemeyen mikroskobik Çinliler neden olmuştu. Solunum yoluyla alınmaları ya da sindirim sistemine girmeleri halinde normal boyutlu insanlar için ölümcül oluyorlardı.

Falan filan.

• • •

Dr. Swain kız kardeşine diğer tarafta ne tür bir iletişim aygıtı kullandıklarını sordu. Eliza da bir borunun içine mi sarkmıştı?

Eliza ona aygıt falan kullanmadığını, iletişimin yalnızca bir his olduğunu söyledi.

"Nasıl bir his?" dedi Dr. Swain.

"Anlamak için ölü olman gerekir," dedi Eliza.

"Yine de bir dene," dedi Dr. Swain.

"Ölü olmak gibi," dedi Eliza.

"Ölmüş olmak hissi yani," dedi Dr. Swain, ne dediğini anlamaya çalışarak.

"Evet, soğuk ve nem," dedi Eliza.

"Hımm," dedi Dr. Swain.

"Ama aynı zamanda bir arı sürüsü tarafından kuşatılmış olmak gibi," dedi Eliza. "Sesin arılardan geliyor şu anda."

Bak hele.

• • •

Dr. Swain bu özel sorgulamayı bitirdiğinde, başkanlara hediye edilmek amacıyla değil, Tourette Sendromu'ndan muzdarip olanlara deva niyetine üretilen tri-benzo-Davranomil'den yalnızca on bir kapsül kalmıştı elinde.

Ve kocaman avucundaki haplara baktığında, hayatının kum saatinin içinde kalan kum taneleri gibi göründüler ona.

• • •

Dr. Swain, Holigan'ın bulunduğu laboratuvar binasının dışında, güneşin altında dikiliyordu. Yanında dul hanım ve oğlu vardı. Nevale torbası dul hanımda olduğundan, Holigan'ı sadece o çalıştırabilirdi.

Yerçekimi hafifti. Dr. Swain erekte olmuştu. Oğlan da öyle. Yakındaki helikopterin yanında duran Yüzbaşı Bernard Nergis-11 O'Hare de.

Muhtemelen dul hanımın vücudundaki erektil dokular da harekete geçmişti.

"O kabinin tepesinde nasıl göründüğünüzü biliyor musunuz, Sayın Başkan?" diye sordu oğlan. Hastalığının az sonra söyleteceklerinden tiksindiği alenen belliydi.

"Hayır," dedi Dr. Swain.

"Bir futbol topunu sikmeye çalışan dünyanın en büyük Habeş maymunu gibi," diye ağzından kaçırdı oğlan.

Dr. Swain, bu türden başka hakaretleri önlemek için kalan tri-benzo-Davranomil'leri ona verdi.

• • •

Tri-benzo-Davranomilsiz kalmasının sonuçları görülmeye değerdi. Altı gün altı gece boyunca dul hanımın evindeki bir yatakta bağlı tutulmak zorunda kaldı.

O günlerden birinde dul hanımla sevişti ve Melody Sanasma-2 von Peterswald'un babası olacak çocuk ana rahmine düştü.

Ve evet, o günlerden birinde dul hanım ona Çinlilerden öğrendiği sırrı açıkladı: Uyumlu zihinlerini eşleştirerek Evren'i başarılı şekilde yönetmeyi başarmışlardı.

• • •

Ve evet, sonra pilotu Dr. Swain'i Ölüm Adası Manhattan'a götürdü. Öteki dünyada kız kardeşine katılmak için ve gözle görülmeyen komünist Çinlileri soluma ve hazmetme marifetiyle orada ölmeyi planlamıştı Başkan.

Yüzbaşı O'Hare, kendisi henüz ölmek istemediğinden, bir vinç ve halat kullanarak Başkan'ı Empire State Binası'nın seyir platformuna indirdi.

Başkan günün kalanını orada geçirdi, manzaranın keyfini çıkardı. Ve sonra, komünist Çinlileri soluma ümidiyle her basamakta derin soluklar alarak merdivenleri indi.

Zemin kata ulaştığında şafak söküyordu.

• • •

Lobide çaputlar içinde kurumuş insan iskeletleri vardı. Duvarlar eskiden kalma yemek ateşlerinin isiyle kaplanmıştı.

Bir duvarda Kaçırılmış İsa Mesih tablosu vardı.

Dr. Swain ilk kez gece için metrodan çıkan yarasaların ürpertici seslerini duydu.

Kendini şimdiden ölü bir adam, iskeletlerin kardeşi olarak kabul ediyordu.

Ama Ahududu ailesinin onun helikopterle gelişini izleyen altı üyesi aniden lobide belirdi. Ellerinde mızraklar ve bıçaklar vardı.

• • •

Yakaladıkları kişinin kim olduğunu anlayınca heyecanlandılar. Başkan olduğu için değil, tıp okuluna gittiği için bir hazine değerindeydi tutsak.

"Bir doktor!" dedi aralarından biri. "Artık her şeye sahibiz!"

Ve evet, onun ölme arzusuna kulak asmadılar ve tatsız yer fıstığı gevreğine benzeyen yamuk bir şey yutturdular. Aslında kaynatılmış ve kurutulmuş balık bağırsağıydı; içinde Yeşil Ölüm'ün antidotu vardı.

Bak hele.

• • •

Ahududular Dr. Swain'i tutup Financial District'e sürükledi, çünkü ailenin reisi Hiraoshi Ahududu-20 Yamashiro çok hastaydı.

• • •

Adam zatürree gibi görünüyordu. Dr. Swain'in onun için doktorların bir yüzyıl önce yaptıklarından başka yapabileceği şey yoktu: Vücudunu sıcak, alnını soğuk tutmak ve beklemek.

Ya ateşi düşecekti ya da ölecekti.

• • •

Ateşi düştü.

Ödül olarak, Ahududular en değerli mallarını New York Borsası'nda Dr. Swain'in ayaklarına serdi: Radyolu bir çalar saat, bir alto saksafon, tam teçhizatlı bir tuvalet takımı, üstünde termometre olan bir Eiffel Kulesi maketi ve başka bir sürü ıvır zıvır.

Dr. Swain kibarlık olsun diye bütün bu pılı pırtının içinden bir pirinç şamdan seçti.

Ve şamdan delisi olduğuna dair efsane böylece başlamış oldu.

O andan itibaren herkes ona şamdan hediye etti.

• • •

Başka diğer şeylerin yanı sıra, Ahududuların komün hayatından Kaçırılmış İsa'yı aramak için başını sürekli sağa sola çevirmek zorunda kalması nedeniyle de hoşlanmamıştı Dr. Swain.

Böylece Empire State Binası'nın lobisini temizledi ve oraya taşındı. Ahududular ona yiyecek temin etti.

Ve zaman akıp gitti.

• • •

O günlerden birinde Vera Çizgilisincap-5 Zappa geldi ve Ahududular ona da antidot verdi. Onun Dr. Swain'in hemşiresi olacağını ummuşlardı.

Ve kadın bir süre hemşirelik yaptı da ama sonra kendi örnek çiftliğini kurdu.

• • •

Bundan uzun süre sonra küçük Melody geldi; hamileydi ve kırık dökük bir bebek puseti içinde acınası eşyalarını taşıyordu. Bunların arasında bir de Dresden şamdanı vardı. Efsanevi New York Kralı'nın şamdan delisi olduğu Michigan Krallığı'nda bile duyulmuştu.

Melody'nin şamdanının üstünde çiçeklenmekte olan asmalarla sarılı bir ağacın önünde çoban kızla cilveleşen bir soylu adam betimlenmişti.

Melody'nin şamdanı yaşlı adamın son doğum gününde kırıldı. Wanda Çizgilisincap-5 Rivera adında sarhoş bir köle üstüne bastı.

• • •

Emipire State Binası'na ilk geldiğinde ve Dr. Swain dışarıya çıkıp kim olduğunu ve ne istediğini sorduğunda Melody diz çökmüştü. Küçük ellerinde şamdanı tutuyordu.

"Merhaba, Büyükbaba," dedi.

Dr. Swain bir an tereddüt etti. Ama sonra kızın ayağa kalmasına yardım etti. "İçeri gel," dedi. "İçeri gel, içeri gel."

• • •

Dr. Swain o sıralar Urbana'da geçirdiği tri-benzo-Davranomil krizi sırasında bir oğlan babası olduğunu

bilmiyordu. Melody'nin sıradan bir ricacı veya hayranlarından biri olduğunu düşündü. Bir yerlerde bir çocuğu olduğuna dair hayallere falan kapılmadı. Hiçbir zaman üreme arzusu hissetmemişti.

Bu sebeple de Melody ona gerçekten akrabası olduğuna dair eksik ama ikna edici argümanlar yaptığında -daha sonra Vera Çizgilisincap-5 Zappa'ya da dediği gibi- 'bir şekilde büyük bir sızı' duymuştu yüreğinde. "Ve sonra ani, acısız bir sıcaklık," diye devam etmişti, "karşımda hamile ve elinde Dresden şamdanı tutmuş halde diz çökmüş aç bir çocuk vardı."

Bak hele.

• • •

Melody'nin hikâyesi şöyleydi:

Babası, yani Dr. Swain ve Urabanalı dul hanımın gayrimeşru oğlu, Urbana Katliamı'ndan kurtulan az sayıda insandan biriydi. Katliamın sorumlusu Oklahoma Dükü, onu trampetçi olarak orduya almıştı.

Oğlan on dört yaşındayken Melody doğmuştu. Annesi kendini orduya adamış kırk yaşında bir çamaşırcıydı. Melody'ye Dük'ün başlıca düşmanı Michigan Kralı Stewart Sarıasma-2 Mott tarafından esir alınırsa iyi muamele görmesi için 'Sarıasma-2' göbek adı verilmişti.

Ve gerçekten de anne babasının katledildiği Iowa City Savaşı'nın ardından altı yaşındayken esir düşmüştü Melody.

Bak hele.

• • •

Ve evet, Michigan Kralı o zamanlar öylesine aşağılık bir adama dönüşmüştü ki kendi göbek adı olan Sarıasma-2'yi

taşıyan esir çocuklardan oluşmuş bir haremi vardı. Küçük Melody de o acınası hayvanat bahçesine eklenmişti.

Ama çektiği işkenceler giderek daha mide bulandırıcı hale gelirken bile, babasının ölürken söylediği sözler dayanma gücünü artırıyordu:

"Sen bir prensessin. Sen New York Kralı, Şamdanlar Kralı'nın torunusun."

Bak hele.

• • •

Ve sonra bir gece, Kral'ın çadırından Dresden şamdanını çalmıştı.

Ardından çadırın girişinin altından sürünerek geçmiş ve ay ışığına çıkmıştı.

• • •

Büyükbabasını aramak için doğuya yaptığı o inanılmaz seyahat işte böyle başlamıştı. Kral'ın sarayı dünyadaki en yüksek binalardan biriydi.

Her yerde akrabalarıyla karşılaşacaktı; Sarıasmalar olmasa bile başka kuşlar ya da canlılarla.

Onu besleyip, yol göstereceklerdi.

Biri ona yağmurluk, diğeri bir kazak ve pusula, bir başkası bebek puseti, bir başkasıysa çalar saat verecekti.

Bir diğeri iğne ve iplik ve altın yüksük verecekti.

Bir başkasıysa kendi hayatını tehlikeye atmak pahasına onu Harlem Nehri'nden Ölüm Adası'na geçirecekti.

Falan filan.

Das Ende

'Bahar aylarındayız. Akşamüstü.

Ölüm Adası Manhattan'daki Empire State Binası'nın lobisinin zemininde yanan ocağın dumanı, bir aylandız ağacı cengeline dönüşmüş olan 34. Sokak'ın üzerinde asılı.

Mavi gözlü, uzun çeneli, iki metre boyunda, yüz yaşında bir adam, vaktiyle taksi olan bir şeyin arka koltuğuna yerleşmiş, cengelin içindeki küçük bir açıklıkta oturuyor.

O adam benim.

Adım Dr. Wilbur Nergis-11 Swain.
Amerika Birleşik Devletleri'nin eski başkanıyım. En son Başkan, en uzun boylu Başkan, Beyaz Saray'da ikamet ederken boşanan tek Başkan, en hilkat garibesi Başkan.'

Yakın gelecek ABD.
Herkese bir göbek adı vererek 'genişletilmiş yapay aileler' ve 'kardeşlik kastları' oluşturulmuş. Çinlilerin yerçekimiyle oynaması yüzünden gündelik yaşam son derece çetrefilli.
Salgın hastalıklar ve enerji krizleri sonucunda ülke viran ve dünyanın geri kalanıyla ilişkisi kopmuş. New York ve Boston ve San Francisco limanları yeniden ormanlarla kaplanmış. Makineler çalışmıyor.

21. yüzyıl edebiyatının son ilham kaynağı ***Kurt Vonnegut*** *tüm metinleriyle Türkçede,* ***April****'de...*

20,00 TL